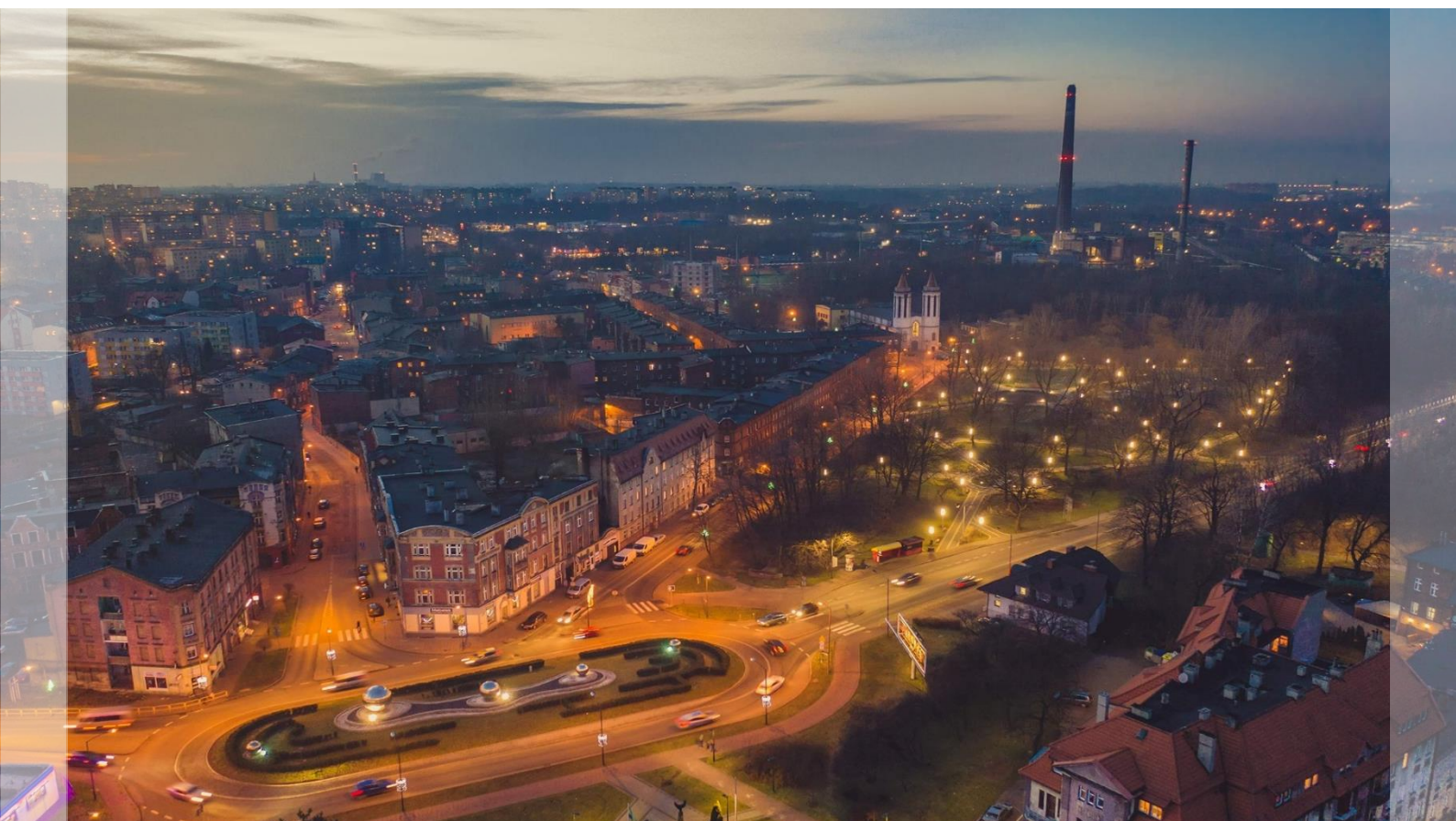

DIAGNOZA

służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji na terenie
miasta Siemianowice Śląskie

Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
ul. Jana Pawła II 10, 41-100 Siemianowice Śląskie
www.siemianowice.pl

Zespół autorski:

Magdalena Faracik-Nowak – Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta

Dorota Rus – Główny Specjalista w Wydziale Rozwoju Miasta

Ireneusz Banaczyk – Inspektor w Wydziale Rozwoju Miasta

Wsparcie w pracach związanych z dziedzictwem kulturowym zapewnił Instytut Dziedzictwa Kulturowego z siedzibą w Warszawie przy ulicy Mikołaja Kopernika 36/40 Oddział Terenowy w Opolu z siedzibą przy ulicy Krawieckiej 13 na podstawie porozumienia nr NID/P/29/21 z dnia 12 maja 2021 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Podstawa prawna	5
3.	Streszczenie	6
4.	Metodologia wyznaczenia obszarów	7
5.	Opis sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej miasta	11
5.1.	Sytuacja demograficzna	11
5.2.	Bezrobocie	12
5.3.	Opieka nad dziećmi.....	22
5.4.	Edukacja.....	23
5.5.	Pomoc społeczna	26
5.6.	Bezpieczeństwo	56
5.7.	Finanse miasta Siemianowice Śląskie	82
5.8.	Aktywność wyborcza	82
5.9.	Środowisko	83
5.10.	Gospodarka	83
5.11.	Zagospodarowanie przestrzenne.....	84
5.12.	Dziedzictwo kulturowe.....	84
6.	Wyniki analizy ilościowej i jakościowej	91
7.	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	94
8.	Załączniki.....	100
9.	Spis wykresów	101
10.	Spis tabel	103
11.	Spis rysunków	104

1. Wprowadzenie

Celem opracowania jest graficzne i ~~oraz~~ opisowe przedstawienie lokalizacji oraz miejsc o największym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, ~~jak i oraz~~ przestrzennych.

Wymóg przygotowania delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji na podstawie m.in. analizy i diagnozy wskaźnikowej w sferach społecznej, gospodarczej czy przestrzennej stawiają przed gminami przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Przepisy te, wskazują jako pierwszy etap w pracach nad Gminnym Programem Rewitalizacji przygotowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. Diagnoza ta jest zbiorem danych statystycznych, na podstawie których można wyznaczyć obszar zdegradowany posługując się wartościami wskaźników. ~~Wskaźniki te~~ Pokazują ~~one~~ skalę negatywnych zjawisk w powyższych sferach w całym mieście i na poszczególnych jego ulicach.

Diagnozę oparto na danych z 2019, 2020 oraz 2021 roku. Analizowano dane z trzech lat, aby kompleksowo zbadać sytuację w mieście na podstawie wskaźników z różnych sfer, a tym samym uwidocznić utrzymujące się negatywne trendy w tych samych obszarach miasta. Dane pochodzą z jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie (Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej), poszczególnych komórek Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie oraz z Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich za lata 2019, 2020 oraz 2021, a także z Głównego Urzędu Statystycznego w Katowicach. Analizie poddano wszystkie ulice miasta Siemianowice Śląskie (według stanu na dzień 31.12.2021 r.).

Dokument jest niezbędny w realizacji całościowego procesu rewitalizacji i posłuży jako punkt wyjścia do wyznaczenia obszarów miasta Siemianowice Śląskie, wymagających interwencji i stanowiących podstawę dla sporządzanego Gminnego Programu Rewitalizacji.

2. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 8 ust. 1 w związku z art. 11 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w przypadku gdy gmina zamierza realizować zadania własne, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Załącznikiem do uchwały, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, jest mapa w skali 1:5000, sporządzona z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990), na której wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji załącza się **diagnozę**, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia.

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, przez obszar zdegradowany należy rozumieć obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne.

Poprzez obszar rewitalizacji, w myśl art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, należy rozumieć całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym wydobywcze albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

3. Streszczenie

W diagnozie zestawiono koncentrację problemów społecznych, a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. W zakresie problemów społecznych pod uwagę wzięto wskaźniki dotyczące bezrobocia, opieki społecznej, przestępstw i wykroczeń. Dane te zestawiono ze wskaźnikami gospodarczymi, środowiskowymi itd. Opierano się na dostępnych danych zebranych z jednostek miejskich za 2019, 2020 i 2021 rok. Na tej podstawie powstała szczegółowa analiza desk-research.

Dodatkowo skorelowano wyniki diagnozy z badaniami ilościowymi i jakościowymi prowadzonymi przez pracowników Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie w drugiej połowie 2021 roku, stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do diagnozy.

W trakcie prowadzonych badań mieszkańcy mieli okazję wypowiedzieć się na temat: poziomu bezpieczeństwa w miejscach publicznych, poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego w mieście, częstotliwości uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, rekreacyjno-sportowych i innych organizowanych na terenie gminy, na temat dostępności parkingów i połączeń komunikacyjnych, a także dostępności kanalizacji sanitarnej czy jakości dróg.

Mieszkańcy wskazywali potrzebę rewitalizacji obszarów miejskich, a także wyznaczali tereny najbardziej obciążone problemami:

- 1) społecznymi takimi jak: bezrobocie, ~~dostęp do infrastruktury społecznej~~, niski poziom edukacji, poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym, niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, przestępczość, ubóstwo;
- 2) przestrzenno-funkcjonalnymi takimi jak: stan infrastruktury drogowej i ~~stan infrastruktury~~ technicznej, dostęp do transportu zbiorowego i ~~dostęp~~ do terenów zieleni;
- 3) gospodarczymi takimi jak: poziom przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
- 4) środowiskowymi takimi jak: zanieczyszczone środowisko naturalne;
- 5) technicznymi takimi jak: stan techniczny budynków publicznych i mieszkalnych.

Na tej podstawie powstała propozycja wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, którą prezentuje załącznik nr ~~9 10~~, stanowi podstawę do rozpoczęcia dalszych prac nad wyznaczeniem obszarów, zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Zaproponowane granice stanowią spójny obszar w zakresie nagromadzenia problemów społeczno-infrastrukturalnych. W części stanowi on lokalizacyjnie kontynuację rozpoczętych procesów rewitalizacyjnych podjętych przez Gminę Siemianowice Śląskie w latach 2016-2022.

4. Metodologia wyznaczenia obszarów

W Siemianowicach Śląskich obowiązuje Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2022 uchwalony przez Radę Miasta w grudniu 2016 roku. Program został przygotowany w oparciu o Wytyczne Ministerstwa w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, opracowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku (Monitor Polski z 2015 r. poz. 700). Mając na uwadze koniec okresu obowiązywania aktualnego dokumentu, z początkiem 2020 roku podjęto prace związane ze zbieraniem i agregowaniem danych dotyczących sytuacji społecznej w mieście. Traktując rewitalizację jako całościowy proces przywracania funkcjonalności obszarom zdegradowanym analizę przeprowadzono pod kątem uwarunkowań społecznych, przestrzenno-infrastrukturalnych oraz gospodarczych. Wybrano określone kryteria i wskaźniki w zakresie wyznaczenia przyszłego obszaru rewitalizacji, tak by jak najwyraźniej wskazywały obszary problematyczne w mieście. Pod uwagę wzięto następujące dane ilościowe, zagregowane w 2019, 2020 i 2021 roku:

- 1) bezrobocie;
- 2) liczba osób długotrwale bezrobotnych;
- 3) liczba osób korzystających z pomocy społecznej;
- 4) liczba osób potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowaniu (osoby w wieku 60-74 i osoby 75+);
- 5) liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności;
- 6) liczba osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- 7) liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu;
- 8) liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa;
- 9) liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych;
- 10) liczba dzieci otrzymujących dożywianie;
- 11) liczba uczniów ze stypendium socjalnym;
- 12) liczba rodzin z Niebieską Kartą;
- 13) liczba rodzin dysfunkcyjnych;
- 14) liczba przestępstw (w tym osobno wydzielone kryminalne i narkotykowe);
- 15) liczba zabójstw oraz samobójstw;
- 16) liczba wykroczeń zaewidencjonowana przez Straż Miejską (w tym oddzielnie w zakresie odoru, zaśmiecania przestrzeni czy palenia w piecach materiałami niedozwolonymi).

Dodatkowo zweryfikowano następujące dane wskaźniki:

- 1) liczba miejsc w przedszkolach;
- 2) poziom zadłużenia w zasobie gminnym;
- 3) wysokość wpływów z CIT do gminy;
- 4) wyniki egzaminów ósmoklasisty;

- 5) wyniki egzaminów maturalnych;
- 6) aktywność wyborcza mieszkańców;
- 7) powierzchnia dzikich wysypisk śmieci.

Informacje pozyskane podczas spotkań z mieszkańcami oraz z ankiet (załącznik 1 i 2) posłużyły jako punkt wyjścia do wyboru obszarów problematycznych w mieście, które poddawano później dalszym analizom wskaźnikowym. ~~Na powyższych danych oparto analizę społeczną miasta.~~ Łącznie spośród 231 ulic w gminie każdorazowo wybierano maksymalnie 20% tych, gdzie określony wskaźnik był najwyższy. Wskaźnik został obliczony na podstawie stosunku danego zjawiska do sumy zjawisk ogółem i następnie wskazano wartość procentową. Wyliczenia prowadzono dwójako: część danych przeliczano w procencie do liczby mieszkańców danej ulicy (dane typu bezrobocie czy liczba rodzin z Niebieską Kartą), z kolei drugą część danych przeliczano w procencie do ogółu zjawiska (m.in. dane dotyczące przestępstw w mieście czy interwencji Straży Miejskiej).

W ujęciu zakresie funkcjonalno-przestrzennym zestawiono lata powstania zabudowy mieszkaniowej, mając na uwadze sporą część zabytkowej infrastruktury gminy. W tym zakresie wkład merytoryczny w analizę wniósł Narodowy Instytut Dziedzictwa (NID), z którym Gmina Siemianowice Śląskie zawarła porozumienie nr NID/P/29/21 z dnia 12 maja 2021 r. W ramach zakresie porozumienia NID zobowiązał się do wsparcia merytorycznego obejmującego: wypracowanie wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego związanych z dziedzictwem kulturowym, wsparcie w zakresie określenia potencjału dziedzictwa kulturowego dla rewitalizacji, na obszarze zdegradowanym; wsparcie w wyborze obszaru rewitalizacji, wsparcie w procesie szczegółowego ustalania przedmiotu i zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego w granicach obszaru rewitalizacji – określenie stanu zachowania, zagrożeń oraz wniosków, zaleceń i postulatów dotyczących ochrony, wsparcie w opracowaniu pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji.

Diagnozę przeprowadza się dla całej gminy, badając jednocześnie negatywne zjawiska w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej.

Obszar zdegradowany, w myśl art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale i wiejskich. Może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar zdegradowany klasyfikowany jest jako teren cechujący się występowaniem negatywnych zjawisk sfery społecznej oraz przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk określających pozostałe sfery. Analizę wskaźnikową dla tych czterech sfer można przeprowadzić tylko w wybranych polach podstawowych ~~w tych~~, w których widoczny jest największy kryzys w sferze społecznej.

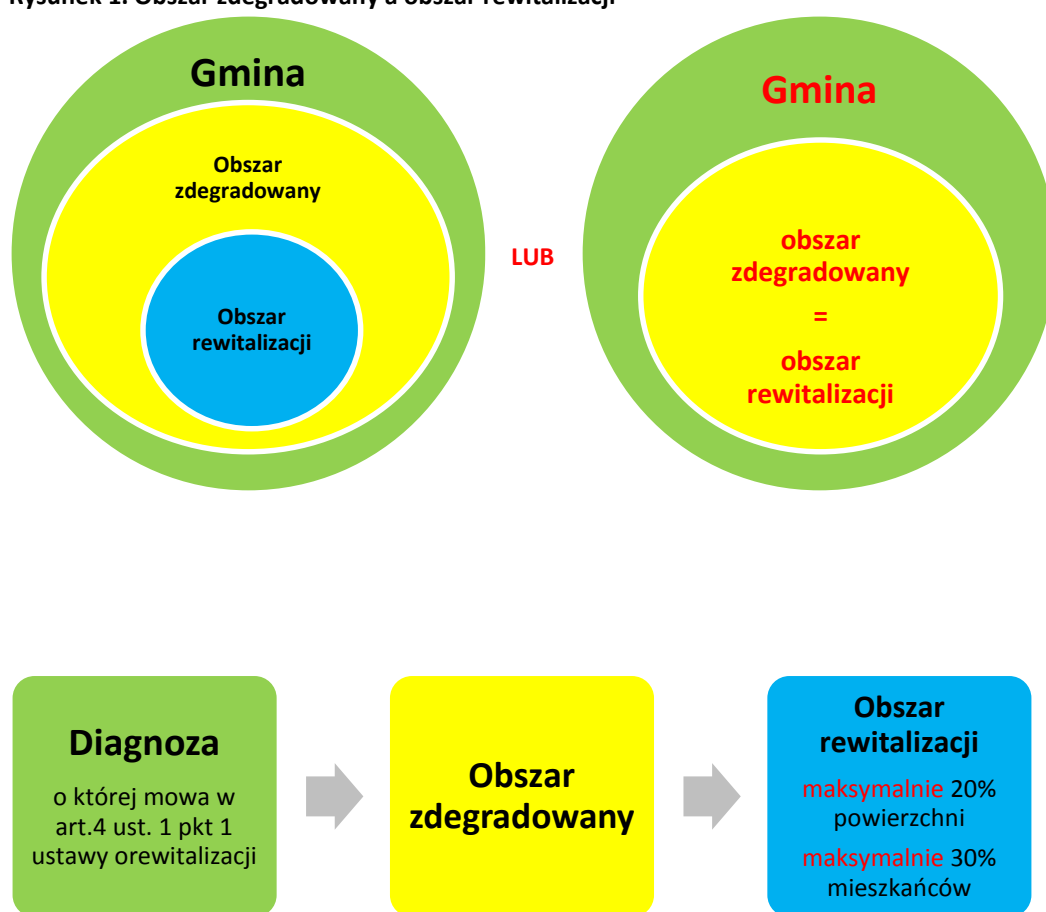
Dla każdej z tych sfer dobiera się szereg odpowiednich wskaźników, które są dopasowywane ze względu na uwarunkowania endogeniczne i egzogeniczne każdej jednostki samorządowej.

Nie występuje katalog „najlepszych” czy „niezbędnych” wskaźników, które zawsze powinny być brane pod uwagę przy realizacji diagnozy.

Kluczowy jest fakt, że na podstawie diagnozy określa się potrzeby podjęcia wyprzedzających działań, zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzających aktywność lokalną. Od rzetelności i dokładności zależy skuteczność prowadzenia procesu rewitalizacji i wspieraniu grup oraz miejsc najbardziej tego wymagających.

Obszar rewitalizacji, w myśl art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, należy rozumieć całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Rysunek 1. Obszar zdegradowany a obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne, Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, 2021 r.

Tabela 1 ukazuje wskaźniki brane pod uwagę w trakcie przeprowadzania analizy sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście.

Tabela 1. Wskaźniki, na podstawie których przeprowadzono analizę sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście

Sfera	Społeczna	Gospodarcza	Przestrzenno-funkcjonalna	Środowiskowa	Techniczna
Nazwa wskaźnika	Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba miejsc w przedszkolach publicznych na 1000 mieszkańców	Liczba wykroczeń rejestrowanych przez Straż Miejską	Liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego
	Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Zadłużenie w gminnym zasobie mieszkaniowym	Liczba terenów i powierzchnia terenów zdegradowanych	Liczba wykroczeń dotyczących palenia w piecach materiałami do tego nieprzystosowanymi	Liczba zabytków nieruchomych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków
	Wskaźnik bezrobocia wśród osób do 25 r.ż. na 1000 mieszkańców	Współczynnik obciążenia demograficznego	Liczba miejsc w żłobkach na 1000 mieszkańców	Liczba zgłoszeń w zakresie odoru	Liczba obiektów wybudowanych przed 1900 rokiem, w latach 1900-1945, w latach 1946-2000 oraz po 2000 roku
	Procent osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Procent ludności w wieku produkcyjnym do ogółu ludności	--	--	--
	Odsetek osób korzystających z dodatków mieszkaniowych	Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym	--	--	--
	Liczba udzielonych dodatkowych mieszkaniowych na rok	Wpływ z podatku CIT	--	--	--
	Wskaźnik liczby dzieci dożywianych w szkołach na 1000 mieszkańców	Stosunek liczby lokali usługowych do wynajętych w zasobie gminnym	--	--	--
	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne/rok	Średnie wyniki egzaminu maturalnego	--	--	--
	Liczba rodzin z niebieską kartą/na 1 tys. ludności	Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty	--	--	--
	Frekwencja wyborcza w mieście w wyborach samorządowych i parlamentarnych (dane za 2014 i 2018)	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców	--	--	--
	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców	--	--	--
	Liczba urodzeń	Podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 000 mieszkańców	--	--	--
	Odsetek osób w wieku powyżej 80 lat na 1000 mieszkańców	Podmioty MŚP (0-249 pracujących) na 10 000 mieszkańców	--	--	--
	Odsetek osób w wieku powyżej 60 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Procent pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w mieście	--	--	--
	Odsetek osób otrzymujących świadczenie z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	--	--	--	--
	Odsetek osób otrzymujących świadczenie z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców	--	--	--	--
	Wskaźnik osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	--	--	--	--
	Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne, Urząd Miasta Siemianowice Śląskie, 2021 r.

5. Opis sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej miasta

Siemianowice Śląskie to miasto na prawach powiatu położone w południowej Polsce, na Górnym Śląsku, w województwie śląskim. Jest jednym z ~~ośrodków~~ centralnych ~~ośrodków~~ konurbacji górnośląskiej o silnej urbanizacji i uprzemysłowieniu, z wyraźnie zaznaczonymi śladami dawnej działalności górnictwa węgla kamiennego i hutnictwa.

Powierzchnia miasta wynosi 25,5 km². Siemianowice Śląskie są miastem stosunkowo młodym – posiadają prawa miejskie od 1932 roku. Funkcjonuje tutaj podstrefa Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, a także rozwinięty jest sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

Atrakcyjność gminy wyznaczają: ponad 40% terenów zielonych w mieście, bliskość do stolicy województwa i dogodne położenie transportowe, a także bogata historia dziedzictwa przemysłowego materialnego i niematerialnego.

5.1. Sytuacja demograficzna

Zgodnie z danymi Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie w roku 2019 liczba mieszkańców miasta wynosiła 61 439 osób. W roku 2020 liczba mieszkańców spadła do 60 562, a w 2021 – do liczby 59 527 mieszkańców.

Na podstawie danych z GUS³ (<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>) liczba ludności w mieście na przestrzeni ostatnich 10 lat spada i w roku 2021 różnica ta wynosiła 4 612 osób, co stanowiło spadek o 6,56% w stosunku do roku 2010. Procentowa zmiana liczby ludności widoczna jest poniżej, w tabeli 3.

Spadek liczby
ludności
o 5,73%
w stosunku
do liczby
ludności w roku
2010

Tabela 2. Procentowa zmiana liczby ludności w mieście Siemianowice Śląskie w latach 2010-2021

Rok	Liczba ludności	Różnica w liczbie osób w stosunku do roku 2010	Zmiana w % w stosunku do roku 2010
2010	70 296	0	-
2011	69 992	304	0,43%
2012	69 539	757	1,08%
2013	68 844	1 452	2,07%
2014	68 634	1 662	2,36%
2015	68 231	2 065	2,94%
2016	67 905	2 391	3,40%
2017	67 523	2 773	3,94%
2018	67 154	3 142	4,47%
2019	66 841	3 455	4,91%
2020	66 270	4 026	5,73%
2021	65 684	4 612	6,56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, 2021 r.

W badanych latach urodziło się łącznie 1 623 dzieci. Z tego 594 w roku 2019, 539 w roku 2020 i 490 w roku 2021. Znacznie więcej mieszkańców miasta zmarło w badanych latach. Łącznie było

³ Dane prezentowane w GUS Katowice są zawyżone w stosunku do danych miejskich. Wynika to z faktu, że są one obliczane metodą bilansową, która zakłada przyjęcie wyników ostatniego spisu powszechnego ludności za bazę wyjściową, a następnie uwzględnianie w danym okresie danych o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracjach (na pobyt stały i czasowy).

to 2 899 osób: 835 w roku 2019, 971 w roku 2020 i 1093 w roku 2021. Jednakże na zwiększenie liczby zgonów wpływ mogła mieć sytuacja związana z panującą pandemią i dużą liczbą zgonów spowodowanych zachorowaniem na wirusa SARS-COV-2.

Ze względu na wiek struktura ludności kształtowała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym w roku 2019 stanowiła 17,9% ogółu mieszkańców miasta (11 000 osób) zaś w roku 2020 – 18,14% ogółu mieszkańców miasta (10 992 osób). W roku 2021 w mieście Siemianowice Śląskie rejestrowano 10 957 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,41% ogółu mieszkańców miasta. Na przestrzeni badanych lat zmniejszeniu uległa również liczba osób w wieku produkcyjnym. W roku 2019 osób tych było 39 361, co stanowiło 64,06% ogółu mieszkańców. W roku 2020 osób w wieku produkcyjnym było 38 545, co biorąc pod uwagę zmniejszenie ogółu liczby ludności w mieście stanowiło 63,64% wszystkich mieszkańców. W roku 2021 ludność w wieku produkcyjnym nadal stanowiła 63,64% ogółu mieszkańców przy liczbie 37 882 osób. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w roku 2020 wzrosła o około 300 osób w porównaniu do roku 2019. Tym samym w roku 2019 liczba ludności w wieku poprodukcyjnym stanowiła 26,82% ogółu mieszkańców miasta a w roku 2020 – 27,63% ogółu mieszkańców. W roku 2021 liczba osób w wieku poprodukcyjnym w mieście Siemianowice Śląskie wynosiła 16 845, co stanowiło 28,30% ogółu mieszkańców⁴.

Spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym

W nawiązaniu do liczby osób w wieku poprodukcyjnym analizie poddano również w badanych latach liczbę osób w wieku 60+ oraz 80+. I tak: w roku 2019 osób w wieku 60+ było w mieście Siemianowice Śląskie 19 036 a w roku 2020 – 19 176 mieszkańców. W roku 2021 liczba osób w wieku 60+ wzrosła tylko o jedną osobę. Wskaźnik osób w wieku powyżej 60 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił w roku 2019 – 309,83, w roku 2020 – 316,63 zaś w roku 2021 – 322,16. Wolniej rosła liczba ludności w wieku powyżej 80 lat w badanych latach. W roku 2019 osób tych było 3 041, co dawało wartość wskaźnika 49,5 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W roku 2020 wskaźnik wynosił 53,0 przy liczbie osób w wieku 80+ wynoszącej 3 210. W roku 2021 osób w wieku 80+ na terenie miasta było 3 272, co dawało wskaźnik na poziomie 54,97. Tym samym zwiększeniu uległ współczynnik obciążenia demograficznego w mieście Siemianowice Śląskie z 70% w roku 2019 do 72% w roku 2020 i do 73% w roku 2021.

Wzrost współczynnika obciążenia demograficznego

Wzrost liczby osób 60+ i 80+

5.2. Bezrobocie

Sytuację ogólną miasta obrazuje wskaźnik liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Według danych z PUP Siemianowice Śląskie w roku 2019 zarejestrowanych było niecałe 900 osób. Osoby te stanowiły 1,57% ogółu mieszkańców miasta. W roku 2020 liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wzrosła do 1 311. Osoby te stanowiły wówczas 2,16% ogółu mieszkańców miasta. W 2021 roku liczba bezrobotnych jednak ponownie spadła – na koniec roku zarejestrowanych bezrobotnych było 923 osób. Stanowiły one 1,55% ogółu mieszkańców miasta. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Wskaźnik liczby bezrobotnych zarejestrowanych w 2020 roku osiągnął najwyższą wartość od trzech lat

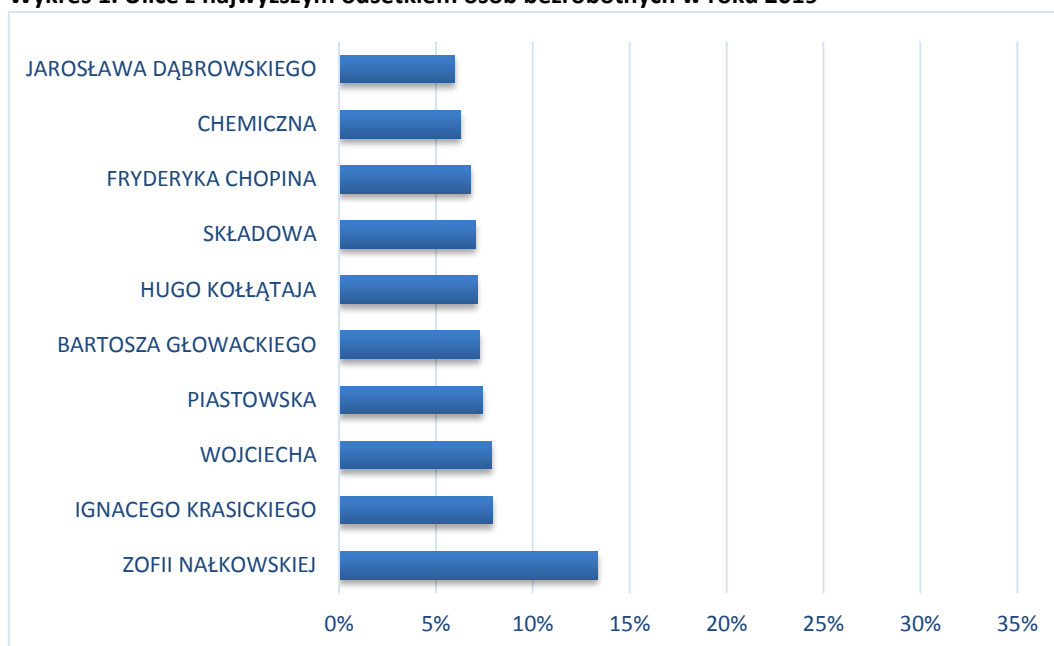
⁴ Dane odnośnie liczby ludności przeliczane są według danych udostępnianych przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie.

osiągał więc wartość 14,45 w roku 2019, 21,63 w roku 2020 i 15,05 w 2021 roku. W przypadku roku 2020 wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych był efektem panującej pandemii i związanej z nią trudnej sytuacji gospodarczej. W 2021 roku liczba bezrobotnych znacznie spadła, co może świadczyć o pobudzeniu gospodarczym po najgorszych okresach lockdownu.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że na koniec roku 2019 (wykres 1) największy procentowy udział osób bezrobotnych wśród ogółu mieszkańców danej ulicy odnotowano na ulicy Nałkowskiej – 13%. Następnie wśród ulic z najwyższą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych plasowały się: Krasickiego i Wojciecha (po 8%), Piastowska, Głowackiego, Kołłątaja, Składowa, Chopina (po 7%), Chemiczna, Dąbrowskiego, Krótka, Plac Skargi, Browarowa oraz Plac Wolności (po 6%). Zarejestrowani bezrobotni stanowili 5% ogółu mieszkańców ulic Matejki, Jaśminowej oraz św. Floriana. Na ulicach Zwycięstwa, Śmiłowskiego i Kościuszki bezrobotni stanowili 4% ogółu mieszkańców.

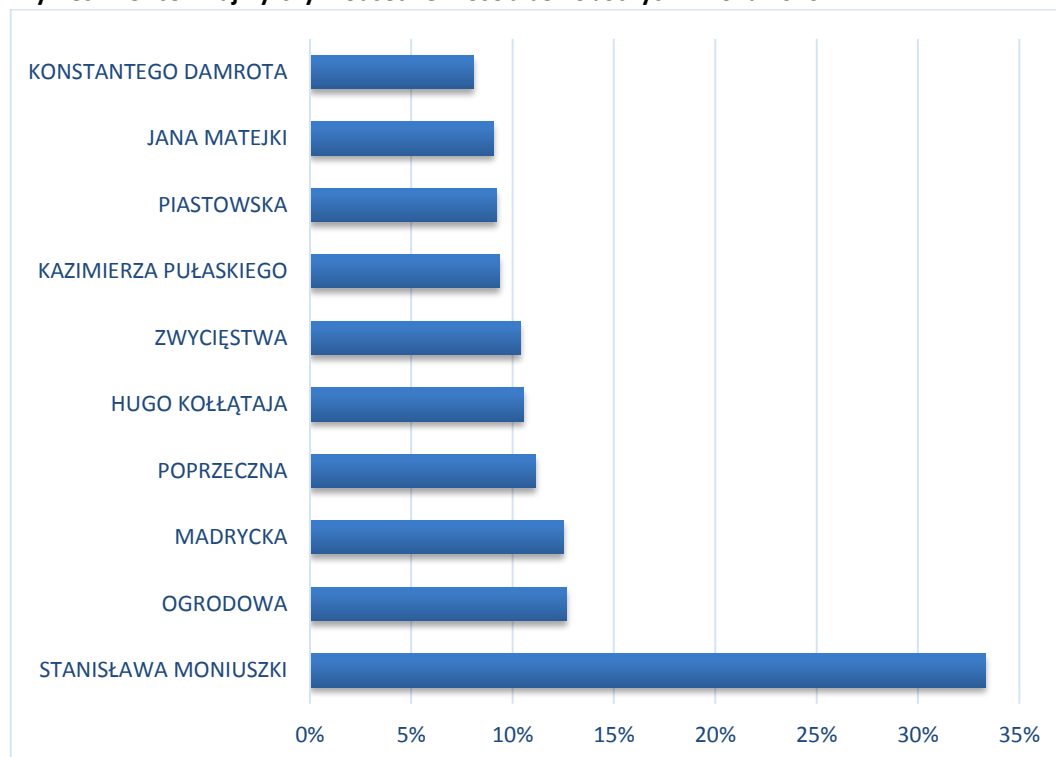
W roku 2020 wyraźnie wzrosła liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zmieniły się również w znacznej mierze ulice, z których ~~skąd~~ bezrobotni pochodzili (wykres 2). I tak w roku 2020 największy procentowy udział osób zarejestrowanych jako bezrobotne do ogółu mieszkańców odnotowano na ulicy Moniuszki – 33% osób. Po 13% ogółu mieszkańców stanowiły osoby zamieszkujące ulice Ogrodową oraz Madrycką. Na ulicach Poprzecznej i Kołłątaja osoby bezrobotne stanowiły 11% ogółu zamieszkujących dane obszary, a na ~~ulicach~~ Zwycięstwa, Pułaskiego, Piastowskiej, Matejki, Damrota, Głowackiego, Górnej, Gawronów i Floriana osoby zarejestrowane w Urzędzie Pracy stanowiły odpowiednio od 8 – 10% ogółu mieszkańców. W zestawieniu 20 ulic z największym odsetkiem zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do ogółu mieszkańców najmniejsze wartości odnotowano na ulicach: Mickiewicza, Nałkowskiej, Wojciecha, Miodowej, Bytkowskiej – po 7% oraz na Żwirki i Wigury – 6%.

Wykres 1. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2019

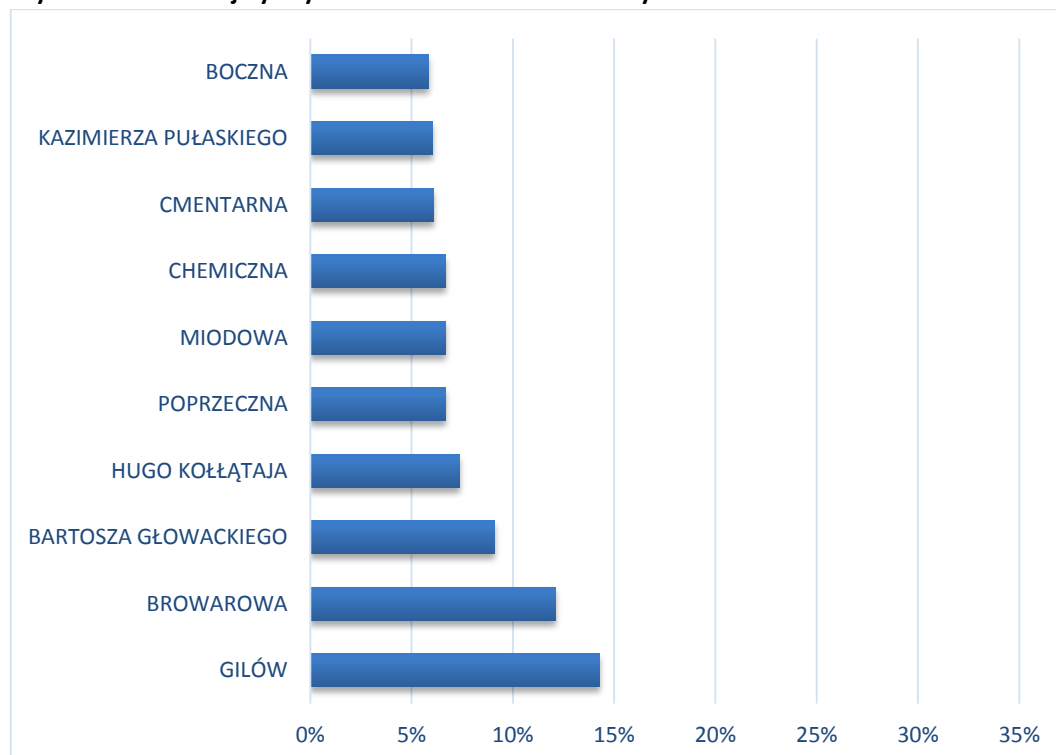
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 2. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2020

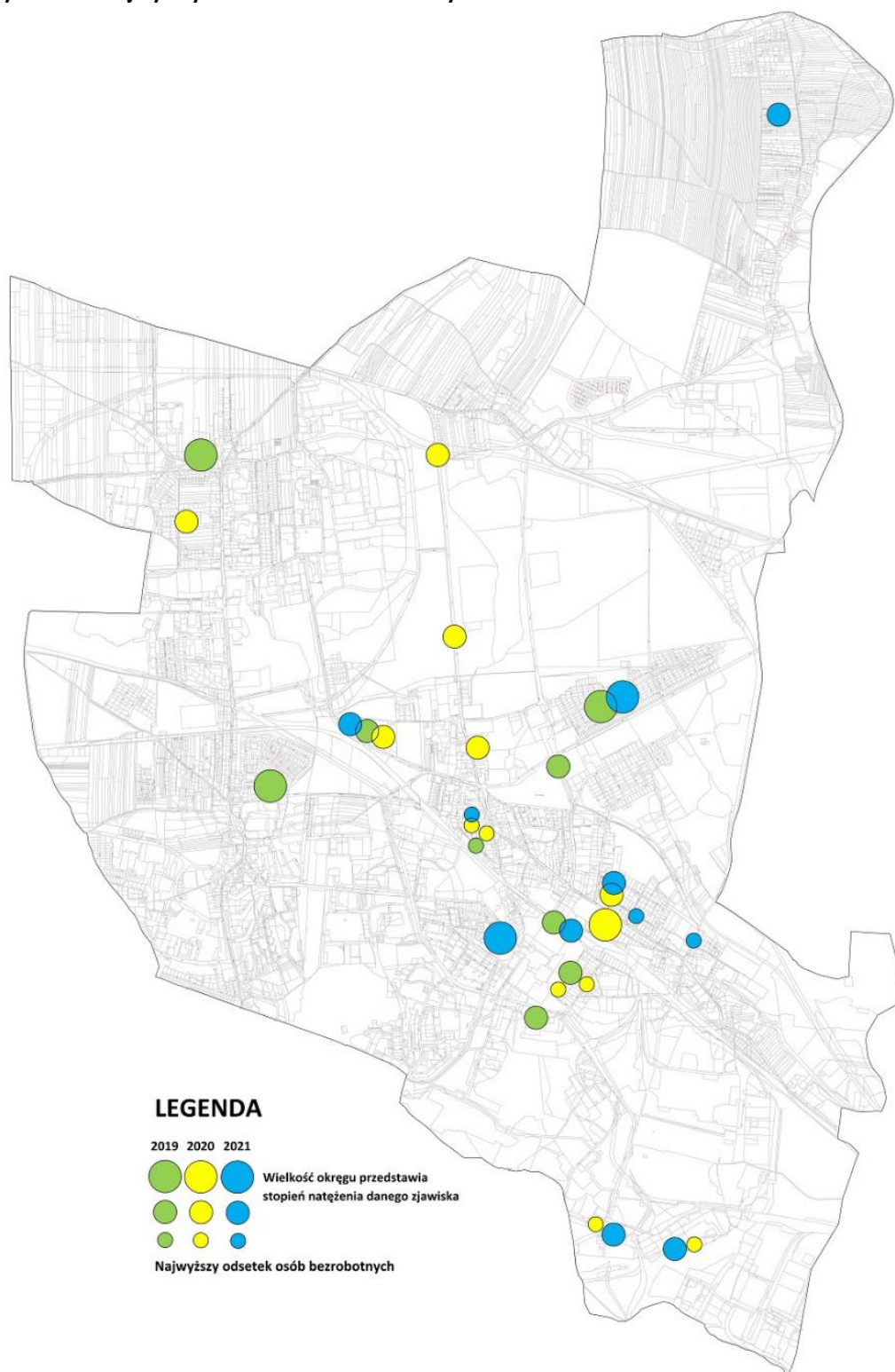
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 3. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 2. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

W roku 2021 liczba bezrobotnych spadła do 923 osób. Najwięcej z nich w stosunku do ogółu mieszkańców ulicy zamieszkiwało wówczas ulicę Gilów (14%). Następnie wysoka liczba osób bezrobotnych w stosunku do ogółu mieszkańców ulicy rejestrowana była na ~~ulicy~~ Browarowej (12%). 9% stanowili bezrobotni mieszkańcy ulicy Głowackiego (wykres numer 3). Zaś na ulicach: Kołtątaja, Chemiczna, Miodowa, Poprzeczna bezrobotni mieszkańcy stanowili 7% ogółu

mieszkańców zamieszkujących każdą z tych ulic. Z analizy danych wynika wyraźnie, że liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w roku 2020 wzrosła o 423 osoby w stosunku do roku 2019 (z 888 w roku 2019 do 1 311 w roku 2020) jednakże w 2021 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych znowu mocno spadła i nie przekraczała 1000 osób. Bezrobocie jako niekorzystne zjawisko społeczne w badanych latach najbardziej widoczne jest centrum miasta (Głowackiego, Kołłątaja, Piastowska, Chopina, Floriana, Mickiewicza, Matejki, Browarowa).

Spośród wszystkich osób zarejestrowanych jako bezrobotne w 2019 roku 323 osoby miały status osób zarejestrowanych długotrwale. W roku 2020 liczba tych osób również wzrosła i wynosiła już 450. W roku 2021 liczba osób bezrobotnych długotrwale wynosiła 398 osób. ~~Osoby~~ ~~te~~ Stanowiły one odpowiednio 0,53%, 0,74% i 0,66% ogółu mieszkańców miasta w latach 2019, 2020 i 2021. Wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 5,25 w roku 2019 i 7,43 w roku 2020 oraz 6,57 w roku 2021.

1/3 ogółu
bezrobotnych to
osoby bezrobotne
długotrwale

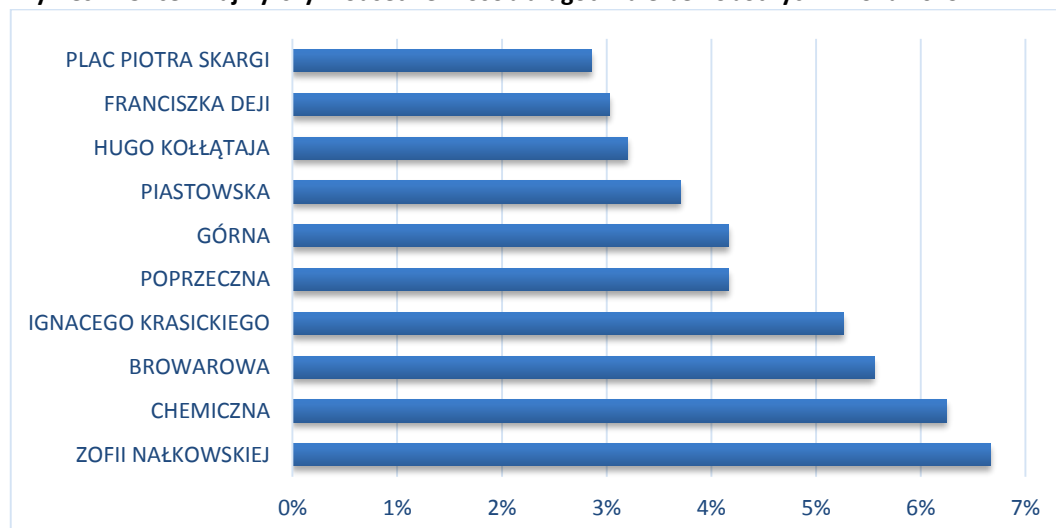
Wskaźnik 10 ulic z najwyższą liczbą osób długotrwale bezrobotnych w roku 2019, podobnie jak przy analizie bezrobocia, obejmował inne ulice niż w roku 2020. Wynika to z faktu wzrostu liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w mieście. W roku 2019 największy odsetek osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców ulicy był na ulicach: Nałkowskiej – 7%, Chemicznej i Browarowej – 6%, Krasickiego – 5%. Po 4% odnotowano na ulicach Poprzecznej, Górnej i Piastowskiej, a po 3% na Kołłątaja, Deji i Placu Skargi. Dane te widoczne są na wykresie nr 4.

Na wykresie numer 5 widoczny jest rozkład ulic z największą liczbą osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców w roku 2020: – ~~Tutaj~~ 7% ~~te~~ stanowią mieszkańcy ulicy Poprzecznej, natomiast ~~6%~~ 6% osoby zamieszkujące ulicę Chemiczną (6%). Po 5% odnotowano na Krasickiego, Matejki i Kołłątaja. Na pozostałych z 10 ulic, tj. Piastowskiej, Zwycięstwa, Głowackiego, Górnej i św. Floriana liczba osób zarejestrowanych długotrwale stanowiła 4% ogółu mieszkańców danej ulicy.

Rozkład liczby osób długotrwale bezrobotnych do ogółu mieszkańców danej ulicy w roku 2021 przedstawia wykres nr 6. Widać na nim wyraźnie, że rozkład liczby osób długotrwale bezrobotnych na poszczególnych ulicach jest bardzo zbliżony i plasuje się w przedziale od 7% na ulicy Chemicznej, przez 6% na ulicy Browarowej do 5% na ulicach: Głowackiego i Składowej. Na wykresie widoczne są również dane dotyczące ulic Poprzecznej, Kołłątaja, Jaracza, Matejki, Górnej czy Parkowej gdzie procentowy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców danej ulicy nie przekracza 4%.

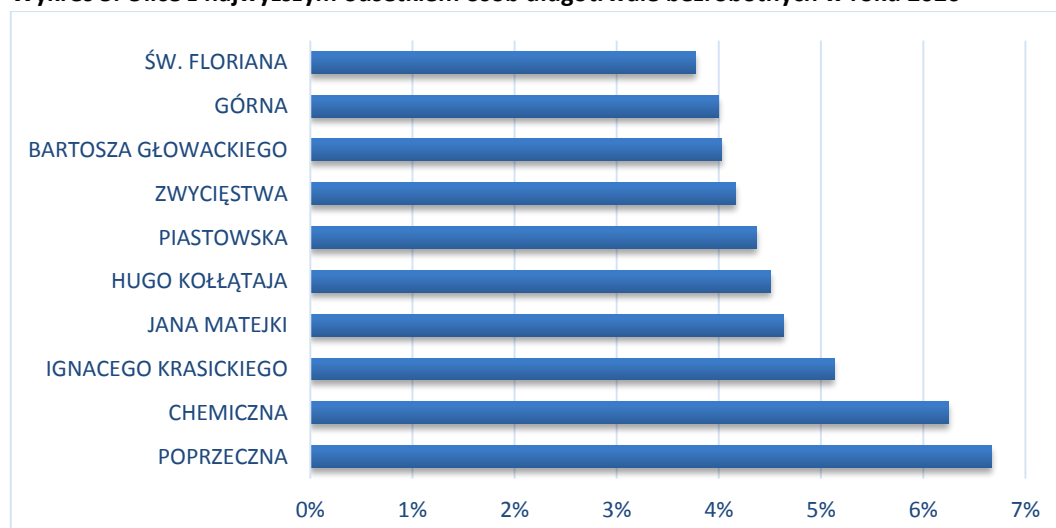
Informacje o osobach długotrwale bezrobotnych potwierdzają rozkład negatywnego społecznie zjawiska, jakim jest bezrobocie, na ulice zlokalizowane w Centrum miasta Siemianowice Śląskie.

Wykres 4. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2019

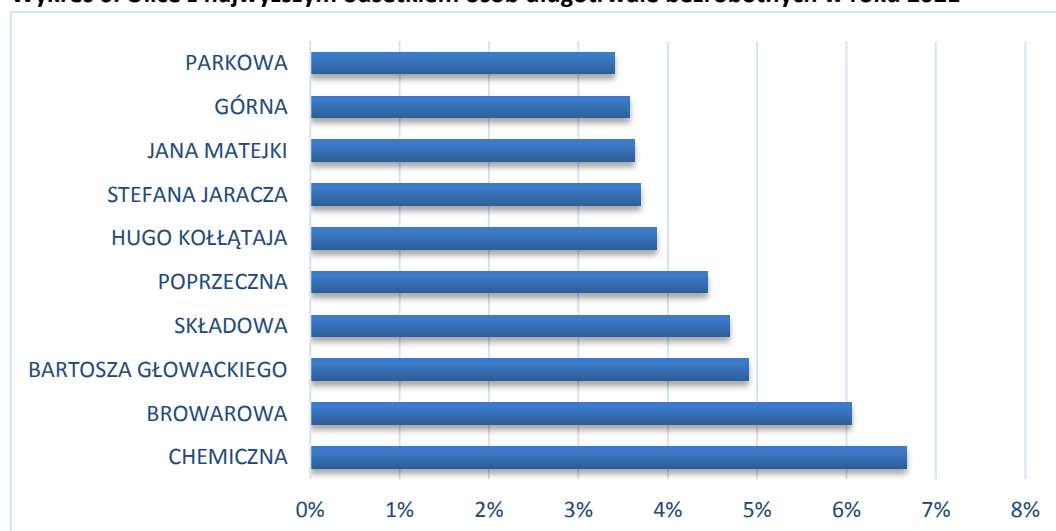
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 5. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2020

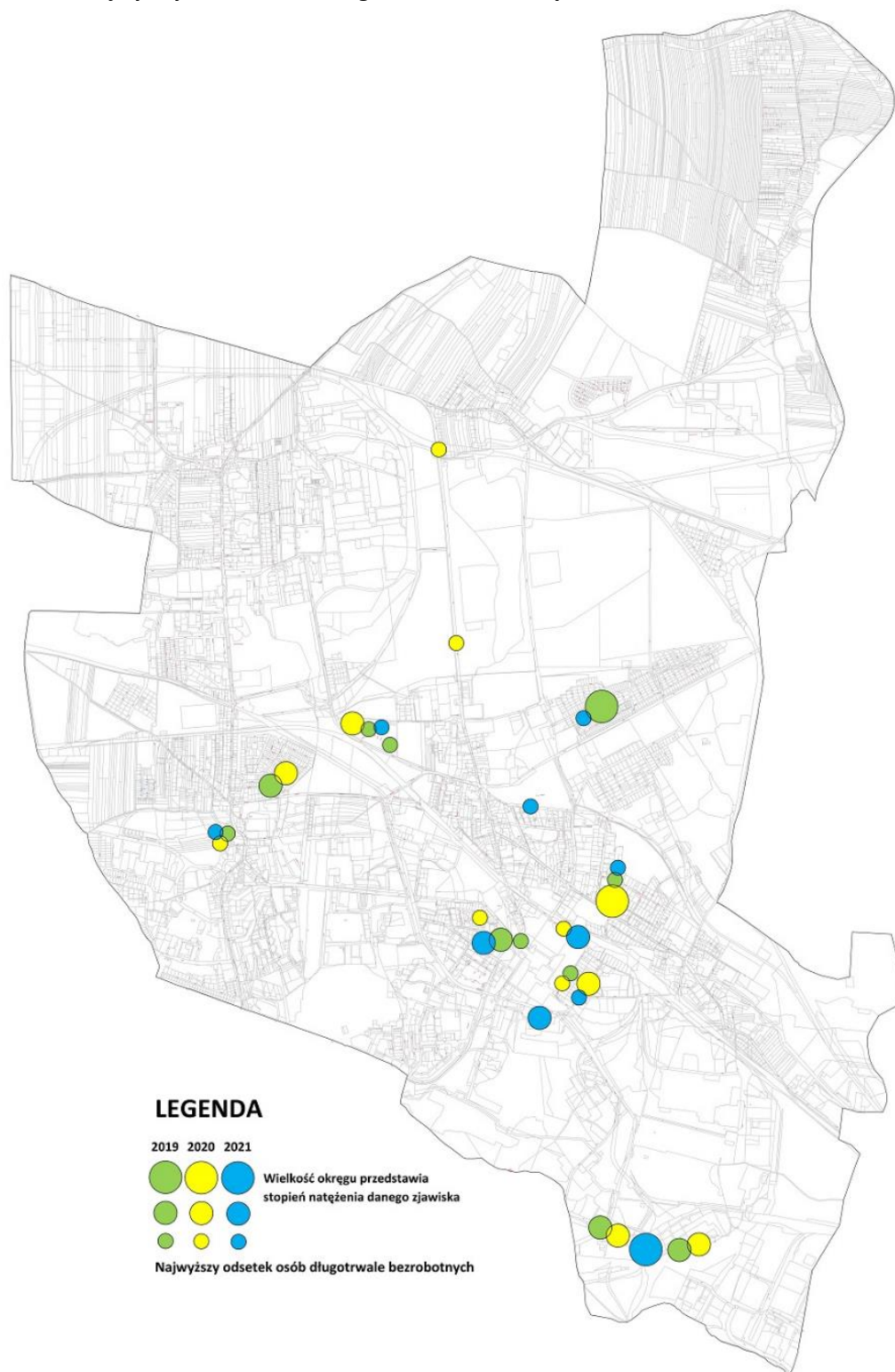
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 6. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 3. Najwyższy odsetek osób długotrwale bezrobotnych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

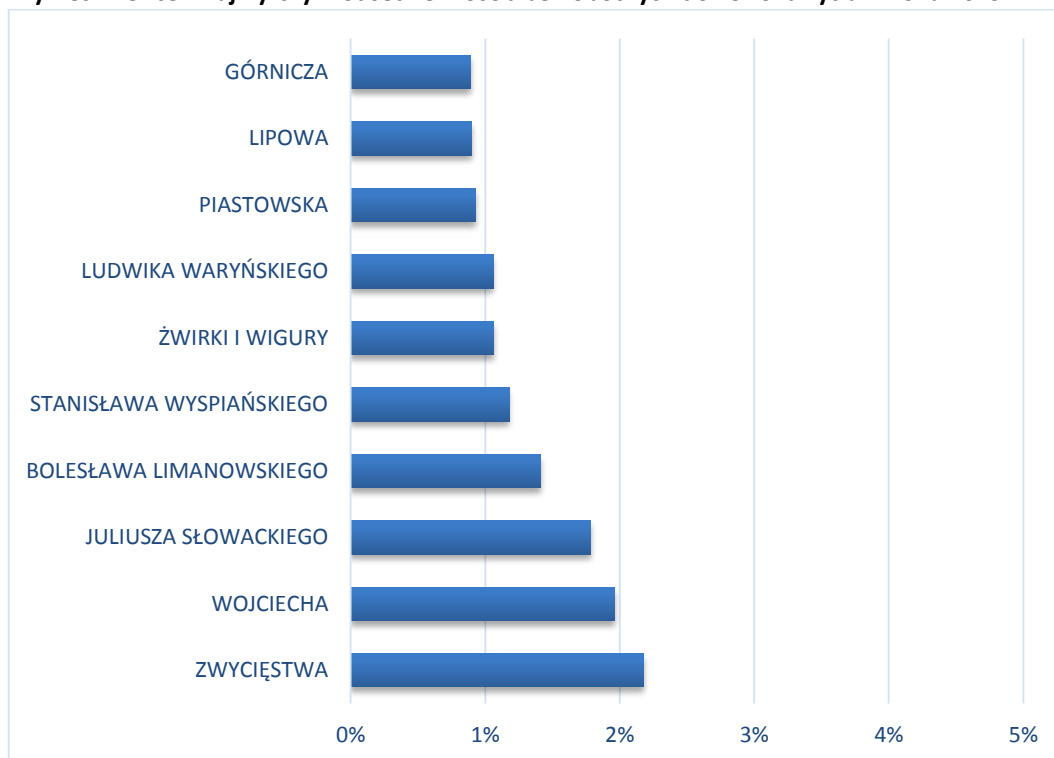
W latach 2019 i 2020 w ogóle osób bezrobotnych prawie 1/10 stanowiły osoby młode, tj. osoby do 25 roku życia. W roku 2019 było ich 65 (0,11% ogółu mieszkańców miasta), w tym 4 osoby niepełnosprawne a w roku 2020 już 140 (0,23% ogółu mieszkańców miasta), w tym 5 osób niepełnosprawnych. W 2021 wartość ta ponownie spadła do 73 osób (0,13%), w tym 16 osób

niepełnosprawnych. Przeliczając ten wskaźnik na 1000 mieszkańców otrzymujemy wartość: 1,06 w roku 2019, 2,31 w roku 2020 i 1,35 w 2021 roku.

Na kolejnych wykresach (7, 8 oraz 9) widoczny jest procentowy rozkład na ulicach miasta Siemianowice Śląskie liczby osób bezrobotnych do 25 roku życia w stosunku do ogółu mieszkańców danej ulicy w poszczególnych latach.

W roku 2019 udział osób do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych na konkretnych ulicach był niewielki i oscylował w **granicz** **zakresie** 1-2%. Były to ulice: Zwycięstwa, Wojciecha, Słowackiego, Limanowskiego, Wyspiańskiego, Żwirki i Wigury **oraz** **i** Waryńskiego.

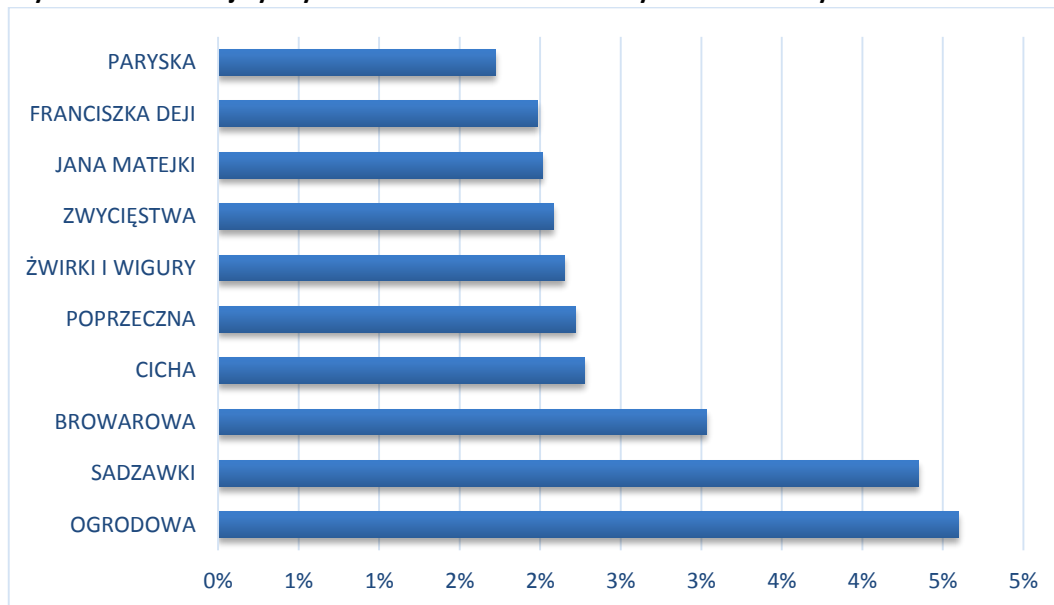
Wykres 7. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

W roku 2020 niestety wskaźnik ten wzrósł, na co **bezpośredni** wpływ miał **bezpośrednio** wzrost liczby **zarejestrowanych** osób bezrobotnych **zarejestrowanych** ogółem w mieście. Największy udział procentowy w ogóle bezrobotnych na danej ulicy widoczny jest według pozyskanych danych na ulicy Ogrodowej – 5%. Następnie 4% na Sadzawkach i 3% na Browarowej. Na pozostałych 4 ulicach: Cichej, Poprzecznej, Żwirki i Wigury i Zwycięstwa wskaźnik ten wynosił 2%.

Wykres 8. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2020

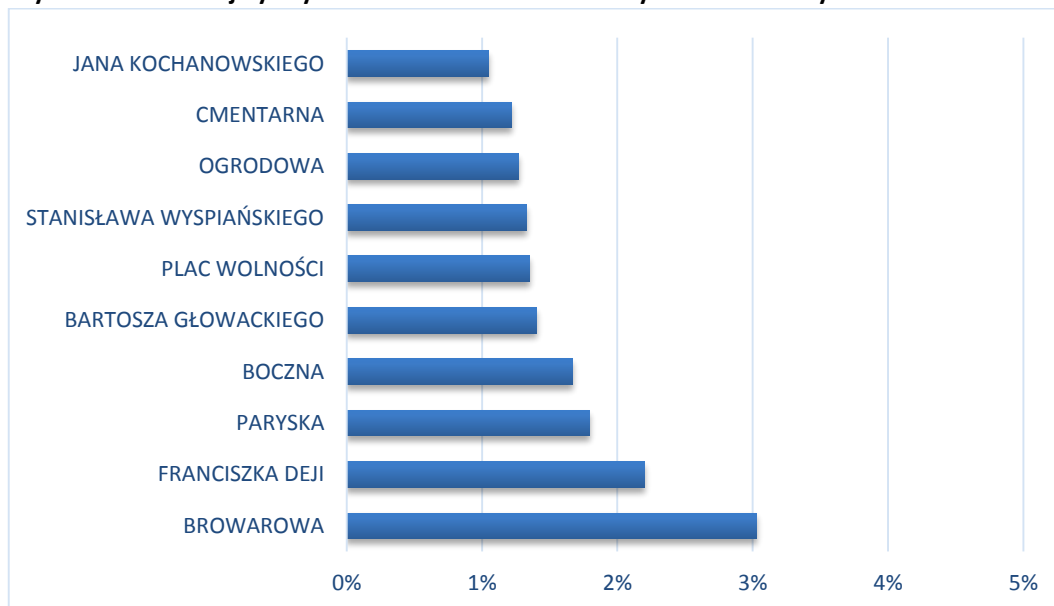

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Ze względu na spadek liczby osób bezrobotnych w roku 2021 rejestrowano również mniejsze bezrobocie wśród osób młodych. Wartości dotyczące liczby tych osób w stosunku do ogółu mieszkańców danej ulicy na żadnej z ulic miasta nie przekraczały 3%. Wartość taka występowała jedynie na ulicy Browarowej. W pozostałych częściach miasta wartości te oscylowały wokół 2% (ulice: Deji, Paryska, Boczna). Jak widać na wykresie 9 na znacznej liczbie ulic wskaźnik ten przyjmuje wartość jedynie około 1% ogółu mieszkańców.

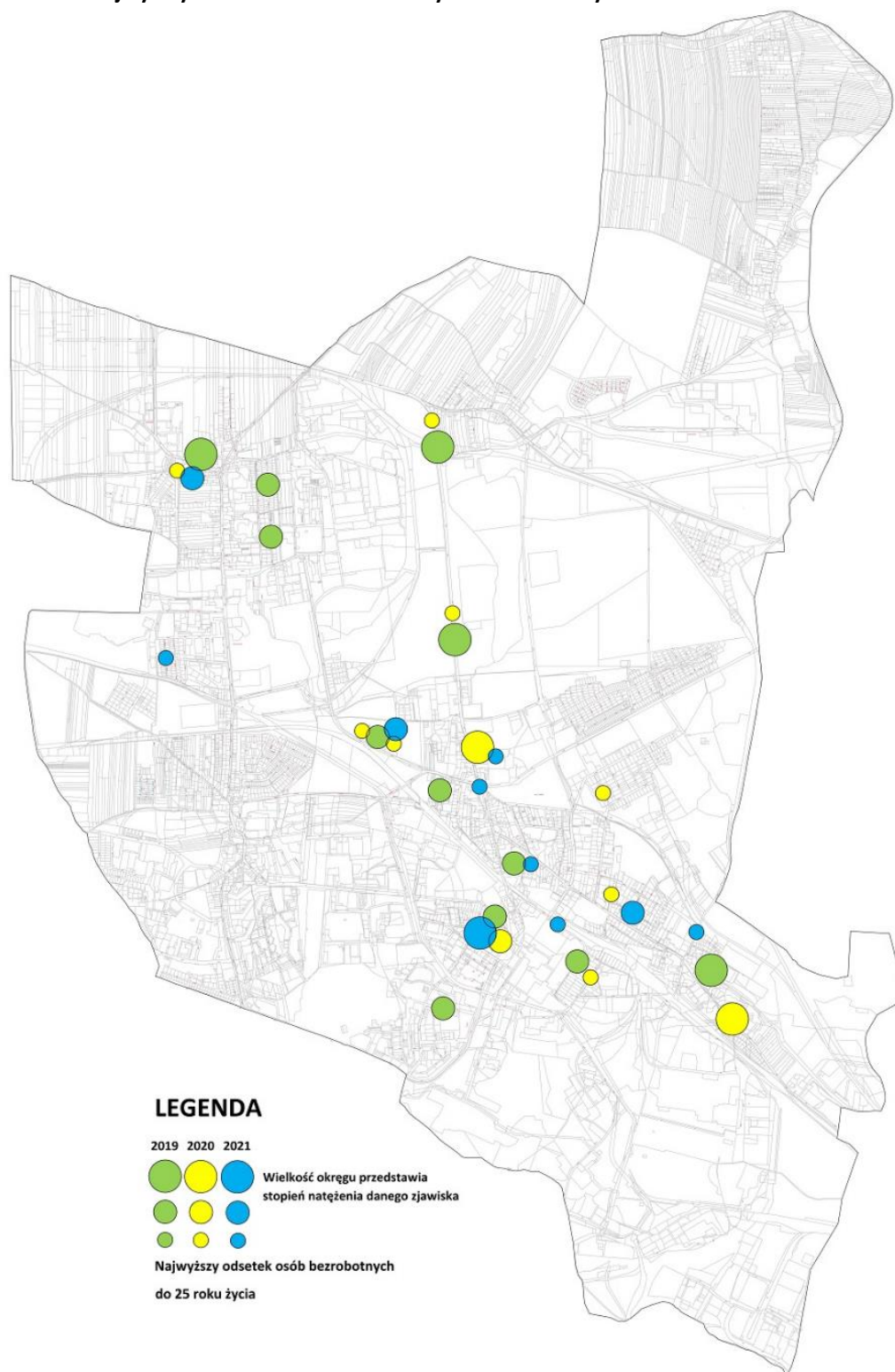
Również przy analizie tego wskaźnika widoczny jest rozkład negatywnych zjawisk związanych z bezrobociem wśród osób młodych zlokalizowanych na terenie centrum miasta.

Wykres 9. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 4. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Z ogółu osób bezrobotnych liczną grupę stanowią osoby niepełnosprawne. W roku 2019 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych było 127 (59 kobiet i 68 mężczyzn). Osoby te stanowiły 14,3% ogółu bezrobotnych. Wśród nich 29 osób to osoby bezrobotne długotrwale. W roku 2020 grupa ta stanowiła już tylko 8,31% ogółu bezrobotnych (107 osób). W tej grupie 18 osób to osoby bezrobotne długotrwale. Ze względu na zmniejszenie liczby osób zarejestrowanych jako

W badanych latach osoby niepełnosprawne stanowiły około 10% ogółu bezrobotnych

bezrobotne w roku 2021 osoby niepełnosprawne stanowiły już niestety ponad 10% ogółu zarejestrowanych (11,6% ogółu przy 107 osobach z orzecznym stopniem niepełnosprawności).

Zarejestrowani bezrobotni posiadali w znacznej mierze orzeczenie o niepełnosprawności ze względu na choroby neurologiczne. Zarówno w 2019 jak i 2020 roku było to 28 osób. W roku 2021 było to 29 osób. Drugim schorzeniem, z tytułu którego osoby uzyskiwały stopień niepełnosprawności były choroby narządu ruchu. W roku 2019 ~~osób takich~~ było zarejestrowanych 19 ~~takich osób~~, w roku 2020 osób tych było 23, ale za to w roku 2021 już 31. Pozostałe rodzaje niepełnosprawności ~~jakie miały jakimi legitymowały się~~ osoby zarejestrowane jako bezrobotne to: choroby umysłowe i psychiczne, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, choroby narządu wzroku, epilepsja, choroby układu oddechowego i układu krążenia.

Analizując dane na temat osób bezrobotnych należy wspomnieć również o strukturze wykształcenia zarejestrowanych osób bezrobotnych. Osób z wykształceniem wyższym w roku 2019 było 120, w roku 2020 – 178, a w 2021 – 115. Stanowiły one odpowiednio 13,3%, 13,6%, 12,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Kolejną grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Osób tych w roku 2019 wśród ogółu bezrobotnych było 190 (21,40% ogółu bezrobotnych), w 2020 – 260 (19,83% ogółu bezrobotnych) a w 2021 – 194 (21,02%). Osób z wykształceniem średnim było w roku 2019 – 104, w roku 2020 o 20 więcej, natomiast w 2021 liczba ta spadła do 121 osób. W przeliczeniu do ogółu bezrobotnych osoby z wykształceniem średnim stanowiły odpowiednio: 11,71%, 9,46% i 13,11% ogółu zarejestrowanych w siemianowickim ~~urzędzie~~ ~~pracy~~. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się 225 bezrobotnych w roku 2019, 325 bezrobotnych w roku 2020 i 222 w 2021 roku, co stanowiło w poszczególnych latach około 25% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i niższym. W roku 2019 osób tych było zarejestrowanych 249 (28,04% ogółu), a w roku 2020 było ich o 200 więcej, co stanowiło 32,34% ogółu zarejestrowanych. W 2021 roku liczba ta spadła do 271 osób (29,63% ogółu). Zarówno w 2019, jak i w pozostałych badanych latach około 40 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności legitymowało się wykształceniem co najmniej średnim.

Największa grupa bezrobotnych to osoby starsze z wykształceniem maksymalnie średnim

5.3. Opieka nad dziećmi

Biorąc pod uwagę liczbę dzieci w mieście zauważalny jest deficyt miejsc opieki dla dzieci w wieku 0-3 lata. W mieście funkcjonuje tylko jeden żłobek miejski. Pozostałe placówki żłobkowe, których jest w mieście 9, są placówkami prywatnymi.

W mieście Siemianowice Śląskie każdego roku występuje również deficyt miejsc w przedszkolach publicznych. W roku 2019 brakowało **132 miejsc**, zaś w roku 2020 brakowało miejsc dla **68 dzieci**. W 2021 roku deficyt ten wynosił 65 miejsc. Wiadomo, że w efekcie art. 31 ust. 10 i 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) miasto musi zapewnić miejsca w przedszkolach wszystkim dzieciom, które w danym roku szkolnym zostały zgłoszone przez rodziców do placówek przedszkolnych. Dlatego rokrocznie ogłaszany jest konkurs na przedszkola niepubliczne, ~~przyjmujące które przyjmują te~~ ~~dzieci~~, ~~będące~~

~~które są~~ „w nadwyżce”. W efekcie nie ma dzieci, które się do przedszkola w danym roku nie dostaną, jednakże problem z miejscami w placówkach publicznych istnieje w każdym roku.

~~Mapy numer 1 i 2 stanowiące~~ Załączniki numer 3 2 i 4 3 do analizy ukazują lokalizację wszystkich żłobków i przedszkoli na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

5.4. Edukacja⁵

W roku szkolnym 2020/2021 w siemianowickich szkołach przeprowadzone zostały egzaminy:

- 1) egzamin dla uczniów klas ósmych szkół podstawowych;
- 2) egzamin maturalny;
- 3) egzaminy zawodowe.

Materiały Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie (OKE), na bazie których opracowano tę część, zawierają informacje o wynikach w poszczególnych powiatach i szkołach, odnoszące się do arkuszy standardowych. Zadania zawarte w arkuszu standardowym rozwiązują uczniowie bez niepełnosprawności oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu. W związku z powyższym w analizie pomija się Szkołę Podstawową nr 9 z Zespołu Szkół Specjalnych. Aby prawidłowo interpretować wartości średnie należy pamiętać, że dotyczą one całego miasta, a więc uwzględniają także szkoły dla dorosłych, szkoły niepubliczne i szkoły o uprawnieniach szkół publicznych.

Egzamin ósmoklasisty składa się z trzech przedmiotów obowiązkowych:

- 1) język polski;
- 2) matematyka;
- 3) język obcy nowożytny – jeden z siedmiu języków: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski, ukraiński.

W roku szkolnym 2018/2019 średnia zdawalność egzaminu ósmoklasisty uczniów z miasta Siemianowice Śląskie z języka polskiego wynosiła 58,01% (średnia dla województwa – 64,12%), z matematyki – 41,01% (średnia dla województwa – 44,74%) i z języka angielskiego – 56,79% przy średniej dla województwa na poziomie powyżej 60%.

W kolejnym roku szkolnym zdawalność egzaminów z języka polskiego oscylowała na poziomie niecałych 55% (przy średniej w województwie na poziomie nieco ponad 59%), z matematyki – 43,13% (średnia dla województwa to niecałe 46%) zaś z języka angielskiego średnia zdawalność w mieście kształtowała się na poziomie niecałych 50% przy średniej dla województwa na poziomie 55,24%.

W roku szkolnym 2020/2021 średnie wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w poszczególnych powiatach w województwie śląskim kształtowały się od 54,41% do 66,77% punktów. Średnia dla województwa wyniosła 60,57% pkt. Średnia dla Siemianowic Śląskich wyniosła 55,82% punktów.

⁵ Całość analizy w podrozdziale 5.4 stanowi opracowanie Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie

Średnie wyniki uczniów z egzaminu z matematyki w poszczególnych powiatach w województwie śląskim były zróżnicowane od 40,38% do 52,14% punktów. Średnia dla województwa wyniosła 47% pkt. Średnia dla Siemianowic Śląskich wyniosła 44,19% punktów.

Średnie wyniki uczniów z egzaminu z języka angielskiego w poszczególnych powiatach w województwie śląskim kształtowały się od 59,93% do 73,18% punktów. Średnia dla województwa wyniosła 67% pkt. Średnia zdawalność w Siemianowicach Śląskich wyniosła 63% punktów.

Tabela 3. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w mieście Siemianowice Śląskie w roku szkolnym 2020/2021

Przedmiot	Liczba uczniów	Modalna [%]	Mediana [%]	Średnia [%]	Odchylenie standardowe [%]
Język polski	492	60	60	56	21
Matematyka	495	24	40	44	25
Język angielski	494	98	68	63	30

źródło: opracowanie własne Wydziału Edukacji na podstawie OKE Jaworzno, 2021 r.

Do egzaminu z języka polskiego przystąpiło 492 uczniów siemianowickich szkół podstawowych (tabela nr 3). Uczniowie najczęściej uzyskiwali 60% punktów, przy czym średnia wartość zdobytych punktów wynosi 56%. Do egzaminu z matematyki przystąpiło 495 uczniów, a średnia zdobytych punktów wynosi 44%. Uczniowie najczęściej uzyskiwali jednak 24% punktów, co wskazuje na znaczną rozpiętość w zdobytych punktach. Do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło 494 uczniów siemianowickich szkół podstawowych. Uczniowie najczęściej uzyskiwali 98% punktów, przy czym średnia wartość zdobytych punktów wynosi 63%. Biorąc pod uwagę odchylenie standardowe na poziomie 30% można stwierdzić, iż do egzaminu przystąpili uczniowie, którzy uzyskali bardzo wysokie wyniki z egzaminu, ale również uczniowie, których wyniki znacznie odbiegają od średniej in minus.

Egzamin maturalny jest przeprowadzany z przedmiotów obowiązkowych oraz przedmiotów dodatkowych i składa się z dwóch części:

- 1) ustnej – obejmuje egzamin z języka polskiego oraz języka obcego nowożytnego wybranego spośród języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego;
- 2) pisemnej – przeprowadzany na dwóch poziomach:
 - a) na poziomie podstawowym – przedmioty obowiązkowe (język polski, matematyka, język obcy nowożytny) oraz
 - b) na poziomie rozszerzonym – przedmioty dodatkowe (co najmniej jeden z przedmiotów: biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, język polski, język regionalny, matematyka, wiedza o społeczeństwie).

Aby otrzymać świadectwo dojrzałości, należy uzyskać co najmniej 30% punktów z egzaminu z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej oraz uzyskać co najmniej 30% punktów z egzaminu z każdego przedmiotu obowiązkowego w części pisemnej.

Analizując wyniki egzaminów maturalnych z roku szkolnego 2018/2019 zauważyć można, że średnia zdawalność dla miasta Siemianowice Śląskie jest niższa niż wojewódzka (79,70%) i wynosiła 76,22%. Średnia zdawalność w liceach wynosiła 68,42%, a w technikach 84,44%. W roku szkolnym 2019/2020 zdawalność egzaminów maturalnych oscylowała w granicach 67% przy średniej dla województwa na poziomie 73,66%. Zdawalność w liceach 68,69%, zaś w technikach 65,26%.

Egzamin maturalny w siemianowickich szkołach w roku szkolnym 2020/2021 zdawało 245 uczniów z czego 175 otrzymało świadectwo dojrzałości. Daje to zdawalność w mieście na poziomie 71%. Średnia zdawalność egzaminów maturalnych w województwie śląskim w tym roku szkolnym to 72,8%.

Podkreślić jednak należy, że ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, zgodnie z § 11 ~~kze~~ ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w 2021 r., nie był przeprowadzany egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych oraz przedmiotów dodatkowych w części ustnej, z wyjątkiem przypadków określonych w § 11 ~~kze~~ rozporządzenia. Zgodnie z § 11 ~~kze~~ ust. 3 rozporządzenia w 2021 r. absolwent nie miał również obowiązku przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Kolejnym egzaminem, który brany jest pod uwagę przy analizie poziomu edukacji w mieście jest egzamin zawodowy. Egzamin zawodowy jest formą oceny poziomu opanowania przez osoby wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

W roku szkolnym 2020/2021 obowiązywały dwie formuły egzaminu:

- 1) Formuła 2017 – egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie po wprowadzeniu nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach od 1 września 2017 roku;
- 2) Formuła 2019 – egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany dla uczniów, którzy rozpoczęli kształcenie od 1 września 2019 roku.

Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego. Część praktyczna jest przeprowadzana w formie testu praktycznego, polegającego na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Uczniowie przystępują do dwóch części. Aby zdać egzamin zawodowy, należy uzyskać: z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wyniki uzyskiwane przez uczniów siemianowickich szkół kształcących w zawodach przedstawiają się pozytywnie i porównywalnie w kolejnych latach szkolnych. Należy jednak

stanowczo podkreślić, że wystąpienie pandemii koronawirusa istotnie wpłynęło na przygotowanie uczniów do egzaminów w części praktycznej. Pomimo tego, że obowiązujące przepisy pozwalają na prowadzenie w formie stacjonarnej zajęć przygotowujących do egzaminu, to jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli szkoły często rezygnują z tej możliwości.

Przygotowanie do części praktycznej odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczniowie nie posiadają jednak w domu całego sprzętu wymaganego na egzaminie.

Przygotowanie do egzaminu wymagało zatem większego zaangażowania.

Podsumowując należy zauważyć, że wyniki egzaminów ósmoklasisty zarówno z języka polskiego, matematyki jak i języka angielskiego **były poniżej średniej województwa**.

Wyniki egzaminów
ósmoklasisty
oraz egzaminów
maturalnych poniżej
średniej wojewódzkiej

Analogicznie sytuacja przedstawia się w dwóch poprzednich zakończonych rocznikach szkolnych.

Również zdawalność egzaminów maturalnych **była poniżej średniej wojewódzkiej**. Tutaj również sytuacja ta widoczna jest w dwóch poprzednich latach.

Wzrost zdawalności
egzaminów
edukacyjnych
w mieście

Jednakże podkreślić należy fakt, że sama zdawalność egzaminów edukacyjnych w mieście Siemianowice Śląskie w badanych latach **wzrosła**.

5.5. Pomoc społeczna

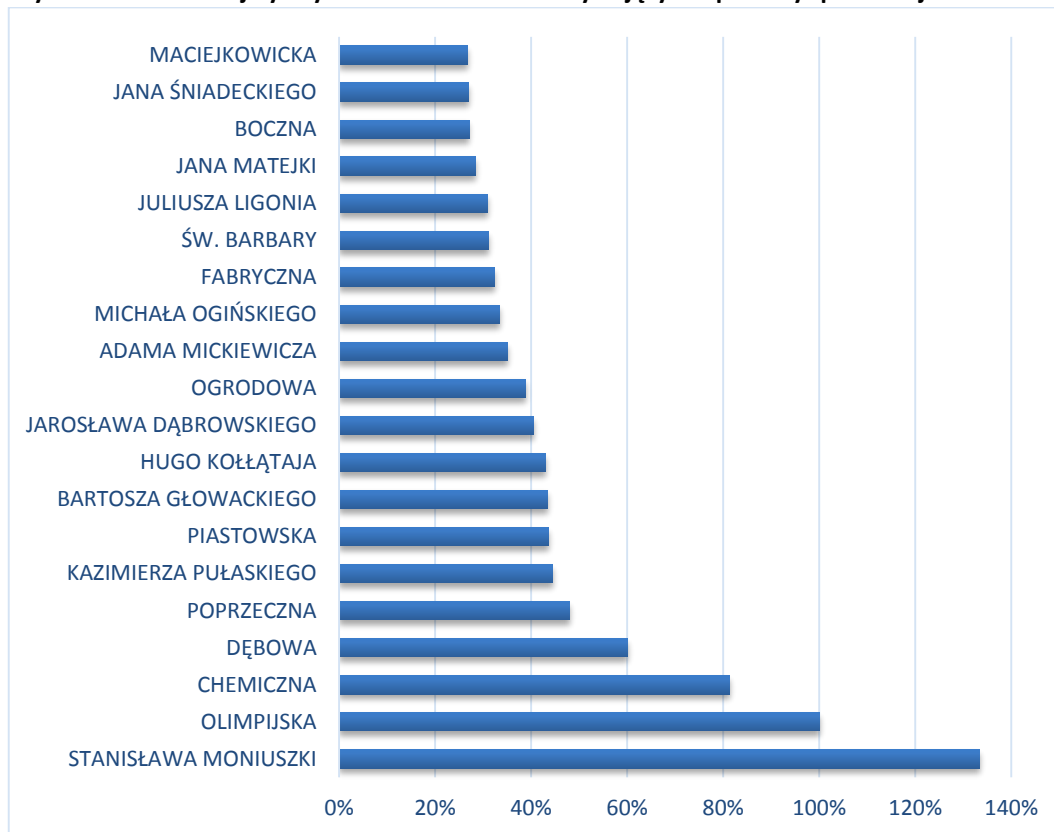
Kolejnym wskaźnikiem pokazującym negatywne społeczne zjawiska w mieście jest liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Na terenie miasta Siemianowice Śląskie w roku 2019 mieszkało 3 913 osób korzystających z pomocy społecznej. Osoby te stanowiły 6,37% ogółu mieszkańców miasta. W roku 2020 wartość ta zmalała i z pomocy społecznej korzystały 3 294 osoby, co stanowiło 5,44% ogółu mieszkańców. W roku 2021 liczba osób korzystających z pomocy społecznej nadal malała i wynosiła niewiele ponad 3000 (5% ogółu mieszkańców miasta). Wskaźnik ten w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w roku 2019 osiągnął wartość 63,69, zaś w roku 2020 – 54,4. W roku 2021 wynosił już znacznie mniej, bo 49,8.

Od 2019 roku maleje
liczba osób
korzystających
z pomocy społecznej

Z danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż w roku 2019 największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej mieszkał na ulicy Moniuszki. Według danych zobrazowanych na wykresach numer 10 i 11 zarówno w roku 2019 jak i 2020 odsetek ten wynosił ponad 100% – 133%. Taka sama sytuacja wystąpiła w roku 2021. Wynika to z faktu, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje świadczenia według adresu zamieszkania, zaś dane ludnościowe obejmują adresy zameldowania. Podobna sytuacja była z ulicą Olimpijską w badanych latach. Ze względu na fakt, iż mieszka tam tylko jedna osoba wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej wynosi 100%.

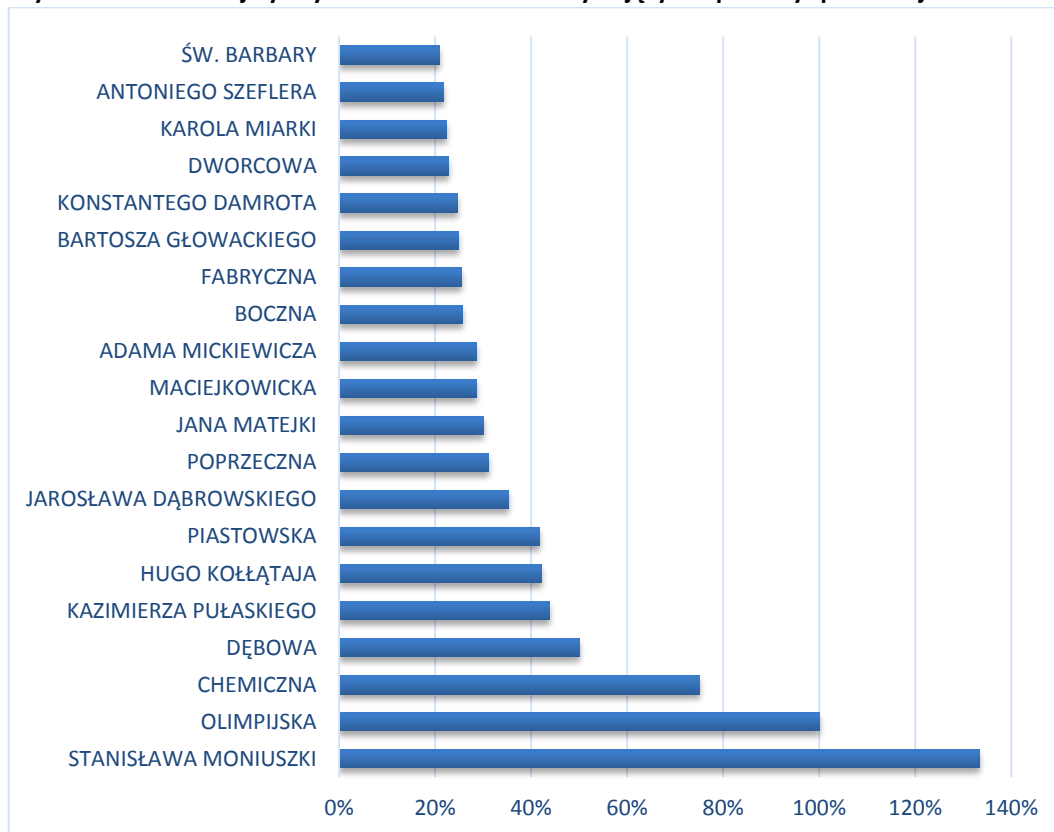
Analizując dane z roku 2019 poza wspomnianymi przypadkami rozkład odsetka osób na terenie miasta kształtował się następująco: 81% na ulicy Chemicznej, 60% na ulicy Dębowej. Około 40% ogółu mieszkańców danej ulicy korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało ulice Poprzeczną, Pułaskiego, Piastowską, Głowackiego, Kołtąją i Dąbrowskiego.

Wykres 10. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 11. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2020

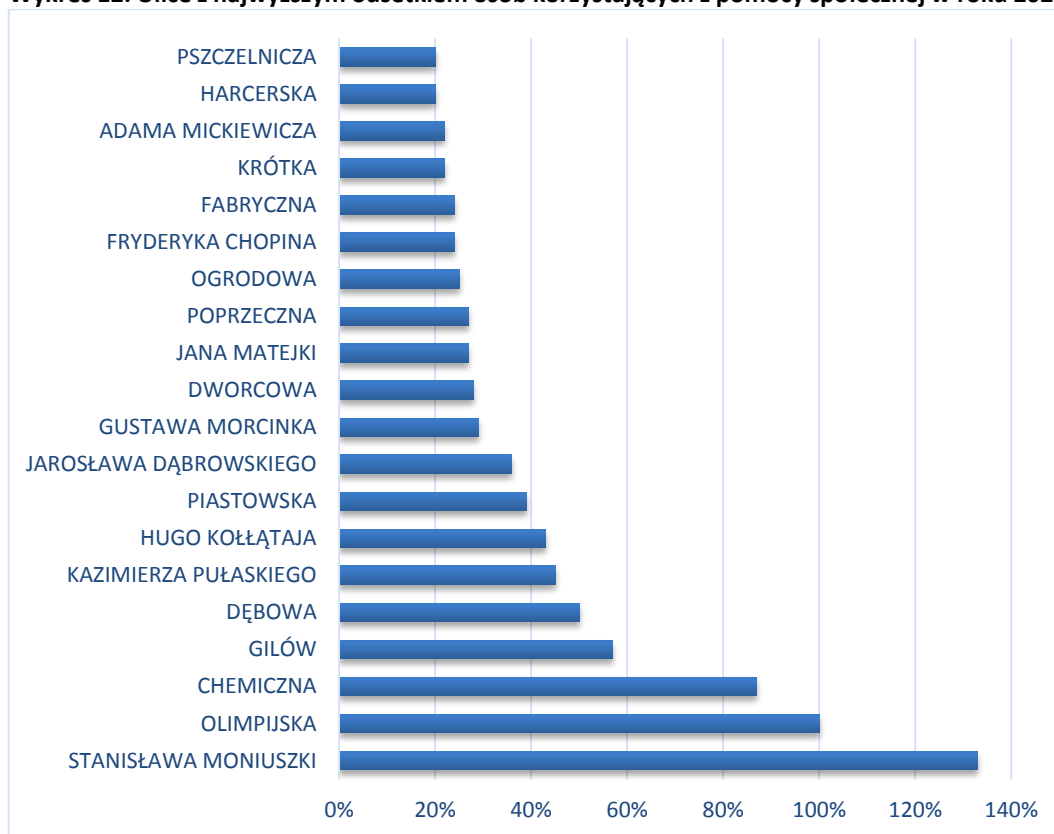
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Również w roku 2020 zdecydowana większość mieszkańców ulicy Chemicznej to osoby korzystające z pomocy społecznej. Stanowią oni aż 75% mieszkańców. Na pozostałych ulicach odsetek osób korzystających z pomocy społecznej nie przekracza 50%. W przedziale 30% – 50% znajdują się ulice: Dębowa, Pułaskiego, Kołłątaja, Piastowska, Dąbrowskiego, Poprzeczna i Matejki. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 29%.

Na wykresie 12 widoczny jest rozkład odsetka osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2021. Nadal najwyższe wartości są na ulicach Moniuszki i Olimpijskiej. Z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzysta również 87% mieszkańców ulicy Chemicznej, co stanowi wzrost w stosunku do lat poprzednich.

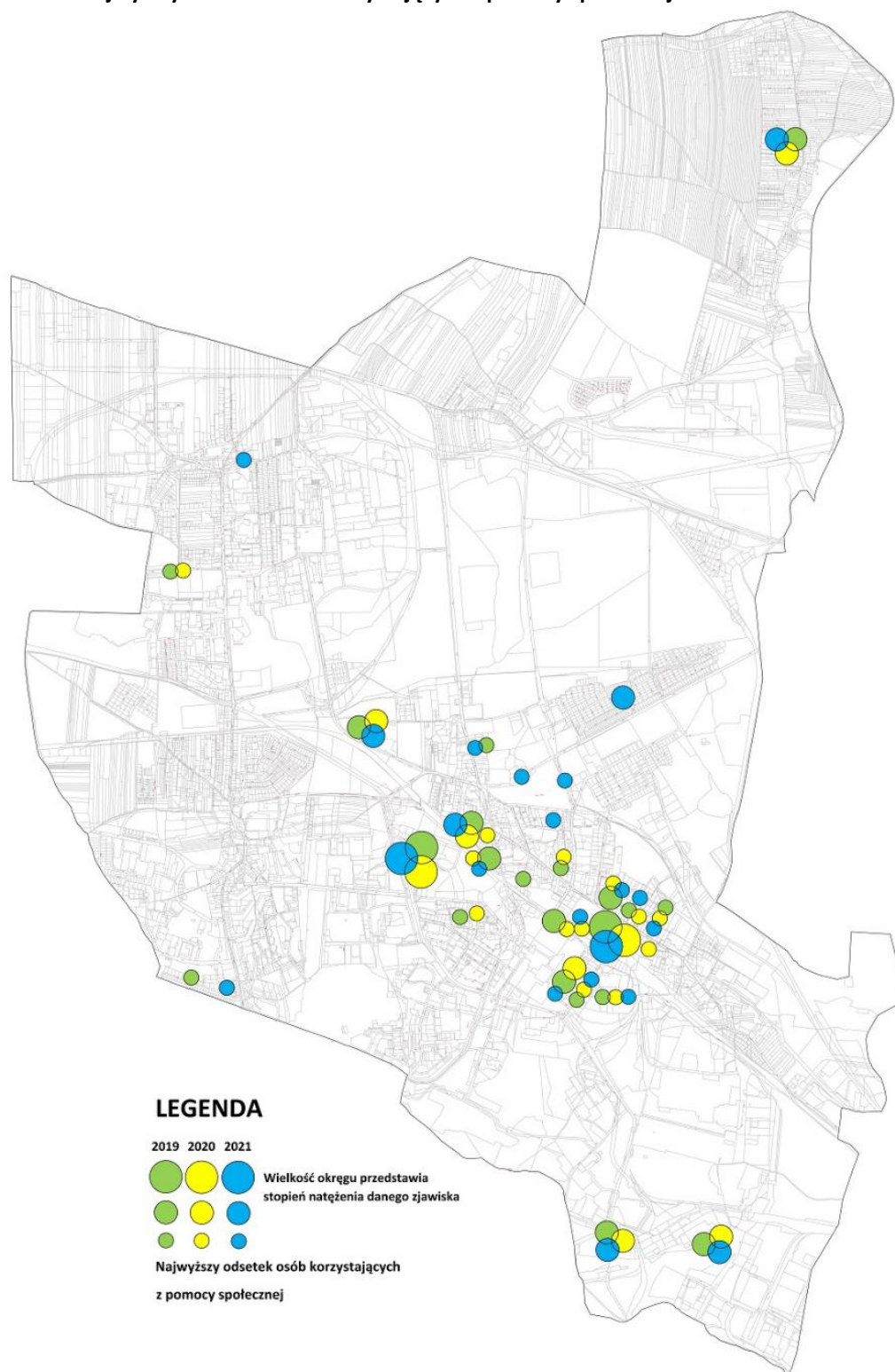
W zestawieniu pojawiła się również ulica Gilów z 57% udziałem osób korzystających z pomocy społecznej ~~MOPS~~ w ogóle mieszkańców. Kolejne ulice to: Dębowa (50% ogółu), Pułaskiego (45% ogółu), Kołłątaja (43% ogółu). Na ulicach Piastowskiej i Dąbrowskiego odsetek osób korzystających z pomocy społecznej nie przekraczał 40% i wynosił odpowiednio: 39% i 36%. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 30%.

Wykres 12. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 5. Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

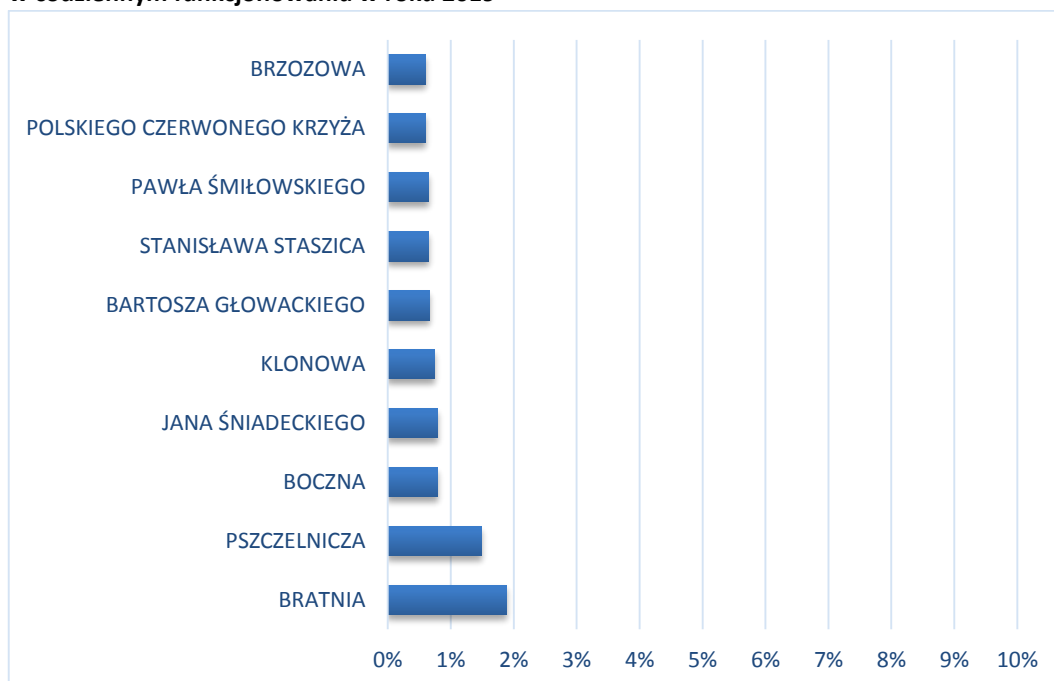
Wśród osób korzystających z pomocy społecznej wyróżnić można osoby, które otrzymały tzw. opiekę wytnieniową, osoby które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (podział na osoby w wieku 60-74 lata oraz osoby w wieku 75+), osoby którym przyznano pomoc z tytułu niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu i ubóstwa.

Spadek świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

W mieście Siemianowice Śląskie w latach 2019-2020 osobom, które opiekują się osobami niepełnosprawnymi i zależnymi nie było udzielane wsparcie w postaci opieki wytchnieniowej. Taka forma wsparcia pojawiła się dopiero w roku 2021 ze względu na przystąpienie do programu ministerialnego w tym zakresie.

Spośród mieszkańców miasta w wieku 60-74 lata w 2019 roku 70 osób potrzebowało wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, co stanowiło 0,11% ogółu mieszkańców miasta (1,14/1000 mieszkańców miasta). W roku 2020 wartość ta wzrosła do 87 osób, co stanowiło 0,14% ogółu mieszkańców. Tym samym wskaźnik w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił wówczas 1,43. W roku 2021 wsparcia w codziennym funkcjonowaniu potrzebowało znacznie więcej osób, bo aż 231, co stanowiło 0,39% mieszkańców miasta (wskaźnik 3,88).

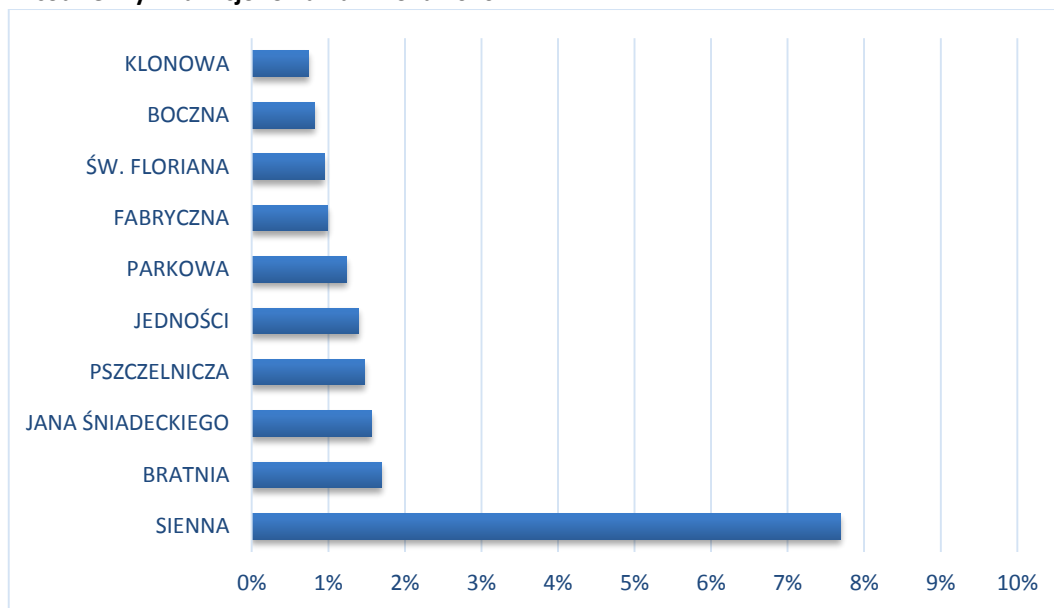
Wykres 13. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Na wykresie nr 13 widać procentowy rozkład osób w wieku 60-74 lata, którym przyznano wsparcie w codziennym funkcjonowaniu. W roku 2019 najwięcej takich osób w stosunku do ogółu mieszkańców danej ulicy odnotowano na ulicy Bratniej – 2% ogółu mieszkańców i na Pszczelniczej (1,5% mieszkańców). Na pozostałych ulicach miasta wskaźnik ten wynosił 1% i mniej. W roku 2020 (wykres 14) odnotowano gwałtowny wzrost liczby osób w wieku 60-74 lata, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu na ulicy Siennej. Tutaj osoby te stanowiły prawie 8% ogółu mieszkańców ulicy. W dalszej kolejności nadal pojawiała się ulica Bratnia oraz Śniadeckiego – 2%. Na pozostałych ulicach, tak jak w roku 2019 wartości te oscylowały około 1% ogółu mieszkańców.

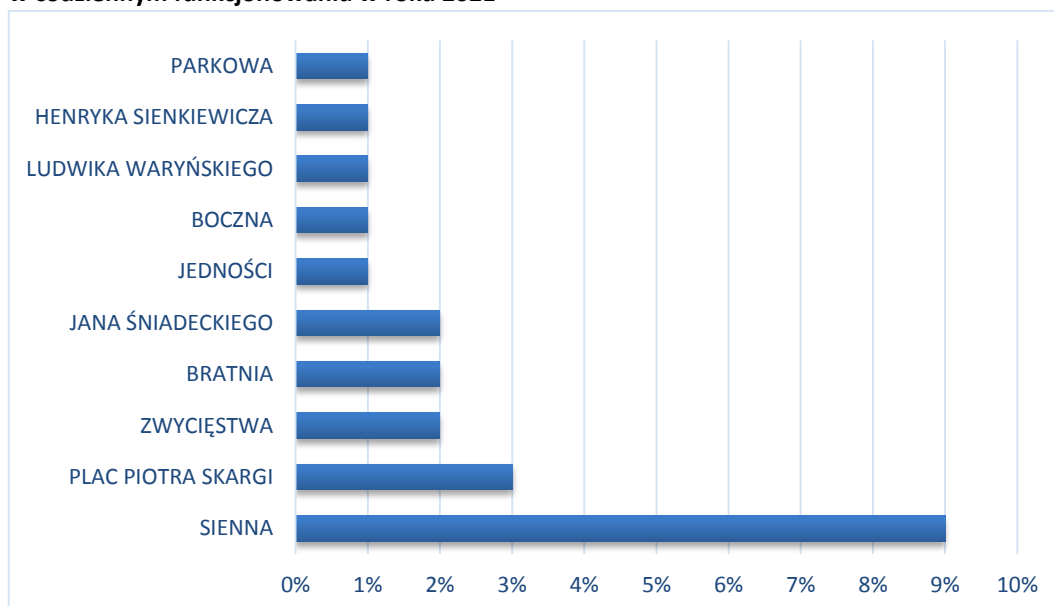
Wykres 14. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

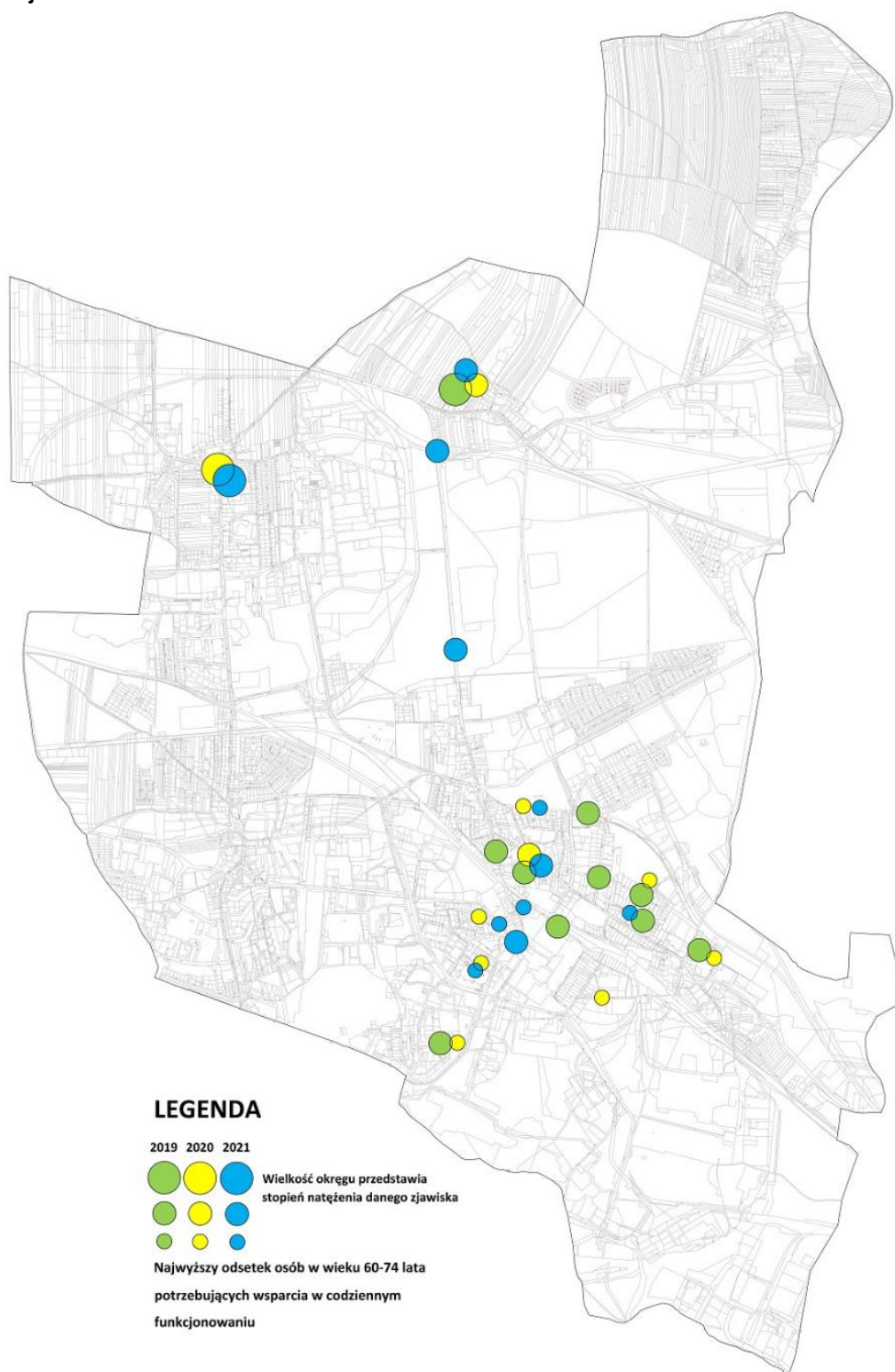
Wykres nr 15 ukazuje rozkład odsetka osób w wieku 60-74 lata, które w roku 2021 potrzebowały wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. I w tym roku największy wzrost liczby osób odnotowano na ulicy Siennej. Osoby te stanowiły tam 9% ogółu mieszkańców. Kolejną Ulicą gdzie odsetek osób był największy była ulica Skargi (3% ogółu mieszkańców). Na kolejnych ulicach odsetek ten oscylował w granicach 2%. Były to ulice Zwycięstwa, Bratnia i Śniadeckiego. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 1% mieszkańców danej ulicy.

Wykres 15. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 6. Najwyższy odsetek osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

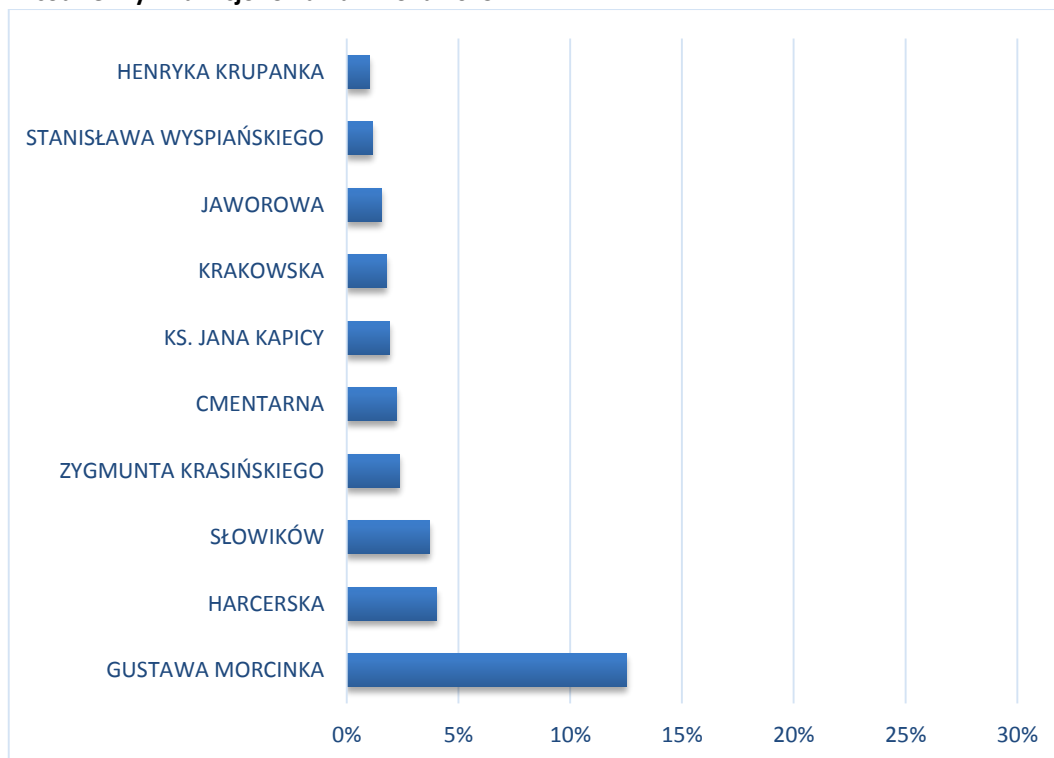
Wsparcia w codziennym funkcjonowaniu potrzebowało znacznie więcej osób w wieku 75+. Zarówno w roku 2019 jak i 2020 było to 0,23% ogółu mieszkańców miasta czyli 140 osób. Wartość ta w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła około 2,3 w obu badanych latach. W roku 2021 osób w wieku 75+, które potrzebowały tego rodzaju wsparcia było w mieście 151. Stanowiły one

0,25% ogółu mieszkańców miasta przy wartości wskaźnika w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 2,54.

Na wykresach nr 16 i 17 widać procentowy rozkład ~~odsetka~~ tych osób w latach 2019 i 2020 na terenie miasta. W roku 2019 największy odsetek osób w wieku 75+, które potrzebowały wsparcia w codziennym funkcjonowaniu odnotowano na ulicy Morcinka – osoby te stanowiły ~~tutaj~~ aż 13% ogółu mieszkańców. Na ulicach ~~Harcerskiej~~ i Słowików osoby te stanowiły po 4%, a na ~~ulicach~~: Krasińskiego, Cmentarnej, Kapicy, Krakowskiej i Jaworowej ~~po~~ 2%. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 1%.

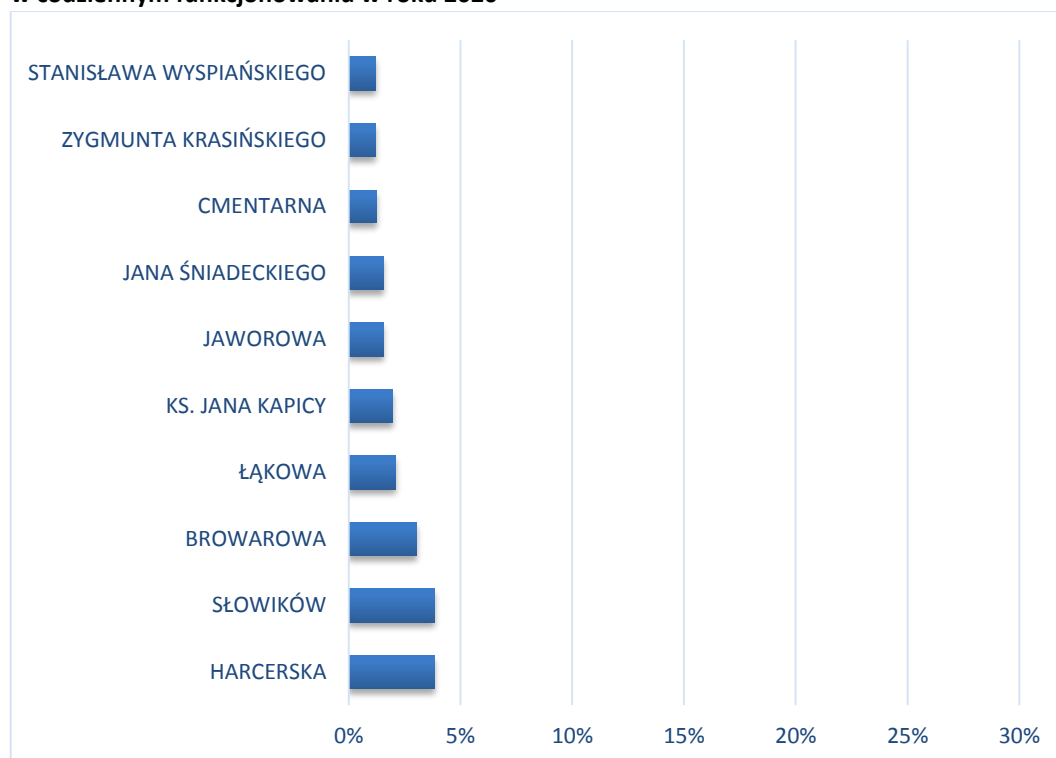
W roku 2020 z zestawienia wypadła ulica Morcinka natomiast na Harcerskiej i Słowików odsetek osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu utrzymał się na poziomie 4%. W zestawieniu pojawiła się ulica Browarowa – 3% w ogólnej liczbie mieszkańców ulicy. Na ulicach: Łąkowej, Kapicy, Jaworowej, Śniadeckiego odsetek tych osób wynosił 2%. Na pozostałych ulicach, ~~zestawienia~~ podobnie jak w roku 2019, wartości te nie przekroczyły 1%.

Wykres 16. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2019

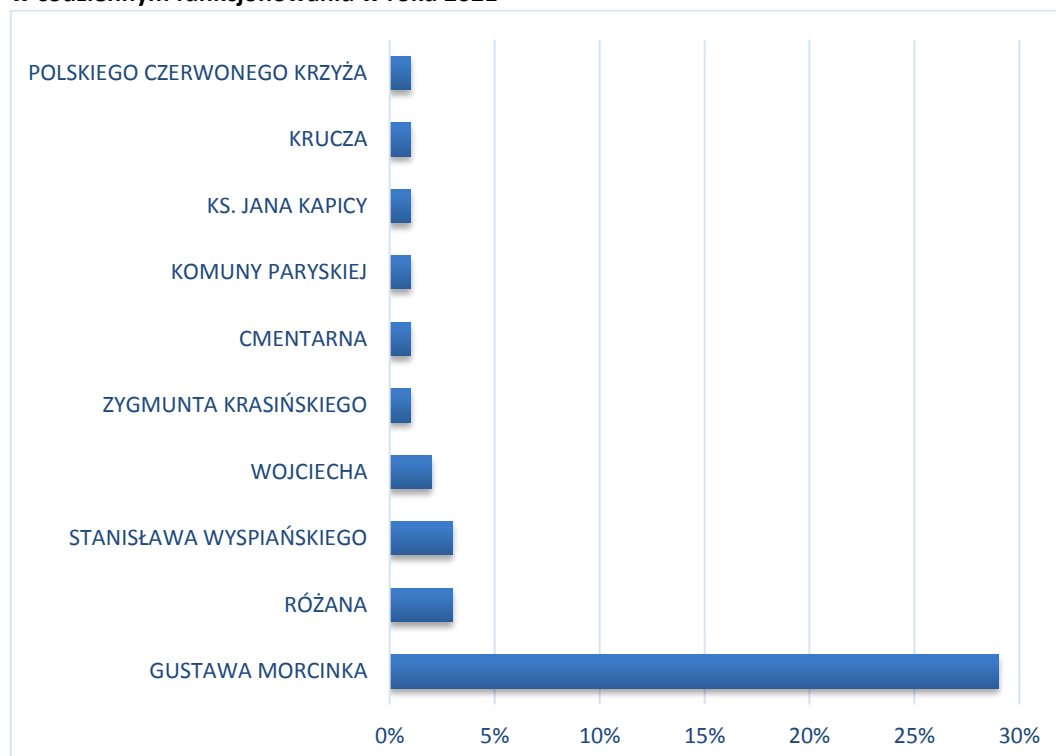
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 17. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2020

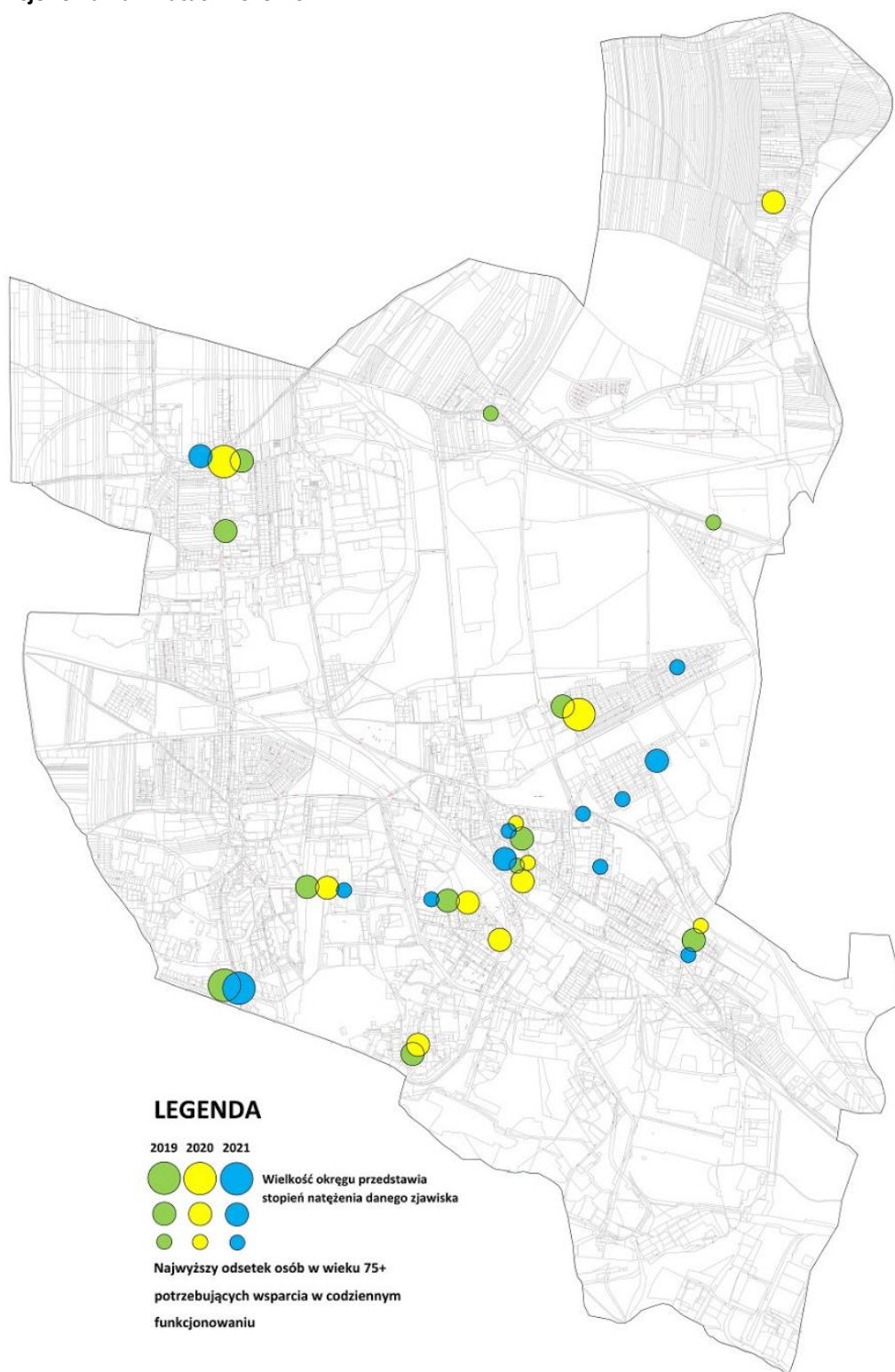
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 18. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 7. Najwyższy odsetek osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMapa FB, 2022 r.

W roku 2021 liczba osób w wieku 75+ wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 11 osób jednak najwięcej z nich było na ulicy Morcinka. Stanowili oni ~~14%~~ 29% ogółu mieszkańców ulicy. Na kolejnych ulicach wartość ta nie przekraczała 3%. Były to kolejno ulice: Różana i Wyspiańskiego

– każda po 3%, Wojciecha – 2%, a i Krasickiego, Cmentarna, Komuny Paryskiej, Kapicy, Krucza, i PCK
– każda po 1%.

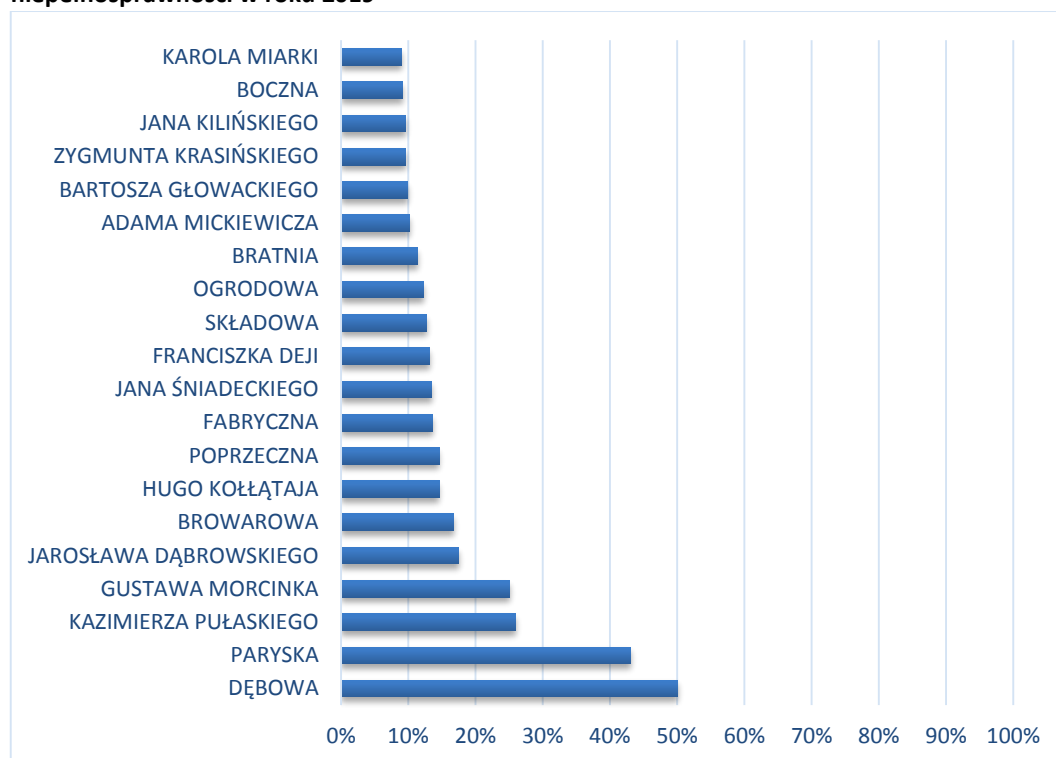
W obu analizowanych latach wielu mieszkańców miasta korzystało z pomocy MOPS z powodu niepełnosprawności. W 2019 roku 1 153 (1,88% ogółu mieszkańców i wskaźnik w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na poziomie 18,77) osoby otrzymały pomoc z powodu niepełnosprawności. W roku kolejnym liczba ta spadła do 962 osób, co stanowiło 1,59% ogółu mieszkańców miasta, a wartość tego wskaźnika w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 15,88. W roku 2021 już tylko 680 osób korzystało z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu niepełnosprawności. Stanowiło to 1,14% ogółu mieszkańców miasta przy wskaźniku w przeliczeniu na 1000 osób o wartości 11,4.

W roku 2019 najwięcej osób, którym przyznano ten rodzaj świadczenia zamieszkiwało ulicę Dębową – 50% ogółu jej mieszkańców. Druga pod względem liczby osób pobierających świadczenie z tytułu niepełnosprawności była ulica Paryska z 43% swoich mieszkańców. Na ulicach Pułaskiego i Morcinka wskaźnik ten wynosił odpowiednio 26% i 25%. Na pozostałych ulicach miasta nie przekraczał 18% ogółu mieszkańców danej ulicy. Omawiany wskaźnik wraz z wartościami pokazany jest na wykresie 19.

W roku 2020 również największy odsetek mieszkańców ulicy Dębowej korzystał z zasiłków socjalnych z powodu niepełnosprawności. Sytuacja na pozostałych ulicach znacznie się poprawiła (wykres 20). Na ulicach Pułaskiego i Poprzecznej osoby te stanowiły 22% ogółu mieszkańców a w pozostałych rejonach miasta wskaźnik ten nie przekraczał 15%.

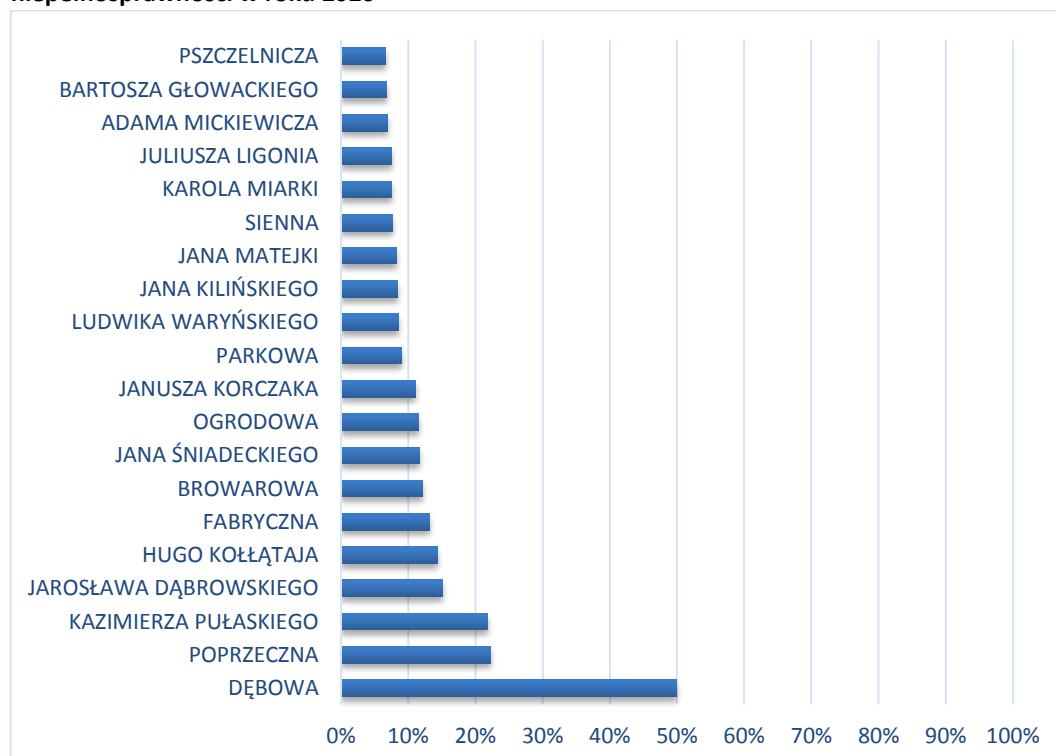
W roku 2021 z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności korzystały wszystkie osoby mieszkające na ulicy Olimpijskiej. Korzystało z tej pomocy również 33% mieszkańców ulicy Moniuszki, 16% mieszkańców ulicy Poprzecznej oraz 10% mieszkańców ulicy Dębowej. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 10%. Dane te widoczne są na wykresie 21.

Wykres 19. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2019

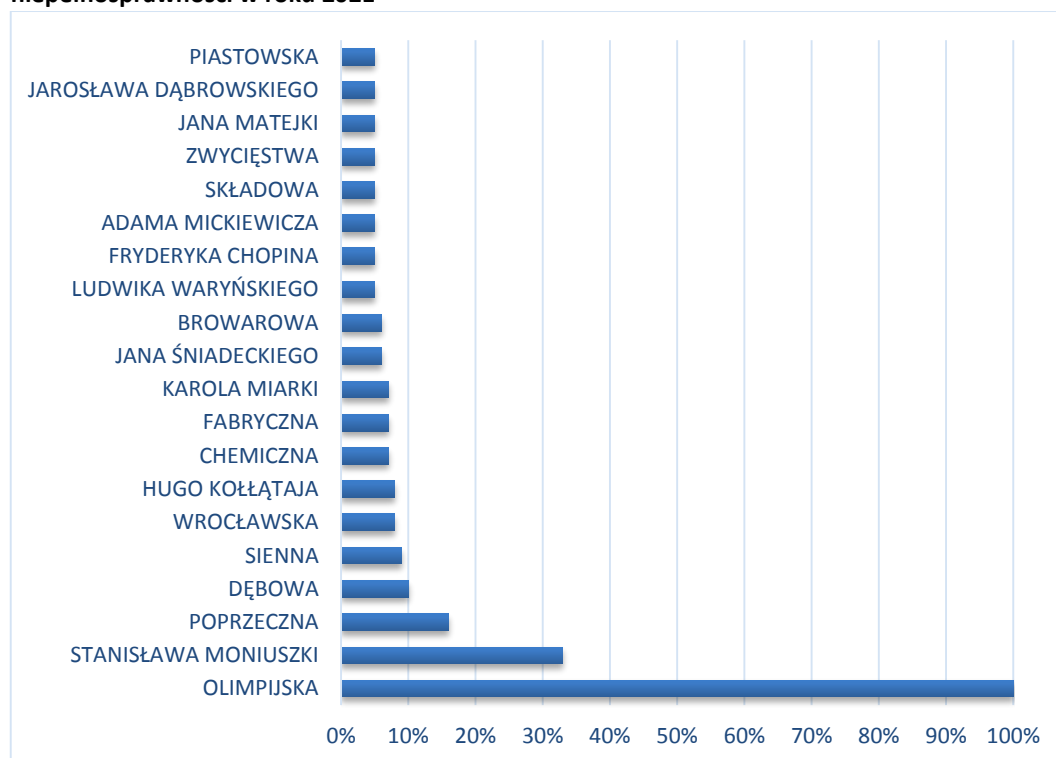
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 20. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2020

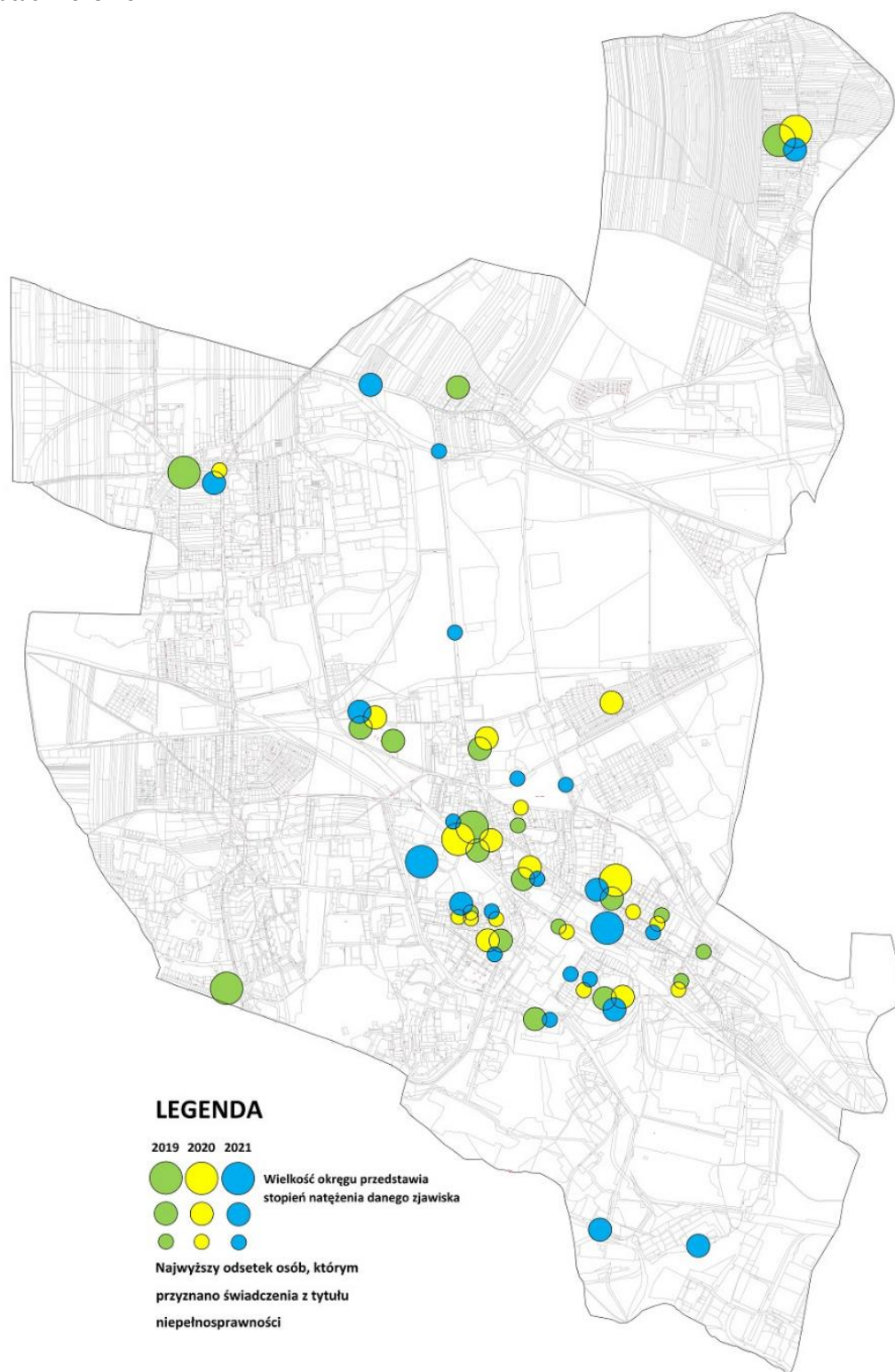
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 21. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 8. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w latach 2019-2021

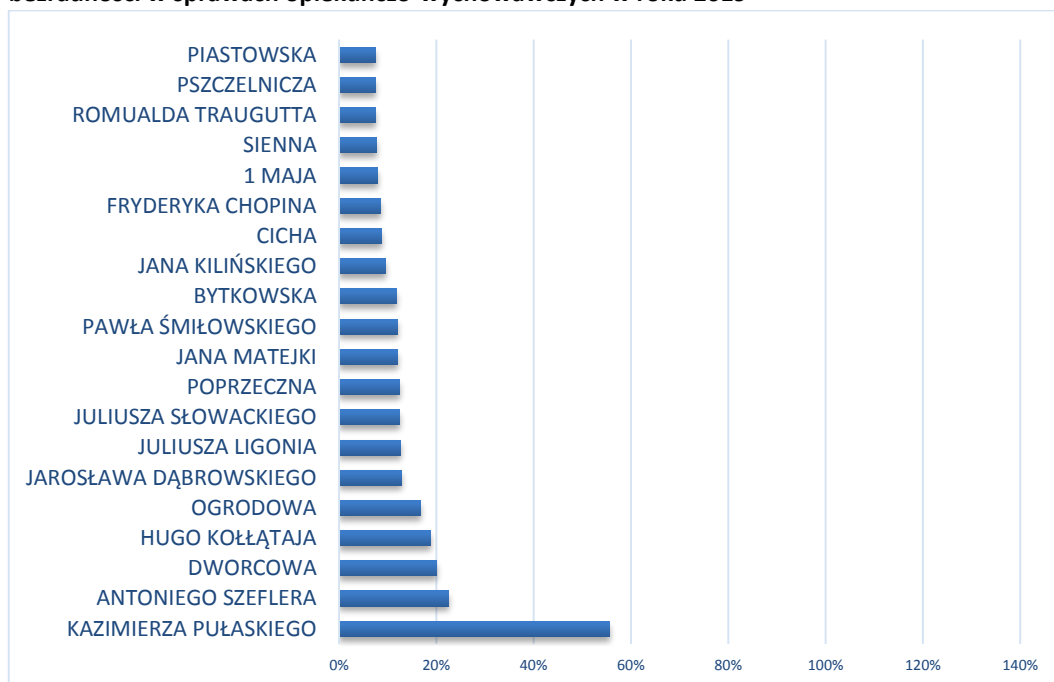
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMapa FB, 2022 r.

Z MOPS pozyskano również informacje odnośnie liczby osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na przestrzeni badanych lat poprawiła się sytuacja osób, którym przyznano świadczenie z tytułu bezradności w sprawach wychowawczych. W roku 2019 bowiem osób tych było 1216 (co stanowiło 1,98% ogółu

mieszkańców) a w 2020 roku 927, co stanowi spadek o prawie 300 osób. W roku 2020 osoby te stanowiły już tylko 1,53% ogółu mieszkańców, zaś wartość tego wskaźnika w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 15,31. W kolejnym roku liczba osób, które otrzymały pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ~~wynosiła~~ **wynosiła** 869. Stanowiło to 1,46% ogółu mieszkańców w mieście i 14,6 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Największy odsetek tych osób odnotowano w roku 2019 na ulicy Pułaskiego – aż 56% ogółu mieszkańców. Powyżej 20% ogółu mieszkańców miało przyznaną pomoc z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na ulicach Szeflera (22%) i Dworcowej (20%). Kolejne w zestawianiu pojawiały się głównie ulice ze ścisłego centrum miasta tj. Kołłątaja – 19%, Ogrodowa – 17%, Dąbrowskiego, Ligonja, Słowackiego, Poprzeczna – po 13%, Matejki, Śmiłowskiego i Bytkowska – 12% oraz Kilińskiego – 10%. Na pozostałych ulicach z zestawienia (wykres 22) wartości te nie przekraczały 9%.

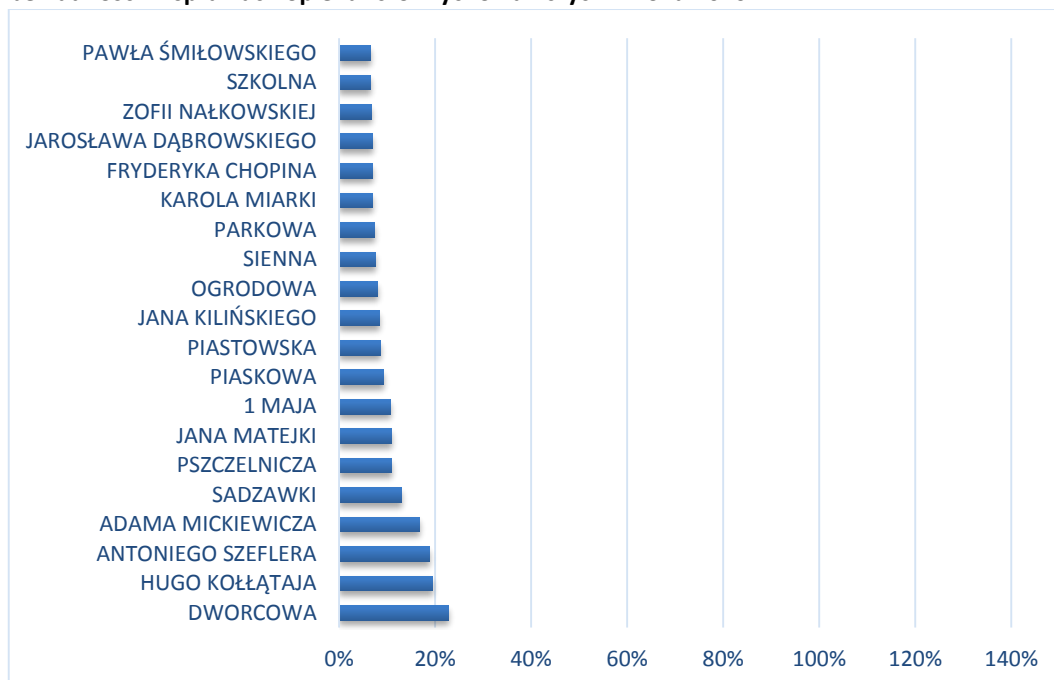
Wykres 22. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

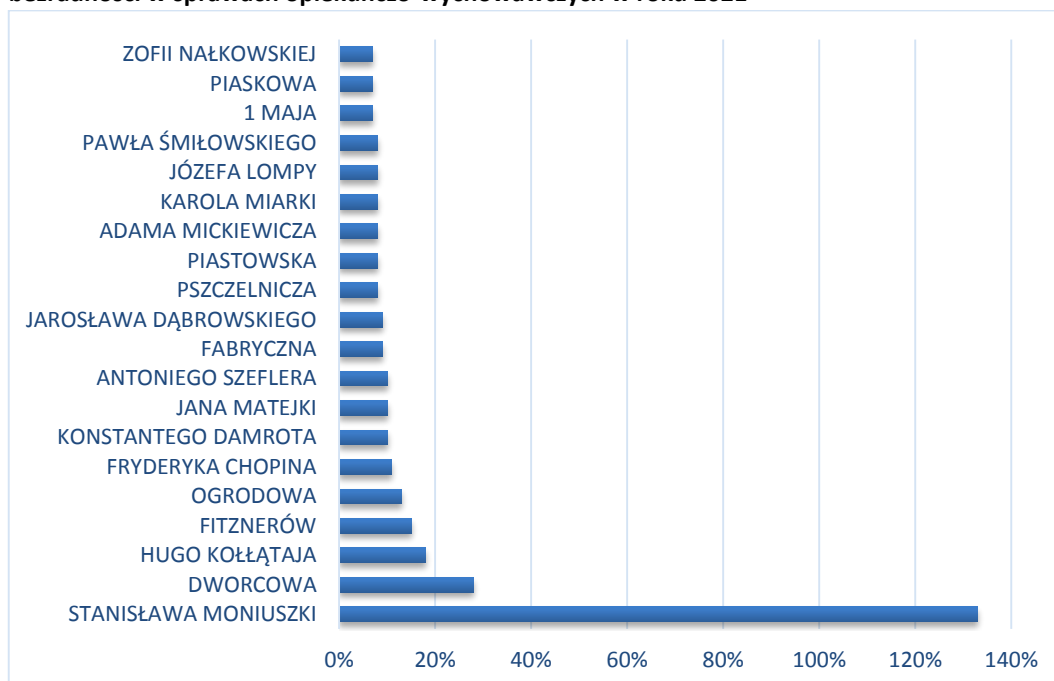
W roku 2020 również widać różnicę w kwestii statystyk na poszczególnych ulicach miasta w zakresie pomocy dla osób z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (wykres 23). W roku tym na ulicach Dworcowej i Kołłątaja nastąpił wzrost procentowego udziału mieszkańców korzystających z tego rodzaju świadczenia: 23% na ulicy Dworcowej i 20% na Kołłątaja. W przedziale 13%-19% znajdowały się ulice Sadowa, Mickiewicza i Szeflera. Duży wzrost odsetka mieszkańców korzystających z tego świadczenia odnotowano również na ulicy Pszczelniczej i 1-go Maja – 11%.

Wykres 23. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 24 Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2021

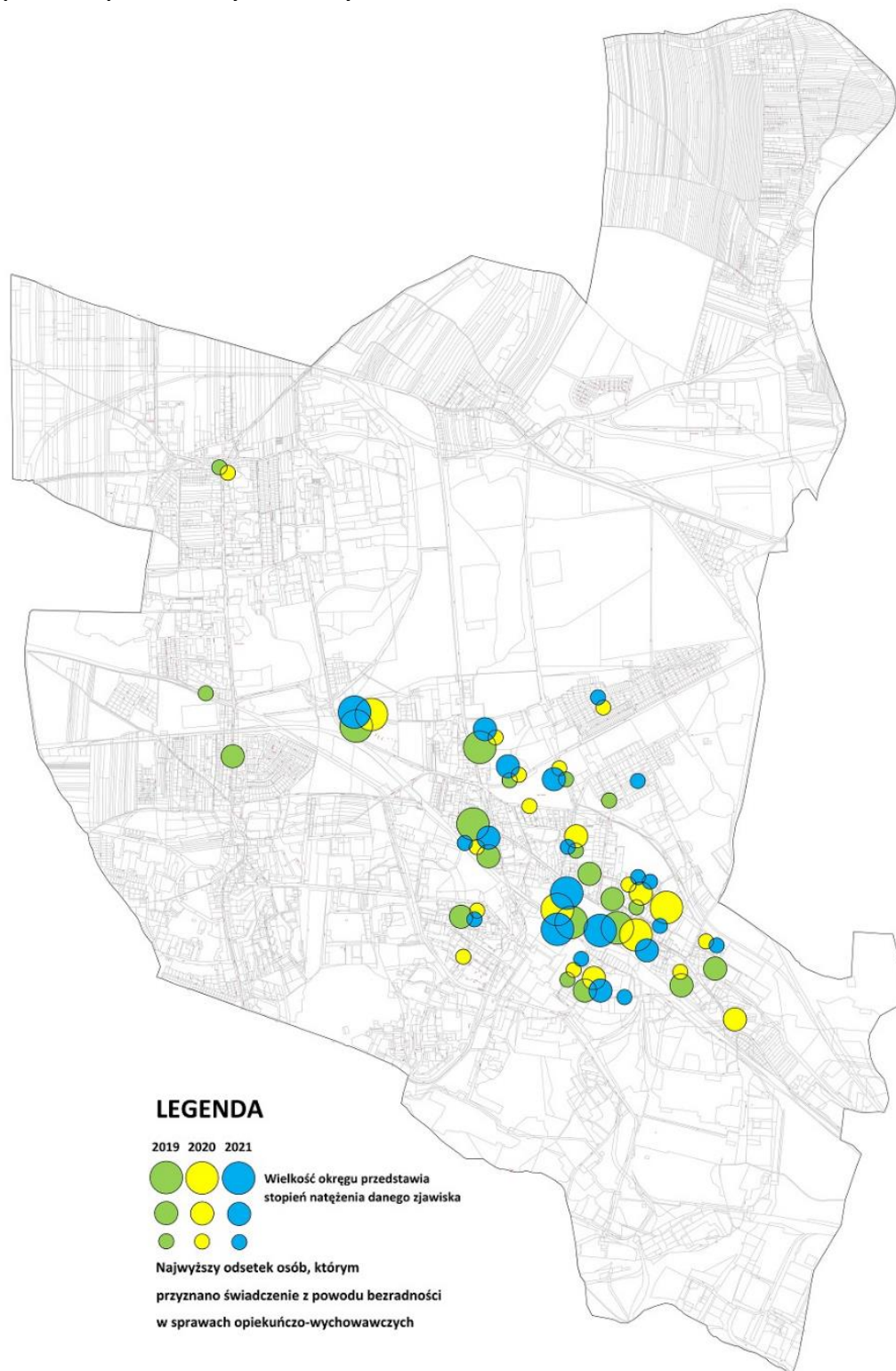

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Na wykresie nr 24 widoczny jest rozkład odsetka osób, którym przyznano wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2021. Z pomocy w tej formie korzystały głównie osoby z ulicy Moniuszki. Na ulicy Dworcowej odsetek ten wynosił 28% ogółu zamieszkałych tam osób. Na ulicach Kołłątaja, Fitznerów, Ogrodowej, Chopina i Damrota odsetek

ten zawierał się w przedziale od 10% - 18% i stanowił odpowiednio: 18%, 15%, 13%, 11% i 10%. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 10% ogółu mieszkańców danych ulic.

Rysunek 9. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

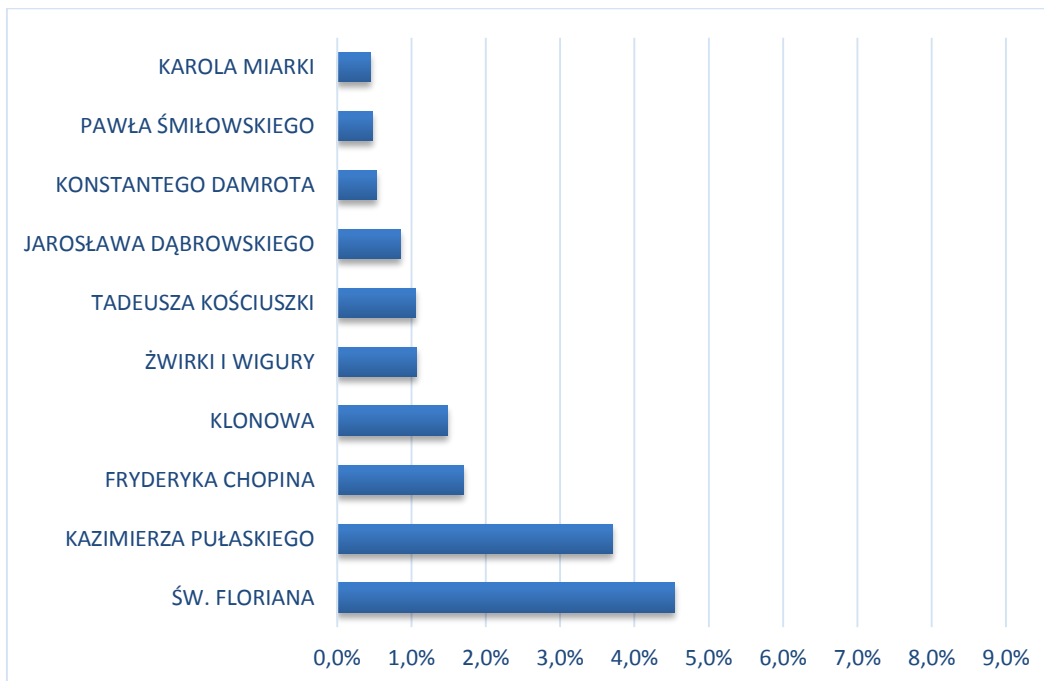
Analizie poddano również liczbę osób, którym przyznano świadczenia z tytułu alkoholizmu w badanych latach (wykres 25, 26 i 27). Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu

alkoholizmu w roku 2019 wynosiła 38, co stanowiło 0,06% ogółu mieszkańców miasta a w roku 2020 osób tych było 41, co stanowiło 0,07% mieszkańców z miasta. W roku 2021 liczba osób korzystających z tej formy pomocy wynosiła już tylko 27. Stanowiło to jedynie 0,05% ogółu mieszkańców. Wskaźnik ten wynosił 0,61 w roku 2019 i 0,67 w roku 2020 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz 0,44 w roku 2021.

W roku 2019 największy odsetek osób którym przyznano to świadczenie zamieszkiwało ulicę św. Floriana – 4,5% ogółu mieszkańców. Kolejną ulicą w zestawieniu była ulica Pułaskiego – 3,7% ogółu zamieszkujących ją osób. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 1,7% mieszkańców. W roku 2020 największy odsetek osób, którym przyznano świadczenie z tytułu alkoholizmu zamieszkiwało ulicę Nałkowskiej. Było to aż 6,7% ogółu mieszkańców. W zestawieniu wysoko pojawiły się też ulice Głowackiego – 1,3% i Dąbrowskiego – wzrost również do 1,3% ogółu mieszkańców. Na pozostałych ulicach problem był znikomy i nie przekraczał 1% ogółu zamieszkujących ją osób.

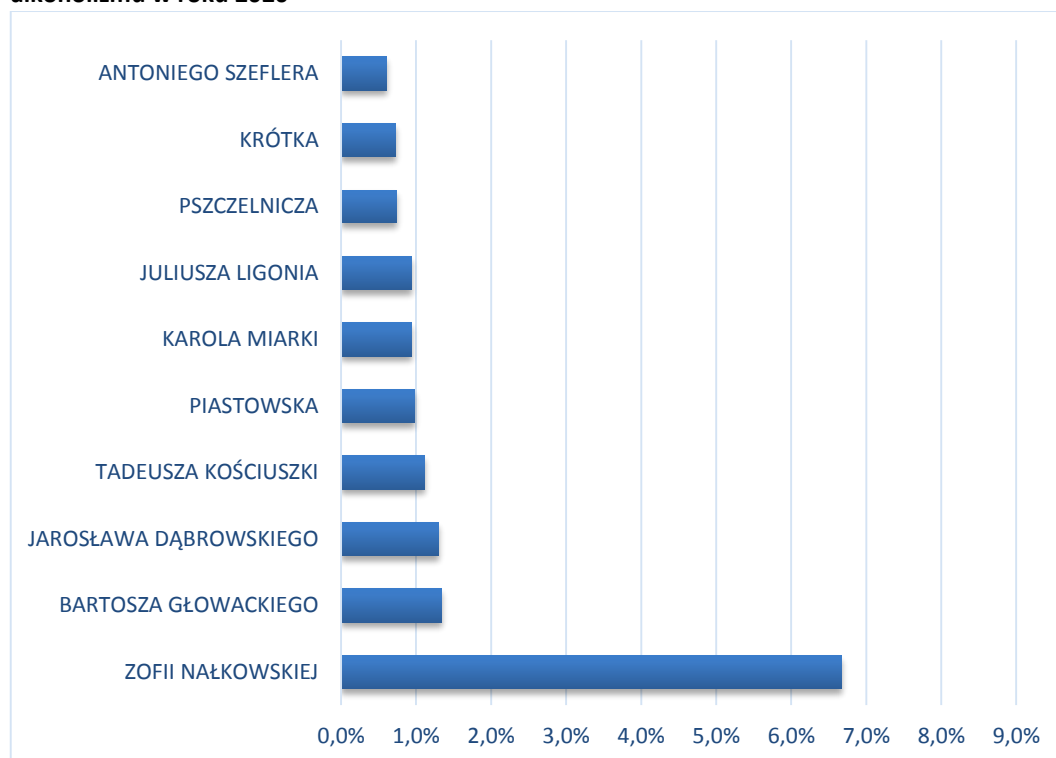
Rok 2021 charakteryzował się dużą tendencją spadkową w zakresie omawianego wskaźnika. Jak widać na wykresie 27 najwięcej osób korzystających z tej formy wsparcia zamieszkiwało ulice Wrocławską (8%) i Nałkowskiej (7%). Na kolejnych ulicach odsetek mieszkańców był już znacznie niższy i nie przekraczał 2% (Składowa) oraz 1% na ulicach: Kościuszki, Piastowska, Miarki, Ligonja, Krótkiej, Szefflera i Waryńskiego.

Wykres 25. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2019

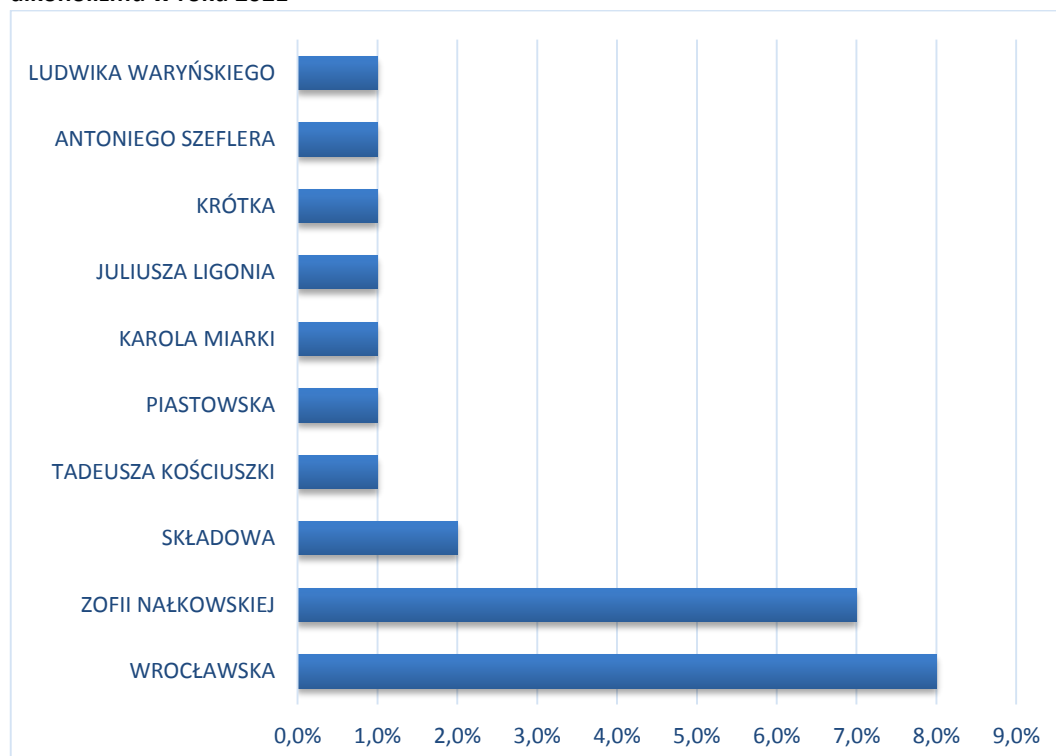
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 26. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2020

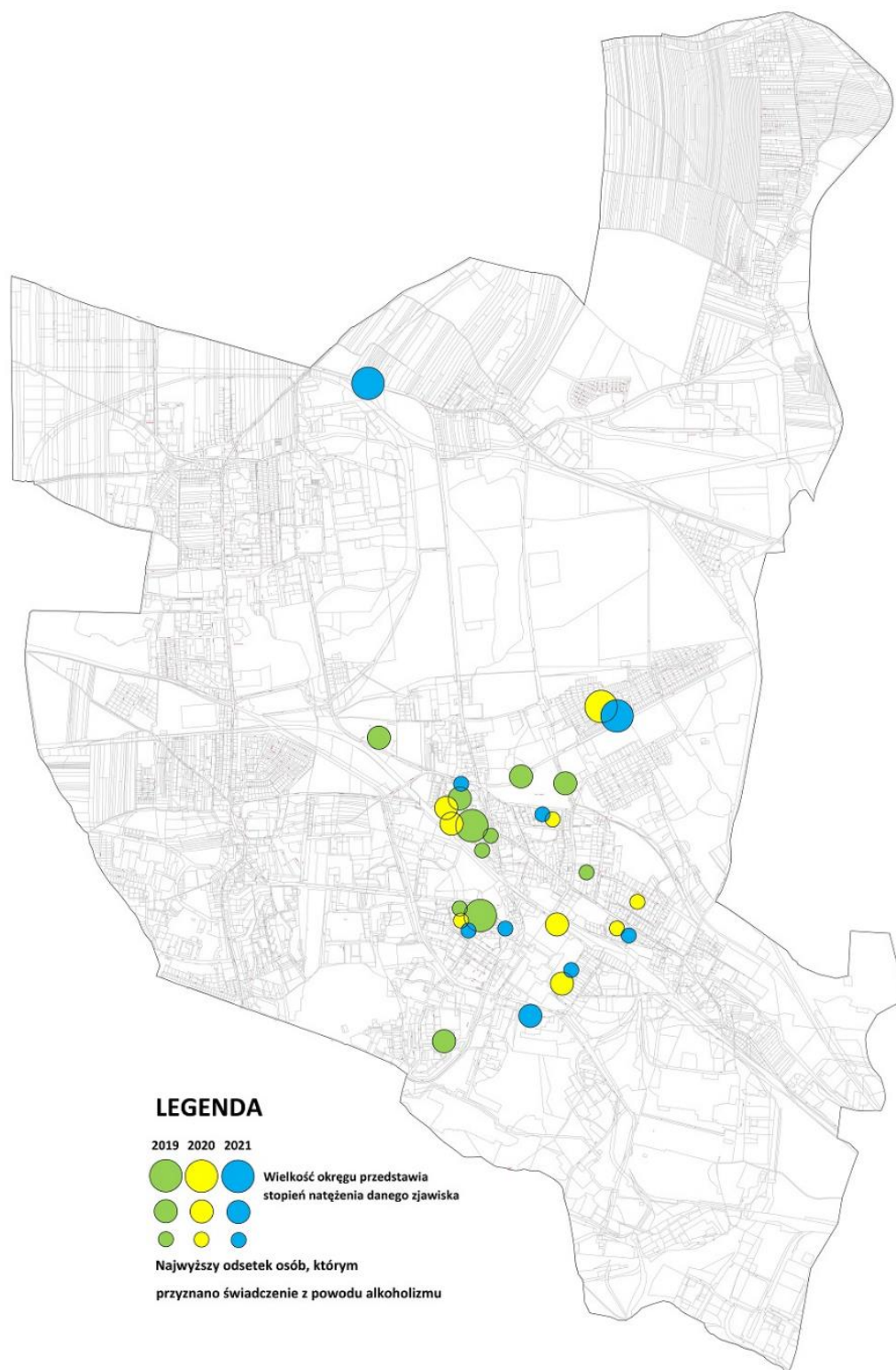
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 27. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 10. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Tendencję spadkową wykazuje wskaźnik dotyczący liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa. W roku 2019 osób takich było 2 409, co stanowiło 3,92% ogółu mieszkańców miasta a w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik ten osiągał w roku 2019 wartość 39,21. W roku 2020 liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu

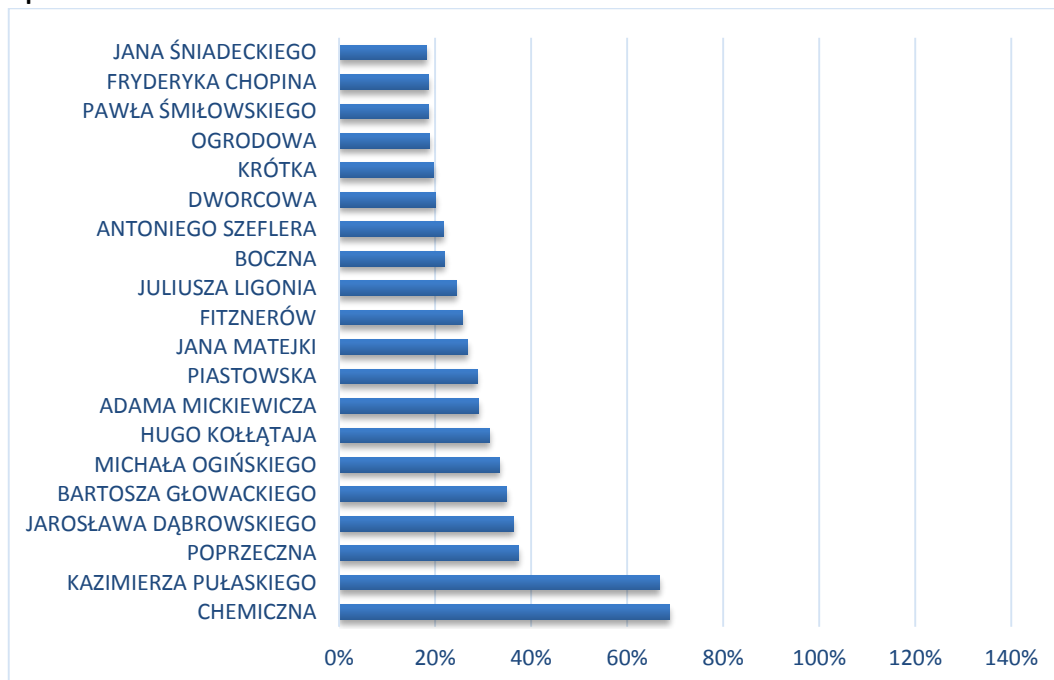
Spadek liczby osób korzystających z zasiłków z powodu ubóstwa

ubóstwa spadła do 1971 osób, co stanowiło 3,25% ogółu mieszkańców w mieście. Wskaźnik ten w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił 32,54. W roku 2021 liczba osób niestety ponownie wzrosła i wynosiła 2025 osób, co stanowiło 3,4% ogółu mieszkańców miasta, a w przeliczeniu wartości wskaźnika na 1000 mieszkańców jego wartość wynosiła 33,44.

Na wykresach nr 28 i 29 pokazano rozkład odsetka osób, które korzystają z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019 i 2020 z podziałem na ulice.

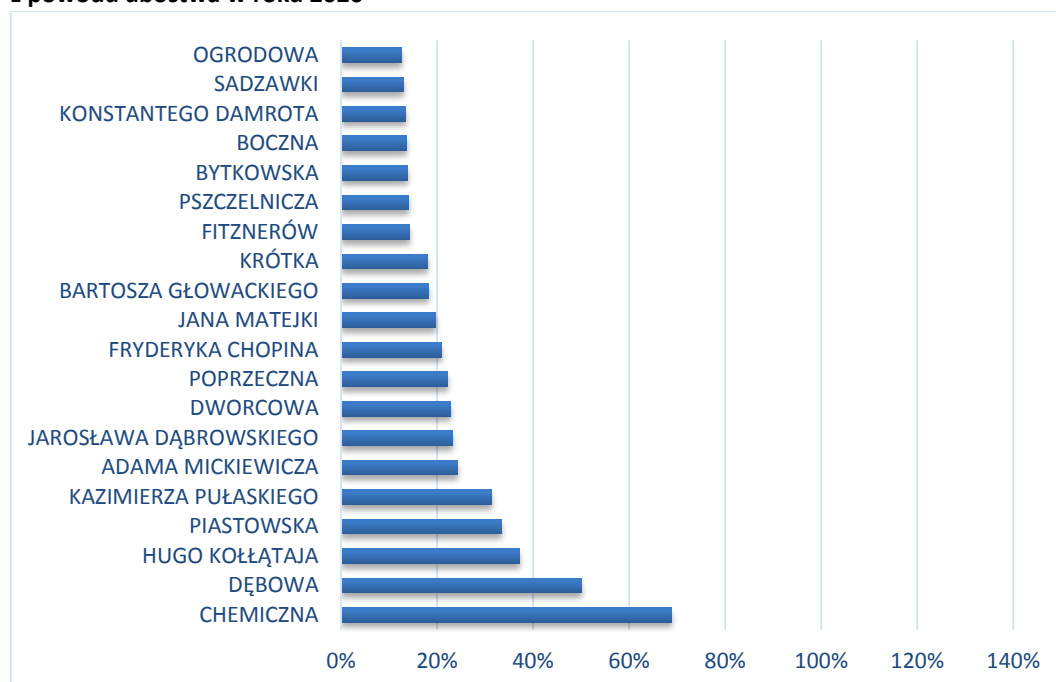
W roku 2019 największy odsetek mieszkańców korzystał z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa na ulicach Chemicznej – 69% i Pułaskiego – 67% ogółu mieszkańców. Na ulicach Kołtątaja, Ogińskiego, Głowackiego, Dąbrowskiego i Poprzecznej odsetek osób korzystających z pomocy z tego tytułu zawierał się w przedziale 31 – 38%. Na pozostałych ulicach miasta wartości te nie przekraczały 29% jednak również w tym wypadku były to głównie ulice zlokalizowane w centrum miasta Siemianowice Śląskie (Mickiewicza, Piastowska, Matejki, Fitznerów, Boczna, Szeflera, Krótka). W roku 2020 nadal najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa zamieszkiwało ulicę Chemiczną. Wskaźnik tutaj pozostał bez zmian i nadal wynosił 69% ogółu zamieszkujących tę ulicę osób. Kolejna w zestawieniu była ulica Dębowa – 50% ogółu mieszkańców. Na ulicach Kołtątaja, Piastowskiej i Pułaskiego odsetek osób korzystających ze świadczenia z tytułu ubóstwa wynosił odpowiednio: 37%, 33% i 31%. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 24%, a były to głównie ulice Mickiewicza, Dąbrowskiego, Dworcowa, Poprzeczna, Chopina, Matejki.

Wykres 28. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2019

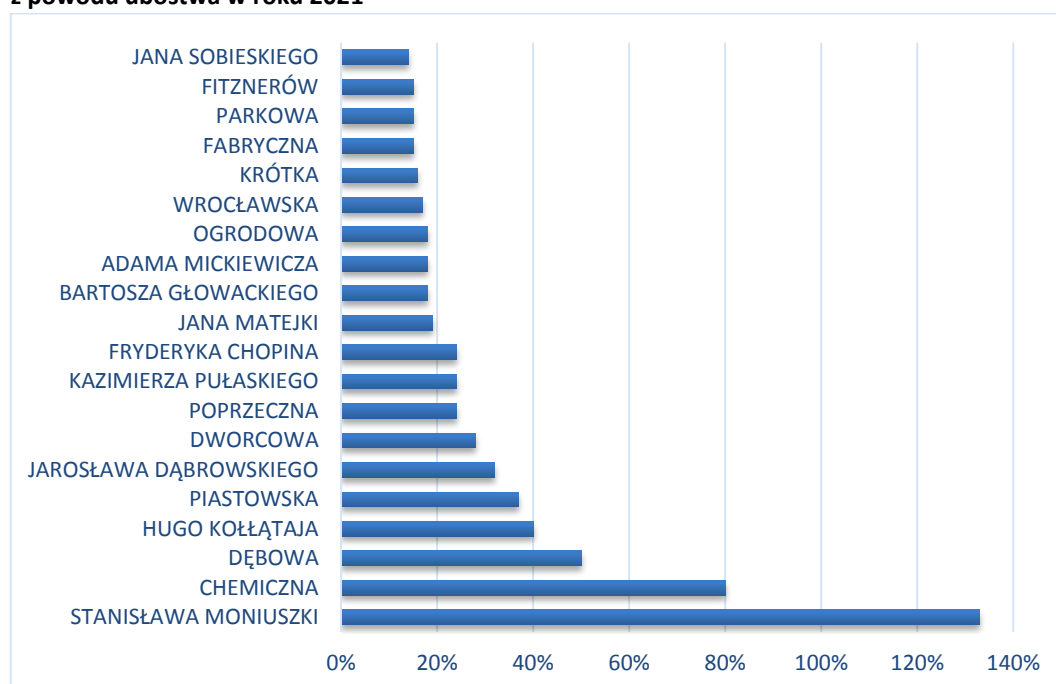
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 29. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 30. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2021

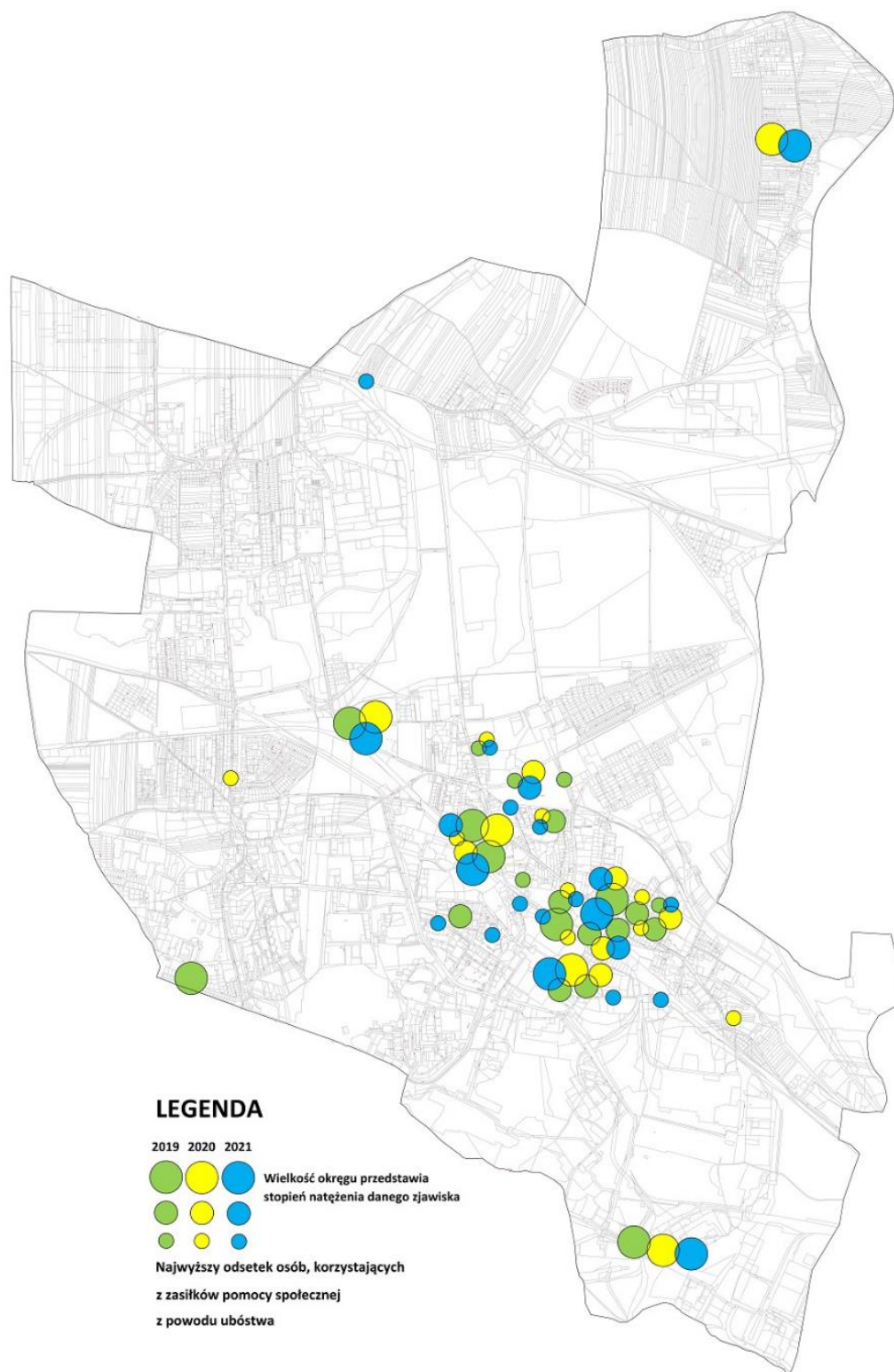

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Na wykresie numer 30 widoczne są wartości wskaźnika, jakie osiągał on w roku 2021 na poszczególnych ulicach miasta. Pomoc w tym zakresie otrzymali w roku 2021 głównie mieszkańcy ulicy Moniuszki. Z tej formy pomocy korzystało również 80% mieszkańców ulicy Chemicznej oraz 50% mieszkańców ulicy Dębowej i 40% mieszkańców mieszkających na ulicy

Kołatąja. Na ulicy Piastowskiej 37% ogółu mieszkańców korzystało ze wsparcia MOPS z tytułu ubóstwa, zaś na ulicy Dąbrowskiego ~~było~~ 32% mieszkańców. Na kolejnych ulicach wartości te nie przekraczały już 30%. Na ulicy Dworcowej było to 28%, a na ulicach: Poprzecznej, Pułaskiego i Chopina po 24%.

Rysunek 11. Najwyższy odsetek osób, korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019-2021

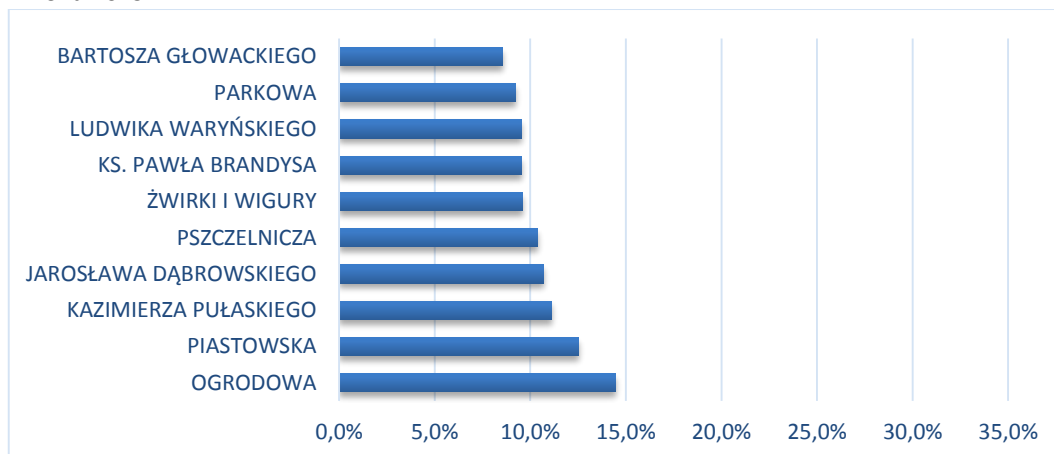

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Z danych, w posiadaniu których jest Urząd Miasta Siemianowice Śląskie korzystano celem ustalenia liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych, liczby udzielonych dodatków mieszkaniowych, dzieci, które otrzymują dożywianie w szkołach oraz które otrzymują stypendia socjalne ze względu na sytuację materialną w domu.

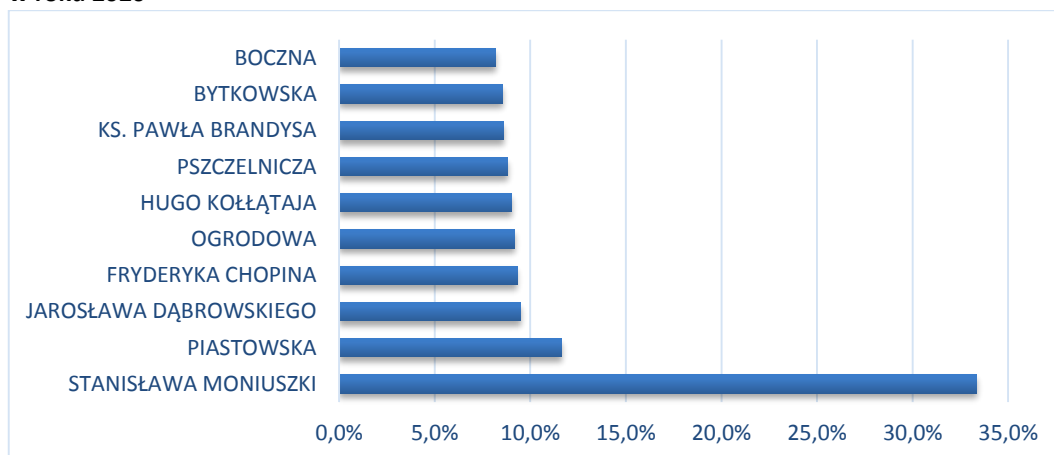
Wykres 31 pokazuje rozkład odsetka mieszkańców, którzy korzystali z dodatków mieszkaniowych w roku 2019. Największy odsetek tych osób w stosunku do ogółu mieszkańców zamieszkiwał ulicę Ogrodową – 14,4% i Piastowską – 12,5% ogółu mieszkańców. W przedziale 10,4%-11,1% były ulice Pułaskiego, Dąbrowskiego i Pszczelnicza. Na ulicach: Żwirki i Wigury, Brandysa, Waryńskiego, Parkowej odsetek ten nie przekraczał 10% ogółu mieszkańców ulicy. W roku 2020 największy odsetek osób, które otrzymywały dodatek mieszkaniowy zamieszkiwał ulicę Moniuszki. Było to aż 33,3% ogółu mieszkańców tej ulicy. Na pozostałych ulicach miasta odsetek ten uległ zmniejszeniu (wykres 32). Na ulicy Piastowskiej był to odsetek 11,7% i w przedziale 8,1%-9,5% na ulicach: Waryńskiego, Bocznej, Bytkowskiej, Brandysa, Pszczelniczej, Kołłątaja, Ogrodowej, Chopina i Dąbrowskiego. Za rok 2021 nie uzyskano danych do analizy.

Wykres 31. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Wykres 32. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w roku 2020

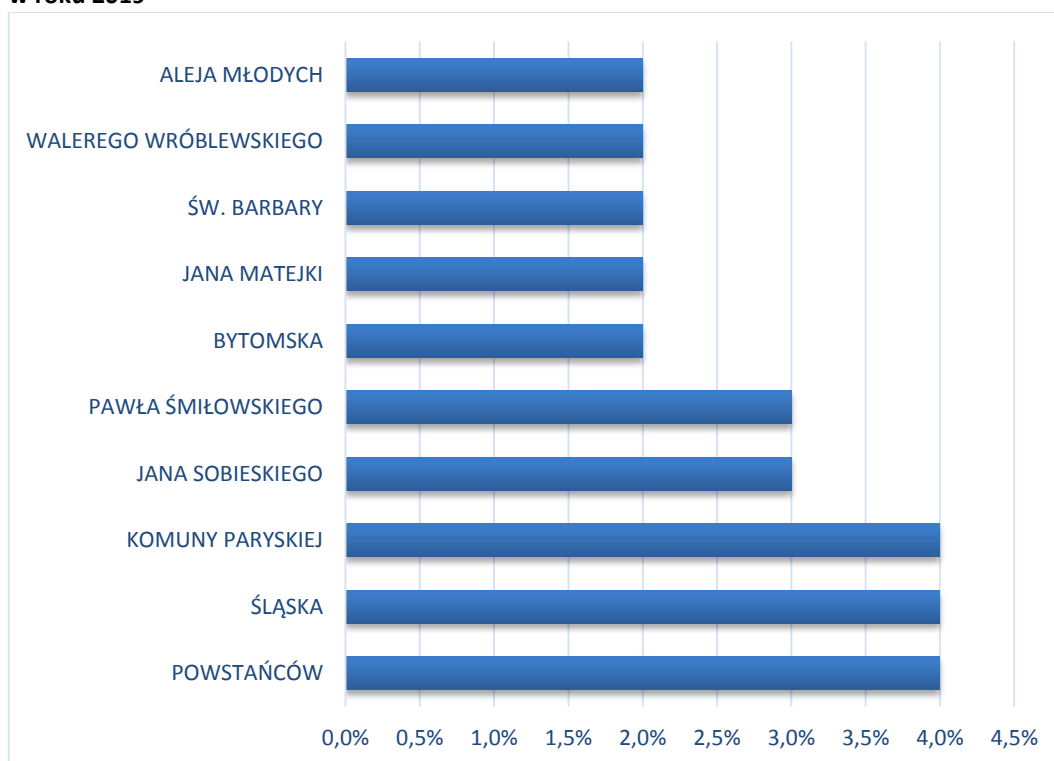
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

W kwestii liczby udzielonych dodatków mieszkaniowych z podziałem na ulice w roku 2019 najwięcej dodatków mieszkaniowych udzielono na ulicach: Powstańców, Śląskiej i Komuny Paryskiej – 4% wszystkich udzielonych dodatków. 3% to dodatki udzielone na ulicy Śmiłowskiego i Sobieskiego. ~~Około w okolicach~~ 2% wszystkich dodatków mieszkaniowych przypadało na ulice Bytomską, Barbary, Wróblewskiego. W roku 2020 zanotowano najwyższy odsetek przyznanych dodatków na ulicy Komuny Paryskiej – 4%. Na kolejnych ulicach wartość ta wynosiła 3% ogółu przyznanych dodatków i były to ulice Powstańców, Śląska, Andersa i Sobieskiego. Na pozostałych ulicach miasta odsetek przyznanych dodatków w stosunku do wszystkich przyznanych na terenie miasta nie przekraczał 2%.

Wzrost liczby dzieci
dożywianych

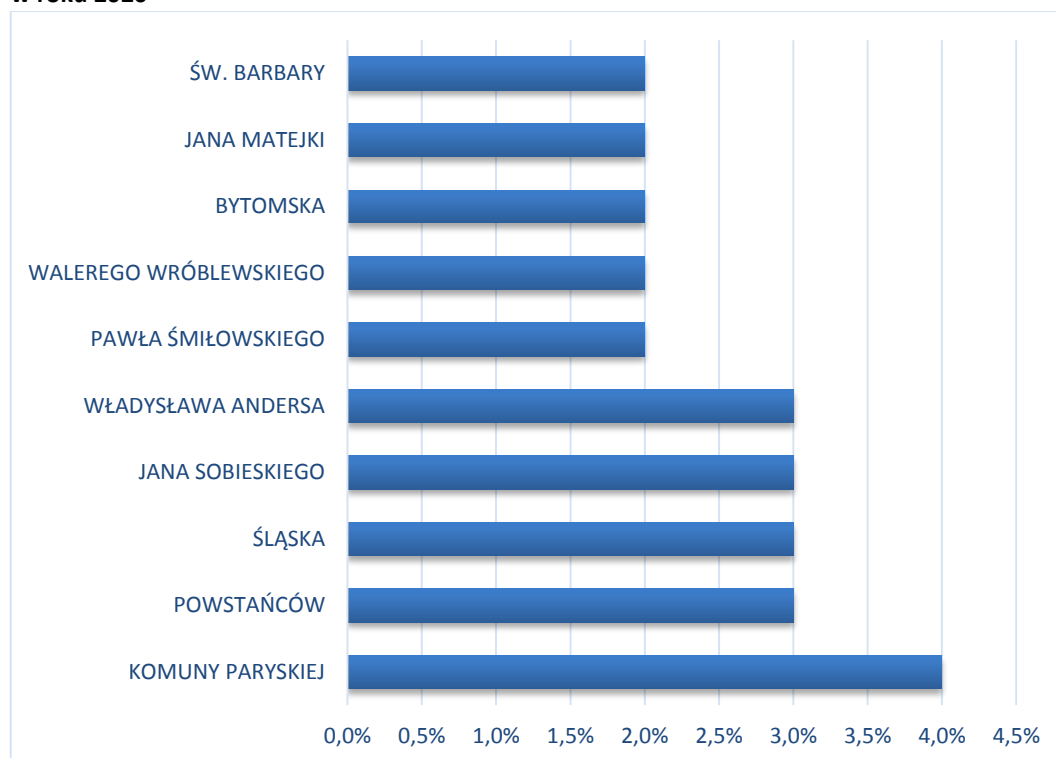
W kolejnym roku nadal największy odsetek przyznanych dodatków mieszkaniowych rejestrowany był na ulicy Komuny Paryskiej (4%). Po 3% wszystkich dodatków mieszkaniowych przyznawane było mieszkańcom ulic: Powstańców, Śląskiej i Wróblewskiego. Na kolejnych ulicach wartość ta wynosiła 2%. Dane te widoczne są na wykresach numer 33-35.

Wykres 33. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2019

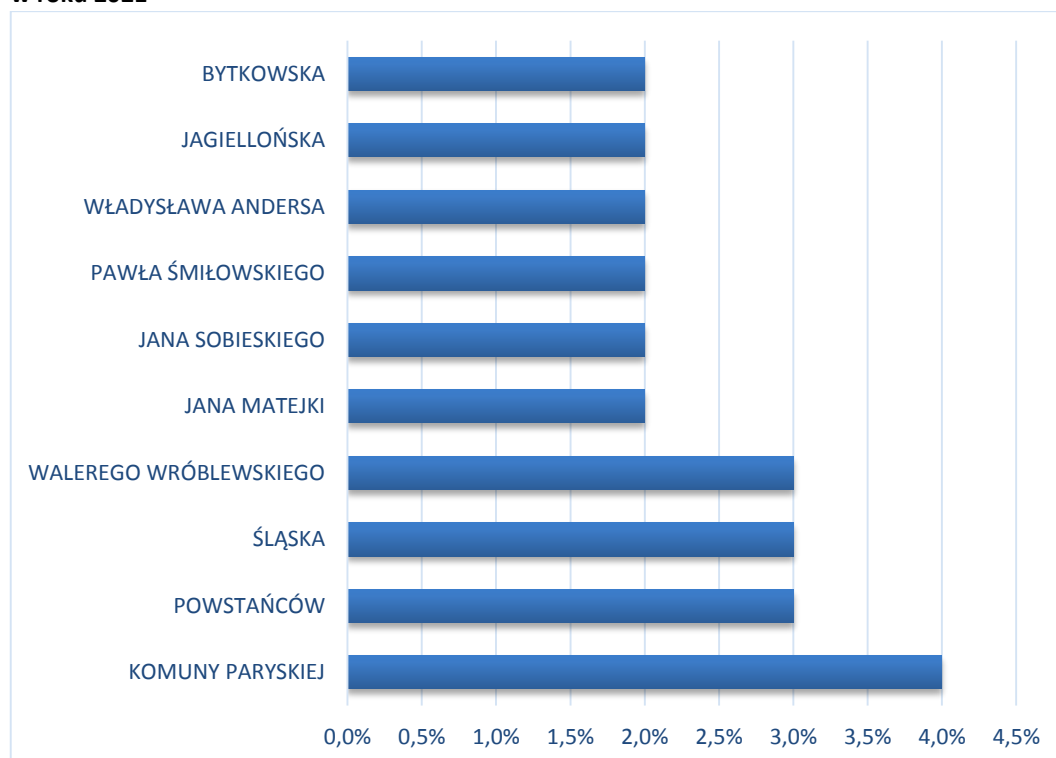
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Wykres 34. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2020

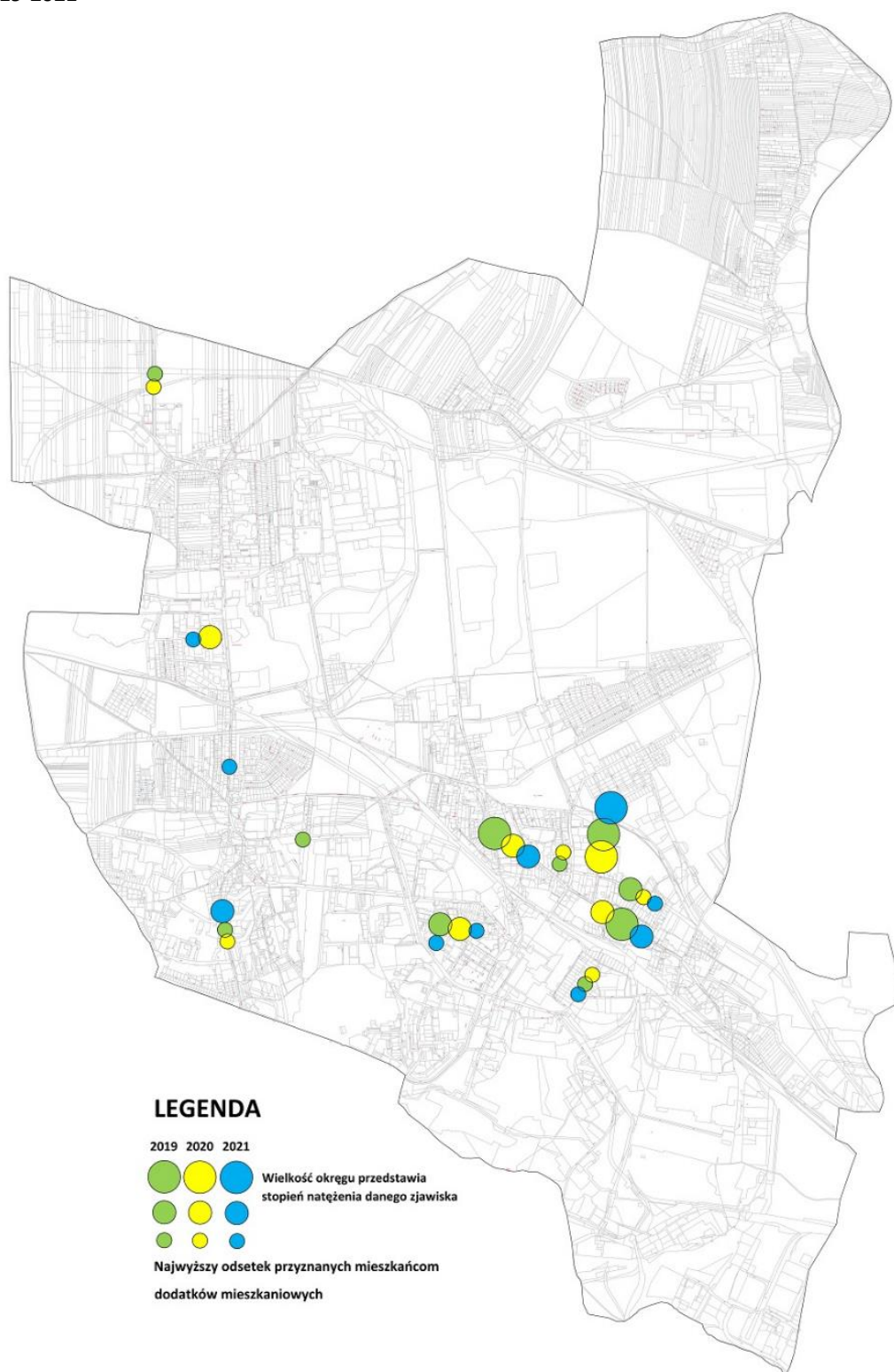
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Wykres 35. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Rysunek 12. Najwyższy odsetek przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Dużymi zmianami w badanych latach charakteryzuje się wskaźnik liczby dzieci, które otrzymywały dożywianie. W roku 2019 odnotowano pomoc skierowaną do ~~1~~ 1 246 dzieci, które stanowiły 2,03% mieszkańców miasta. W roku 2020 dzieci takich było już tylko 63, i ~~które~~ one 0,10% ogółu mieszkańców. W roku 2021 wartości te niestety znowu wzrosły do 1327 dzieci, co stanowiło 2,23% ogółu mieszkańców miasta. Wskaźnik ten w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

wynosił w roku 2019 – 20,28, w roku 2020 – 1,04, a w roku 2021 – 21,91. Jednakże odnotowany w roku 2020 spadek niestety nie był związany z poprawą sytuacji dzieci w mieście, ale z faktem panującej pandemii, w efekcie której zamknięte zostały szkoły i tym samym dzieciom nie były przekazywane posiłki w ramach dożywiania.

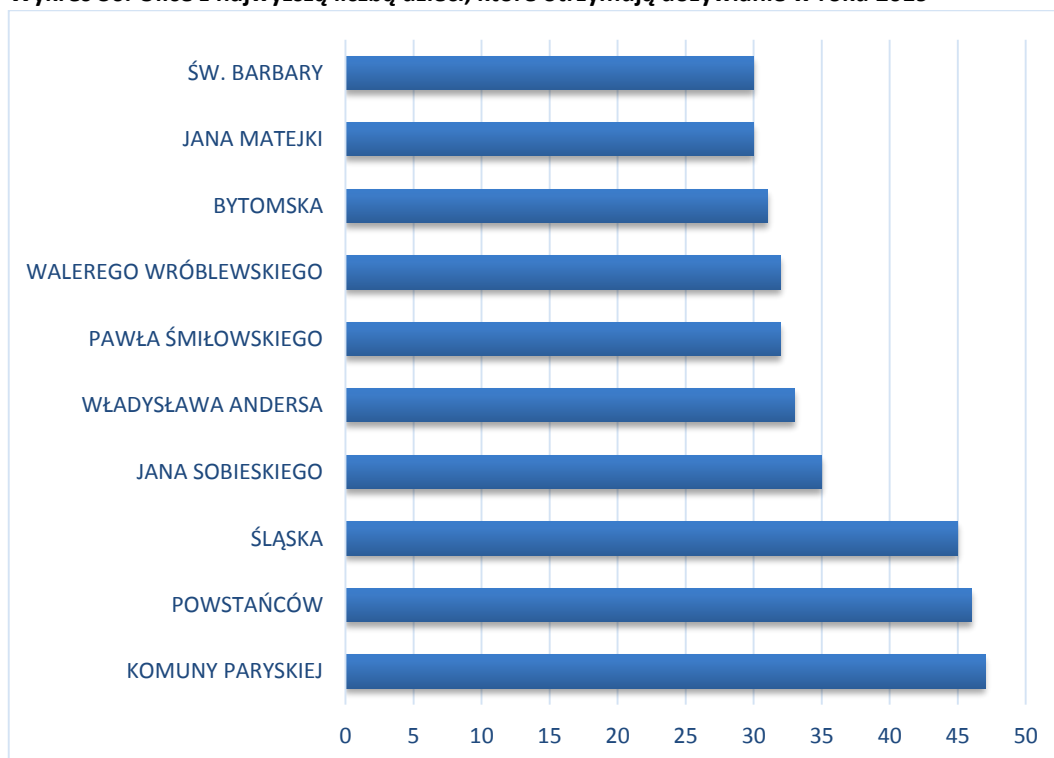
Na wykresach 36 i 37 pokazane są dane dotyczące liczby dzieci, które otrzymują dożywianie w latach 2019 i 2020. Na wykresach wyraźnie widać znaczny spadek odsetka dzieci, które korzystają z tej formy pomocy. Jednak jak już zaznaczano w części dotyczącej ogólnej sytuacji w mieście spadek ten nie jest spowodowany znaczną poprawą sytuacji mieszkańców miasta a faktem zamknięcia szkół z powodu panującej w tamtym czasie pandemii wirusa SARS – COV2.

W roku 2019 dożywianie otrzymywało najwięcej dzieci zamieszkujących ulice: Komuny Paryskiej, Powstańców i Śląską (odpowiednio: 47, 46 i 45 dzieci). Tą formą pomocy objęto również 35 dzieci zamieszkujących ulicę Sobieskiego, 33 z Andersa oraz 32 ze Śmiłowskiego i Wróblewskiego. Na ulicach Bytomskiej oraz Matejki i Barbary tą formą pomocy objęto po 30 dzieci.

Omawiany spadek liczby dzieci, którym przyznano dożywianie był bardzo znaczny i w jego efekcie w roku 2020 formą tą objęto 6 dzieci z ulicy Kołłątaja, 5 z Matejki oraz po 4 dzieci z ulic: Powstańców, Śmiłowskiego i Mickiewicza. Na Bytomskiej zanotowano 3 dzieci otrzymujących dożywianie.

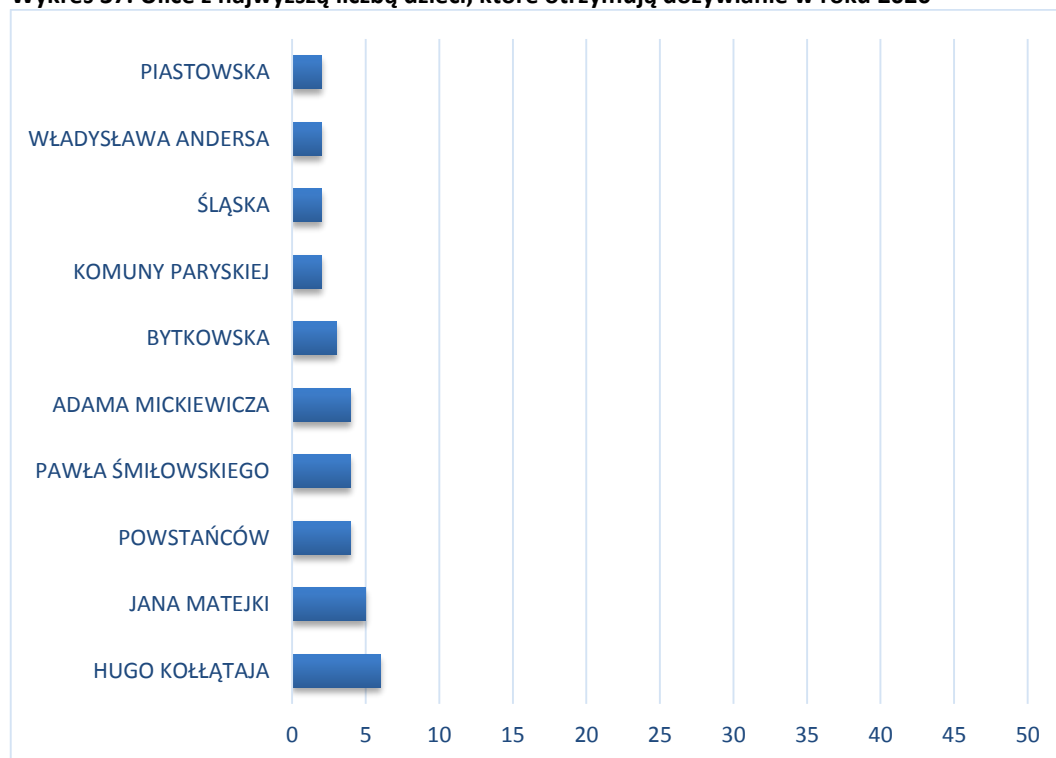
Na wykresie 38 pokazano rozkład liczby dzieci, które otrzymały dożywianie w roku 2021. Największe wartości wykazano na ulicy Komuny Paryskiej (47 dzieci), Powstańców i Śląskiej (po 46 dzieci). Na Wróblewskiego było to 35 dzieci, a na Śmiłowskiego i Sobieskiego – 30 dzieci.

Wykres 36. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2019

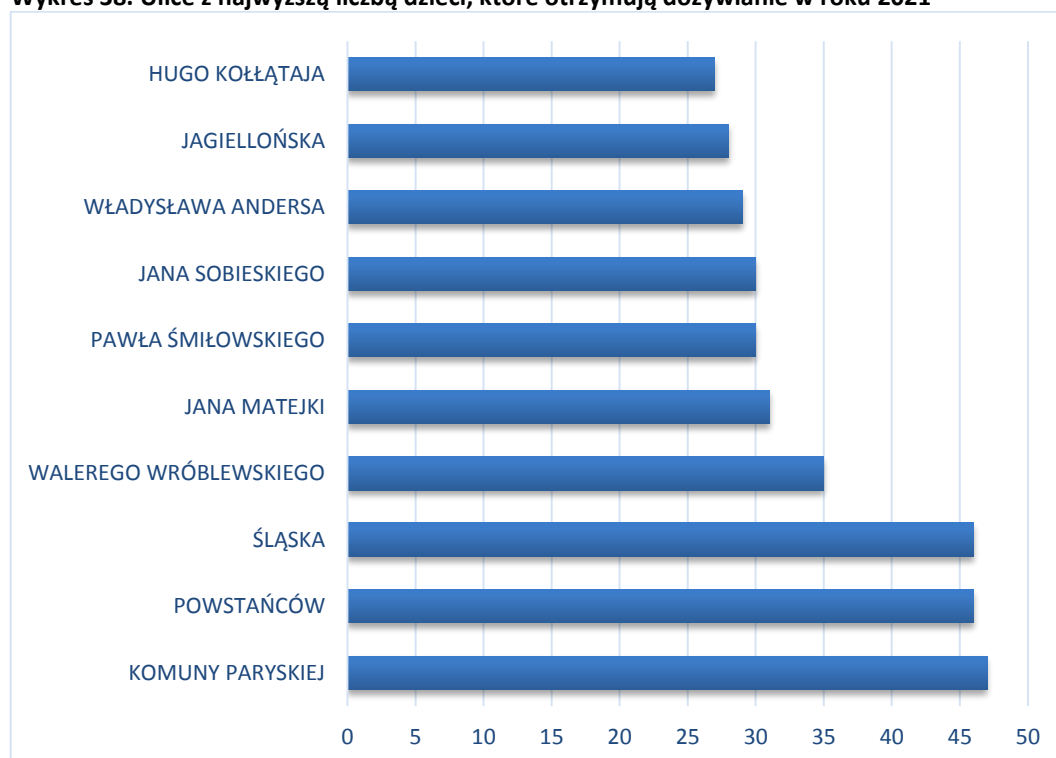
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r

Wykres 37. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2020

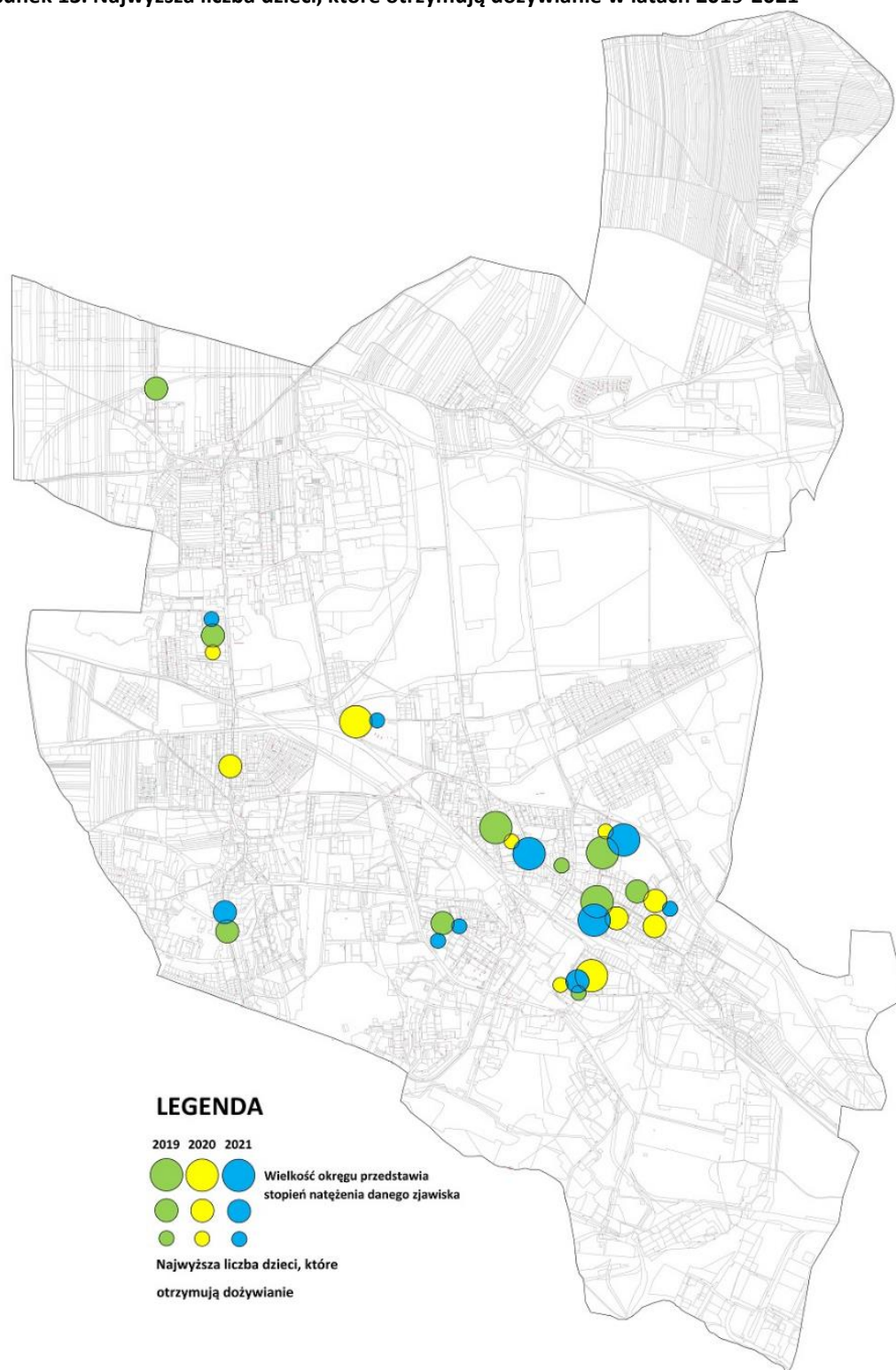
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Wykres 38. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Rysunek 13. Najwyższa liczba dzieci, które otrzymują dożywianie w latach 2019-2021

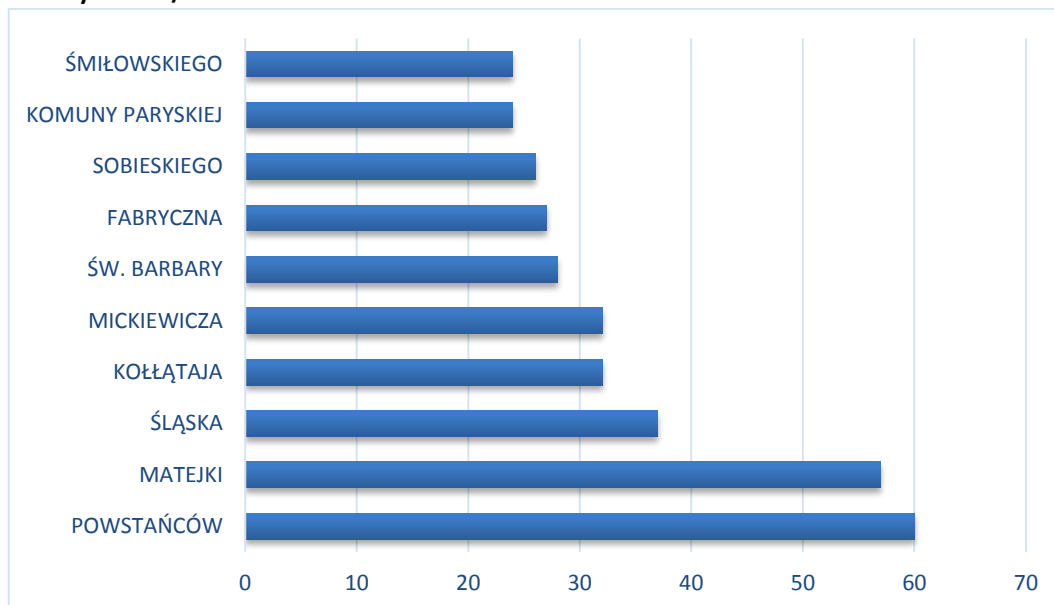

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Ostatnim opisywanym wskaźnikiem, w zakresie którego danymi dysponowały wydziały merytoryczne Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, jest liczba dzieci otrzymujących stypendia szkolne w roku szkolnym 2019/2020 (wykres 39). Najwięcej uczniów zamieszkiwało ulice centrum miasta, a dokładniej: Powstańców (70 osób), Matejki (57 osób), Śląska (37 osób), Kołłątaja i Mickiewicza (po 32 osoby), Barbary (28 osób), Fabryczna (27 osób), Sobieskiego (26 osób),

Komuny Paryskiej i Śmiłowskiego (po 24 osoby). Na pozostałych ulicach wartości te nie przekraczały liczby 17 uczniów.

Wykres 39. Ulice z największą liczbą uczniów korzystających ze stypendium szkolnego w roku szkolnym 2019/2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie, 2022 r.

Analizie poddano również sytuację osób bezdomnych z terenu miasta Siemianowice Śląskie. W 2019 roku schronienie przyznano 94 osobom bezdomnym, a pomoc z tytułu bezdomności przyznano 128 osobom. W 2020 roku schronienie przyznano 87 osobom bezdomnym, a pomoc z tytułu bezdomności przyznano 125 osobom. W roku 2021 z tytułu bezdomności przyznano pomoc 126 osobom, z tego 88 osobom przyznano pomoc w postaci opłacenia schronienia w schroniskach, a 38 osób przebywało w przestrzeni miejskiej.

W schronisku osób bezdomnych w Niewieszy narastająco przebywało 26 osób. W schronisku dla osób bezdomnych w Siemianowicach Śląskich narastająco przebywały 44 osoby. W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Dąbrowie Górniczej narastająco przebywało 19 osób.

5.6. Bezpieczeństwo

Dane pozyskane z Komendy Miejskiej Policji dotyczą liczby rodzin z Niebieską Kartą, liczby przestępstw ogółem (w tym przestępstw kryminalnych i narkotykowych), liczby zabójstw oraz liczby samobójstw.

Niewielki spadek na przestrzeni lat odnotowano przy pomiarze wskaźnika związanego z liczbą rodzin z założoną Niebieską Kartą. W roku 2019 rodzin takich na terenie miasta było 112, zaś w roku 2020 – 102, natomiast w roku 2021 liczba ta spadła poniżej 100. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik ten był dosyć niski i wynosił 1,82 w roku 2019 i 1,68 w roku 2020. W roku 2021 wskaźnik ten wynosił 1,63.

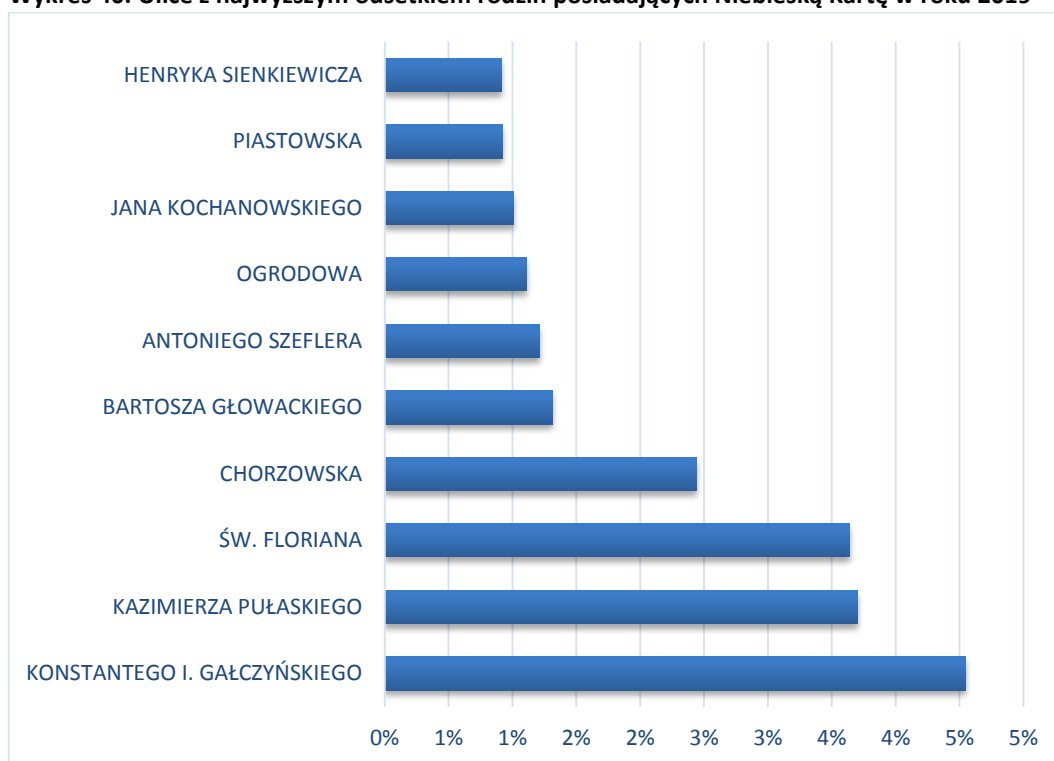
Z przedstawionych danych dotyczących liczby rodzin z założoną Niebieską Kartą w roku 2019 (wykres nr 40) wynika, że największy odsetek tych rodzin zlokalizowany jest na ulicy Gałczyńskiego – 5% oraz na Pułaskiego i Floriana – po 4%. Na pozostałych ulicach miasta odsetek rodzin z założoną Niebieską Kartą nie przekraczał 2%.

W roku 2020 w zestawieniu 10 ulic z największym odsetkiem rodzin z Niebieską Kartą odsetek takich rodzin nie przekracza 3%. Największy odsetek odnotowano na ulicy Chrobrego – 3%. Następnie 2% stanowiły rodziny zamieszkujące ulice Pszczelniczą, Lompy, Rzepusa, Ligonía i Krakowską. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 1% ogółu mieszkańców. Dane te widoczne są na wykresie numer 41.

W roku 2021 również w zestawieniu 10 ulic z największym odsetkiem rodzin z Niebieską Kartą wartości nie przekraczały 3%. Najwyższą wartość tj. 3% odnotowano na ulicy Fitznerów. Na ulicach: Kołłątaja, Piastowskiej, Wojska Polskiego i Waryńskiego odsetek ten wynosił 2%. Na pozostałych ulicach miasta odsetek ten wynosił 1% i mniej. Dane te widoczne są na wykresie 42.

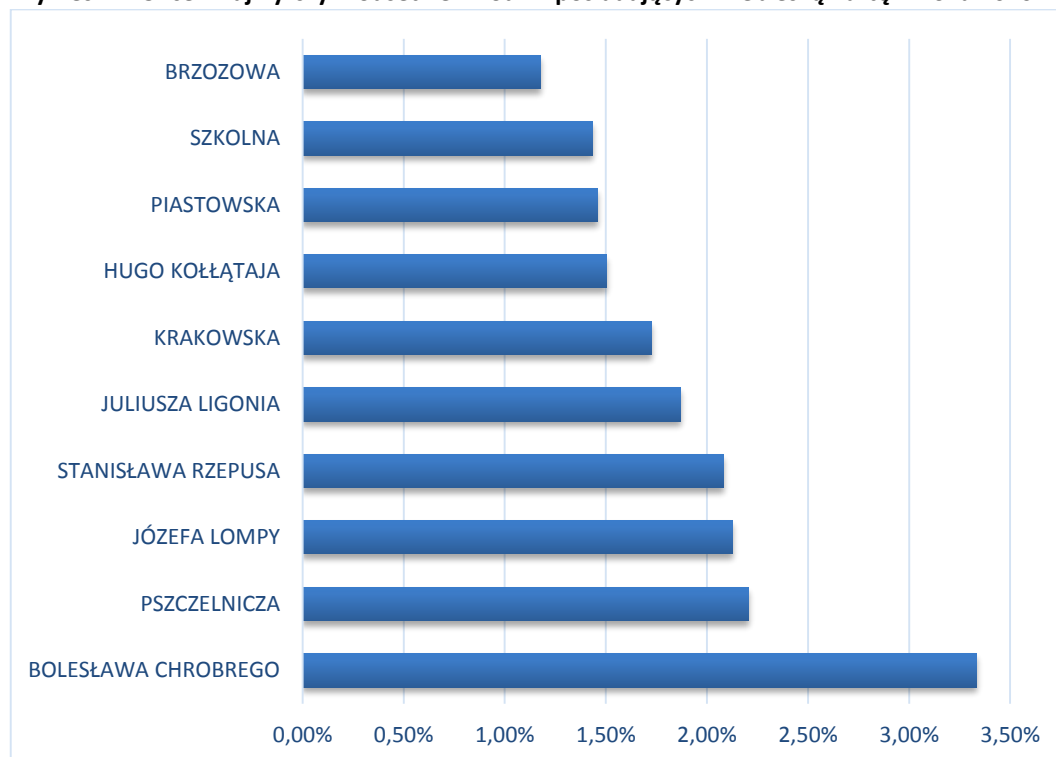
Również tutaj wyraźnie widać, że problemy związane z przestępczością w rodzinie, skutkujące założeniem Niebieskiej Karty występują, podobnie jak w przypadku bezrobocia, w centrum miasta.

Wykres 40. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2019

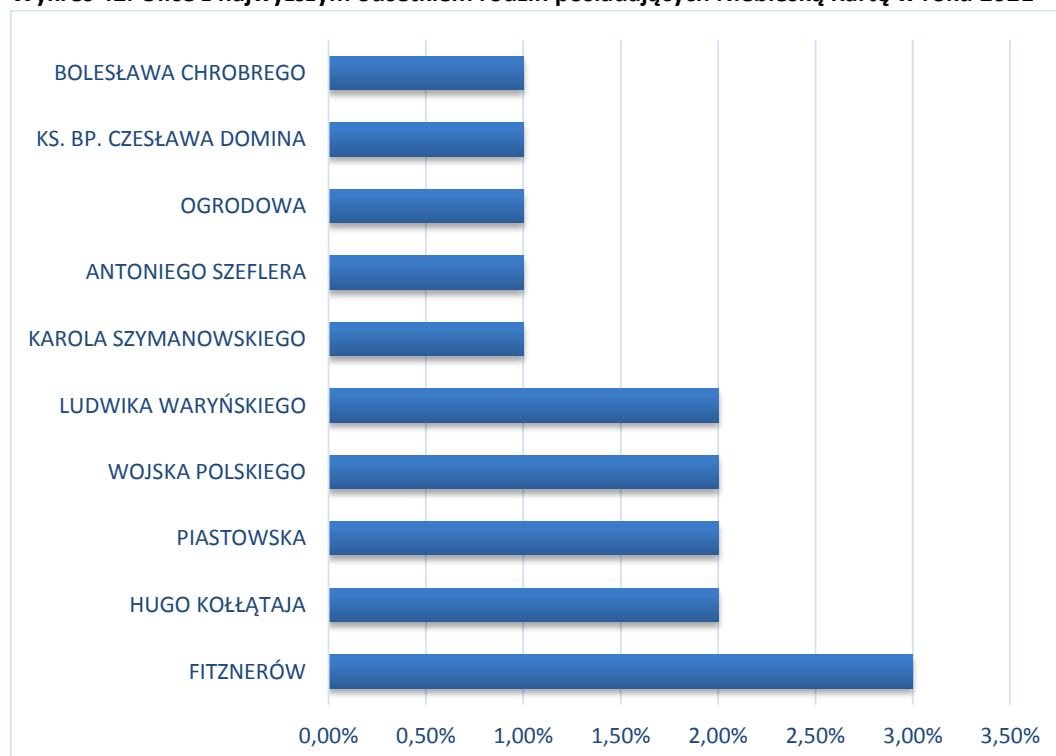
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 41. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2020

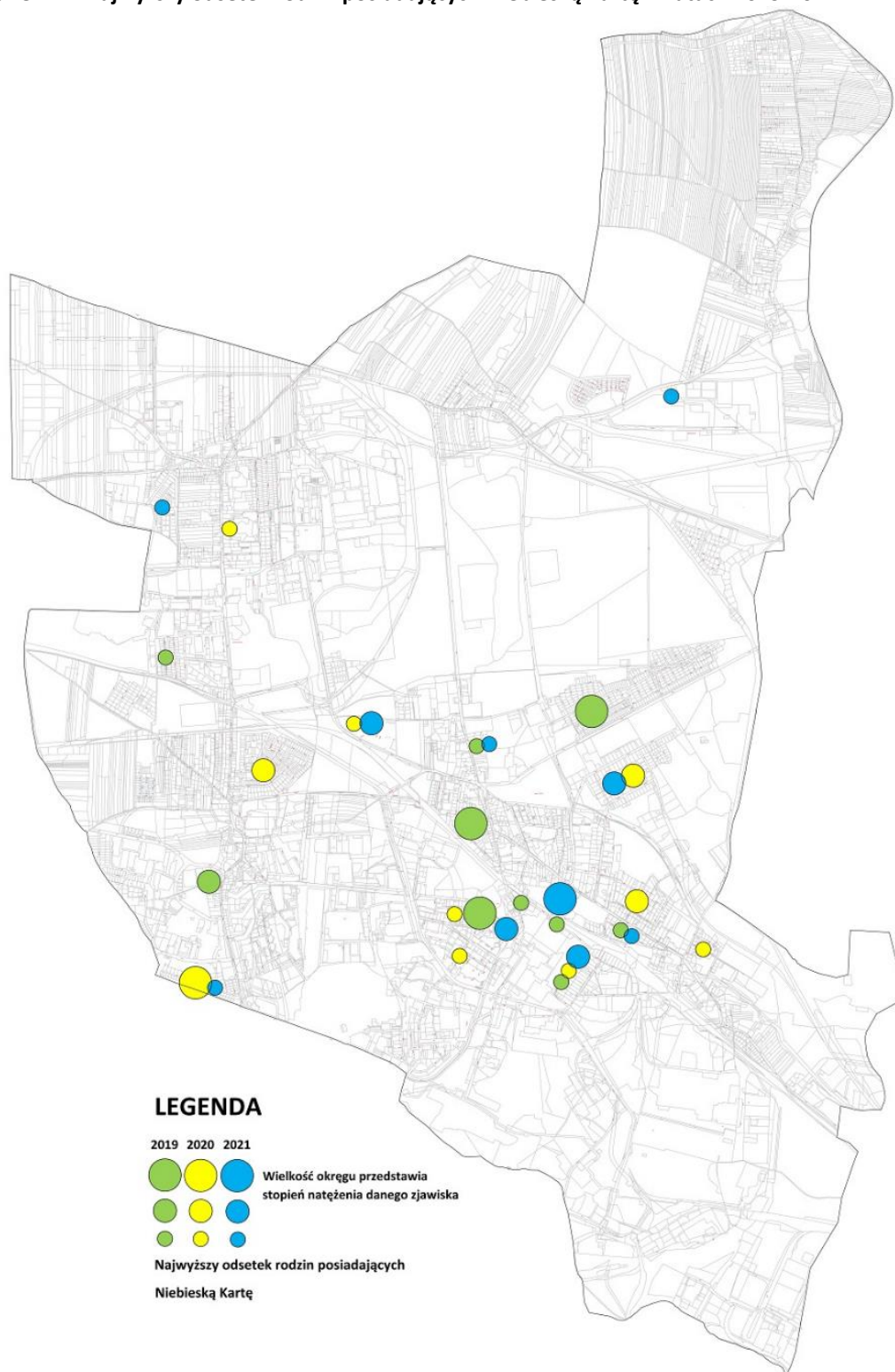
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 42. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 14. Najwyższy odsetek rodzin posiadających Niebieską Kartę w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

W mieście w pierwszych dwóch badanych latach znacznie spadła liczba dokonanych przestępstw. W roku 2019 było ich 1 240, zaś w roku 2020 już tylko 597. W roku 2021 liczba ta wzrosła bowiem w mieście dokonano 643 przestępstw. Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców wynosił w roku 2019 – 20,18, zaś w roku 2020 już tylko 9,86. W roku 2021 wskaźnik ten wynosił już 10,8.

W roku 2019 w Siemianowicach Śląskich największy odsetek przestępstw w mieście odnotowano na ulicach Jana Pawła II oraz Śląskiej. Na każdej z tych ulic było to 5% ogółu przestępstw dokonanych w mieście. 4% przestępstw dokonano na ulicy Powstańców. Na ulicach: Wróblewskiego, Michałkowickiej, Kapicy, Jagiełły, Wyzwolenia zarejestrowane przestępstwa stanowiły 3% ogółu dokonanych przestępstw w mieście. Na pozostałych ulicach miasta odsetek dokonanych przestępstw nie przekraczał 2%. Dane te widoczne są na wykresie 43.

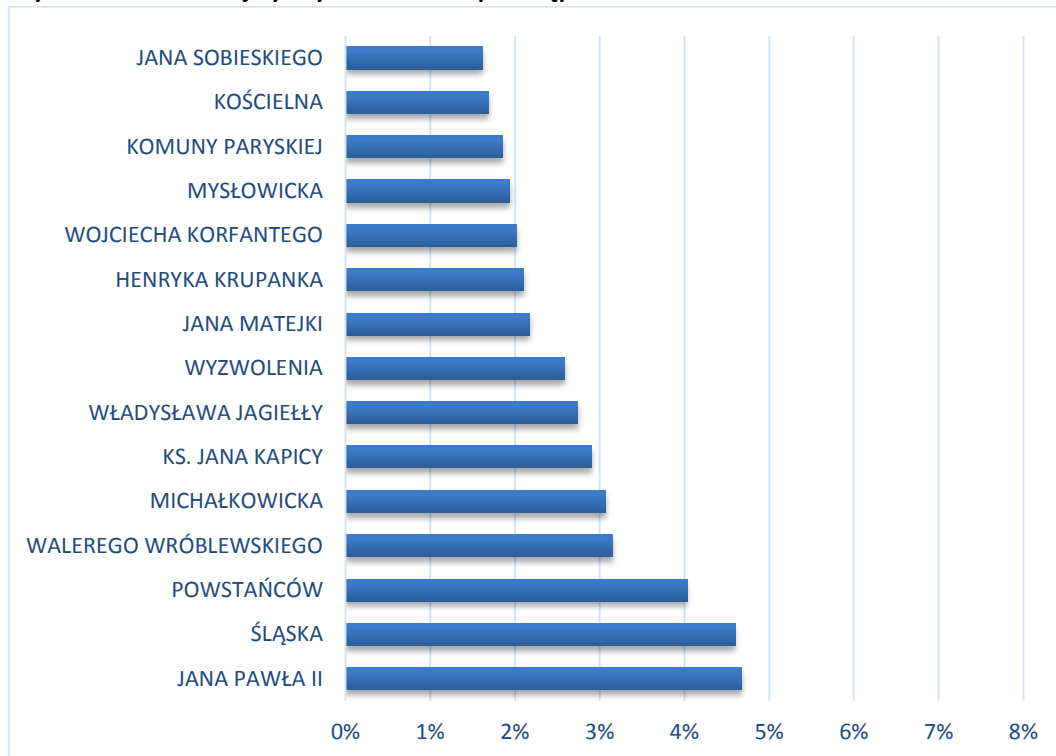
Wyraźny spadek liczby przestępstw ogółem

W roku 2020 wzrosła liczba przestępstw zlokalizowanych na ulicy Powstańców i tam odsetek przestępstw w stosunku do ogółu w mieście stanowił już 7%. Następne w kolejności pod względem liczby dokonanych na danej ulicy przestępstw były ulice: Kapicy – 6% oraz Śląska – 5%. Na ulicach Jana Pawła II, Jagiełły, Matejki odsetek przestępstw wynosił 4%, a na Michałkowickiej – 3%. Na pozostałych ulicach widocznych na wykresie numer 44 odsetek przestępstw nie przekraczał 2%.

W roku 2021 największy odsetek wszystkich dokonanych w mieście przestępstw **wykryto zlokalizowane** na ulicy Śląskiej. Było to 7% ogółu. Następnie odnotowano po 5% na ulicach zlokalizowanych w Centrum tj. Powstańców oraz Jana Pawła II oraz 3% na Mysłowickiej. Na pozostałych ulicach miasta odsetek liczby dokonanych przestępstw w stosunku do ogólnej liczby przestępstw w mieście wynosił 2% i mniej.

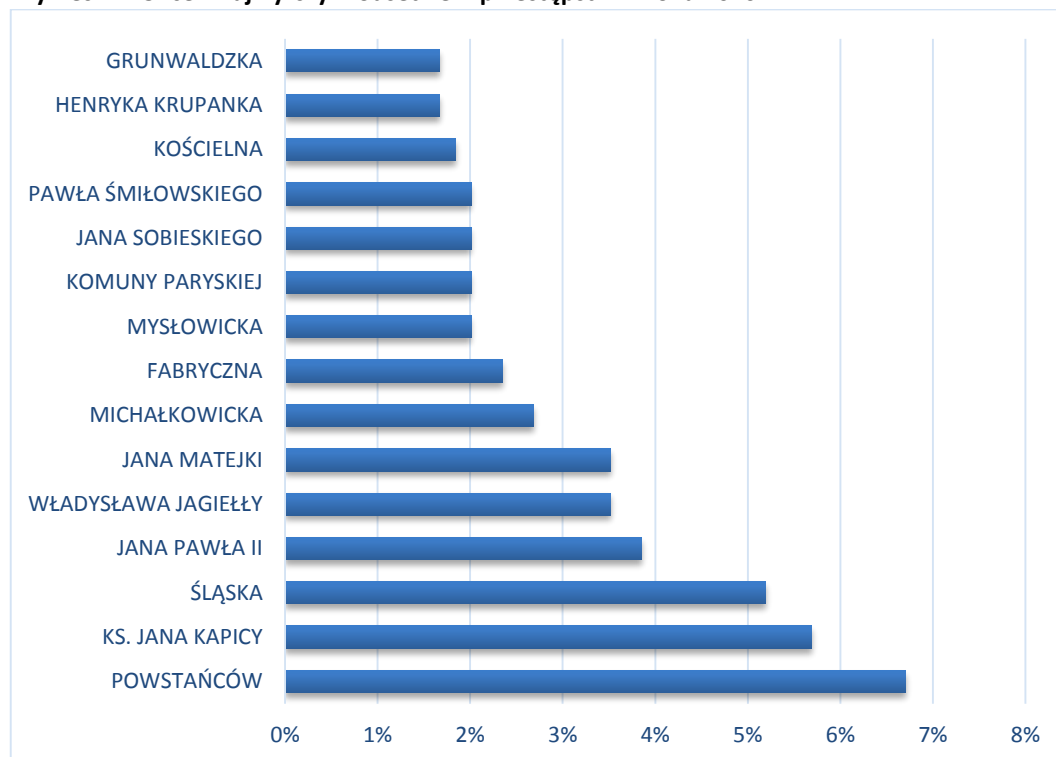
Podobnie jak **w z** pozostałych analizach wyraźnie widać, że przestępczość w mieście **zlokalizowana jest lokalizuje się** dokładnie jak pozostałe zjawiska społecznie negatywne – w centrum miasta. Dodatkowo również w mniejszym stopniu na Bytkowie oraz w Michałkowicach (Wyzwolenia, Kościelna).

Wykres 43. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2019

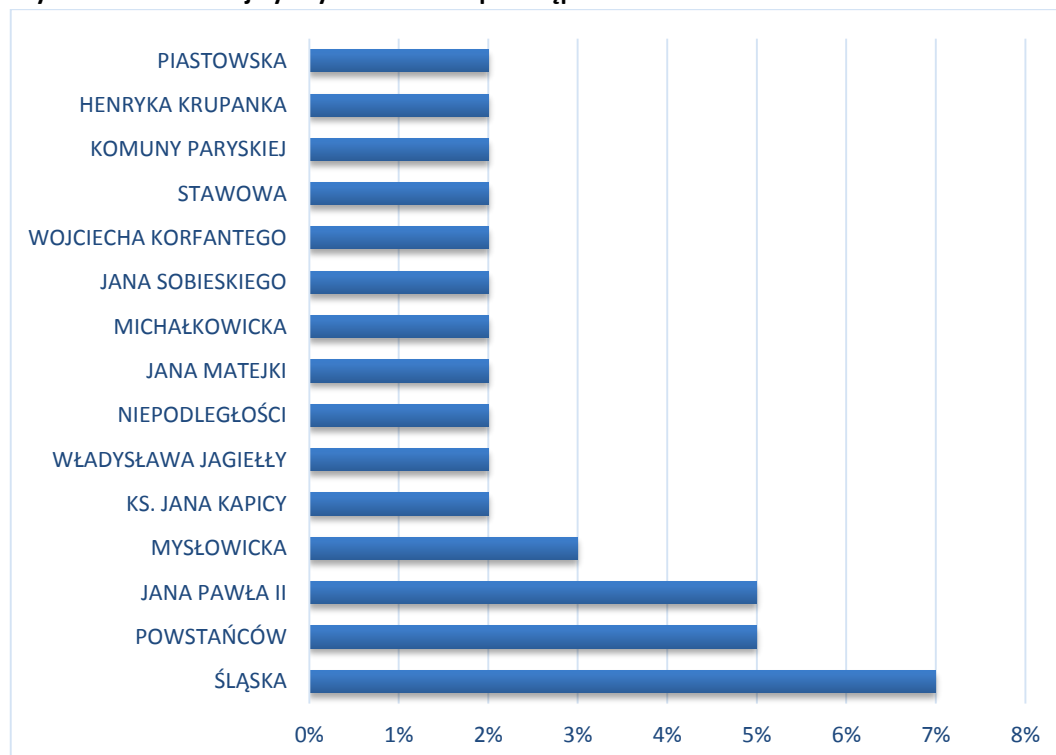
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 44. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2020

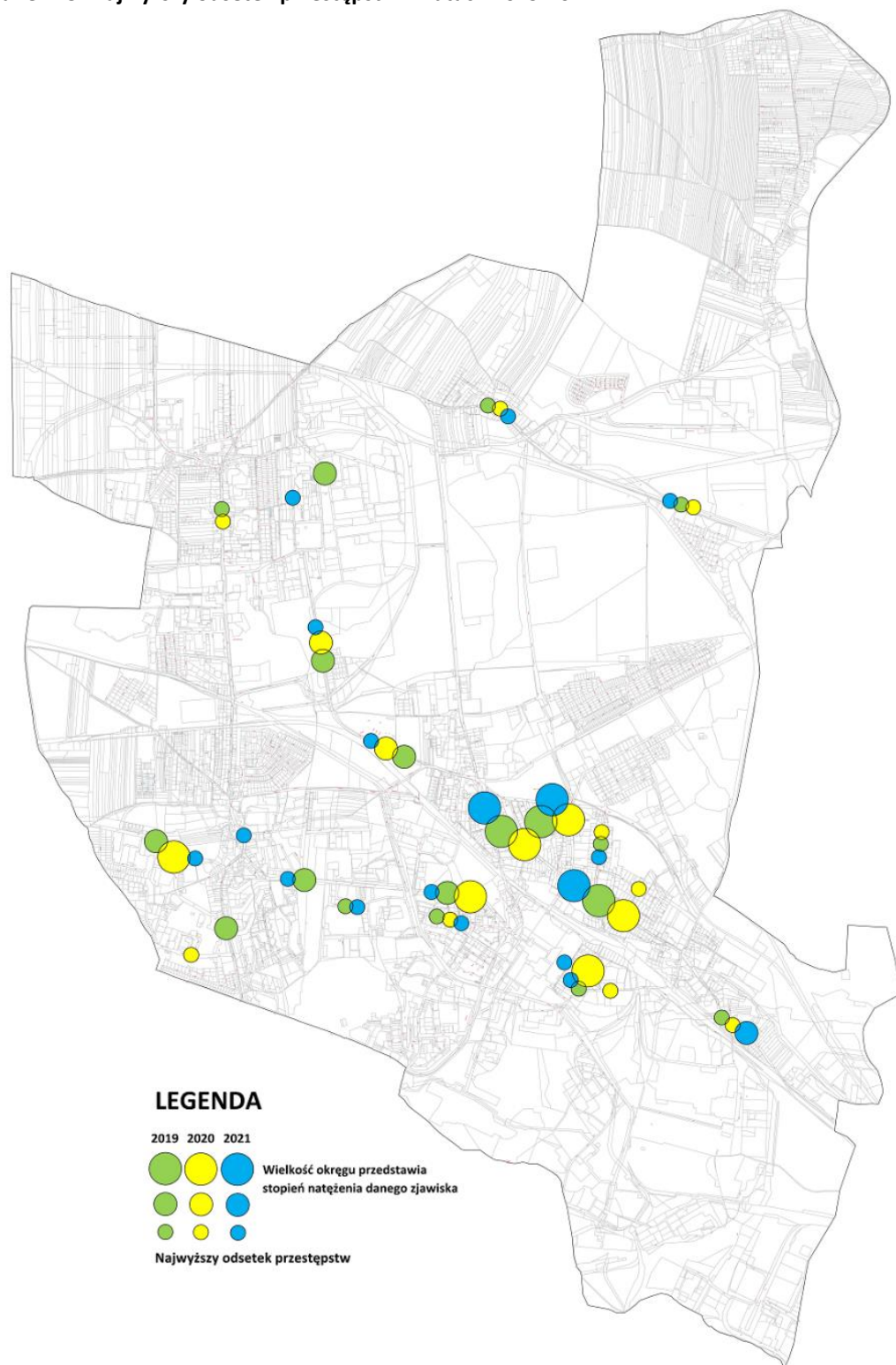
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 45. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 15. Najwyższy odsetek przestępstw w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

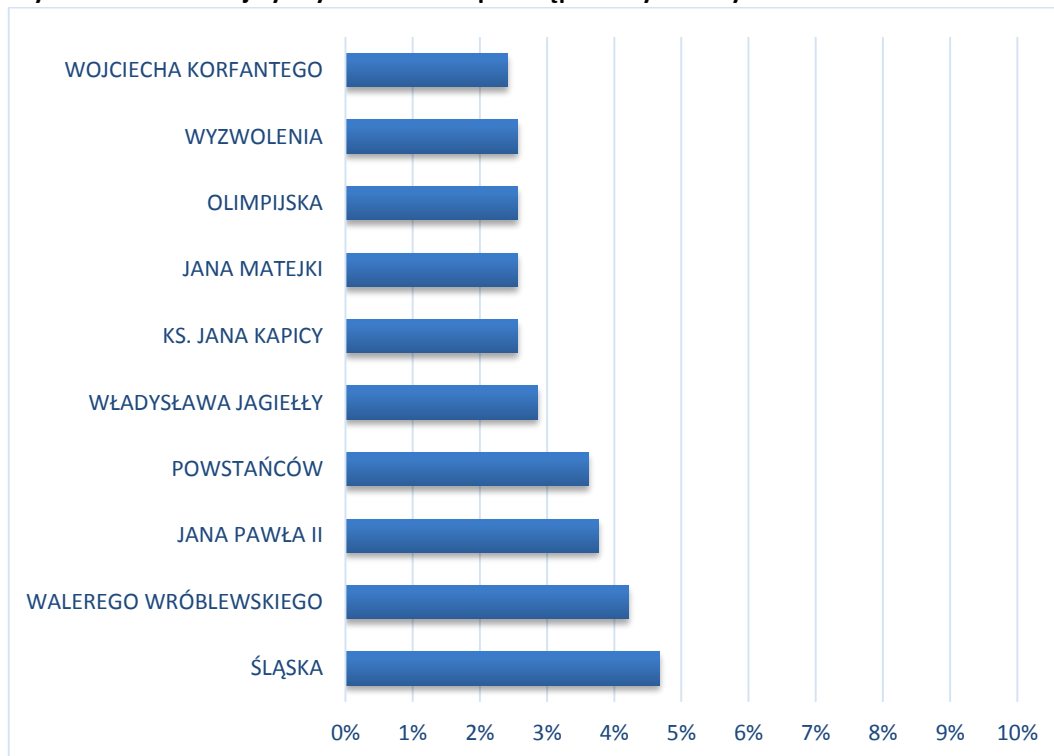
Z ogółu dokonanych w mieście przestępstw wydzielić można głównie przestępstwa kryminalne, narkotykowe i zabójstwa.

Przestępstw kryminalnych odnotowanych w roku 2019 było o ok. 250 więcej niż w roku 2020. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców wynosił 10,81 w roku 2019 i tylko

5,18 w roku 2020. W roku 2021 liczba dokonanych przestępstw kryminalnych nadal malała i wskaźnik ten wynosił już tylko 4,9 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Przestępstwa kryminalne w roku 2019 ~~dokonywane~~ ~~zlokalizowane~~ były w głównej mierze na ulicach: Śląskiej – 5% ogółu, Wróblewskiego, Jana Pawła II, Powstańców – każdorazowo po 4%. Na pozostałych ulicach tj. Jagiełły, Kapicy, Matejki, Olimpijskiej i Wyzwolenia zarejestrowano po 3% ogółu przestępstw kryminalnych w mieście. Wizualizacje rozkładu przestępstw kryminalnych dokonanych w Siemianowicach Śląskich w roku 2019 pokazuje wykres numer 46.

Wykres 46. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2019

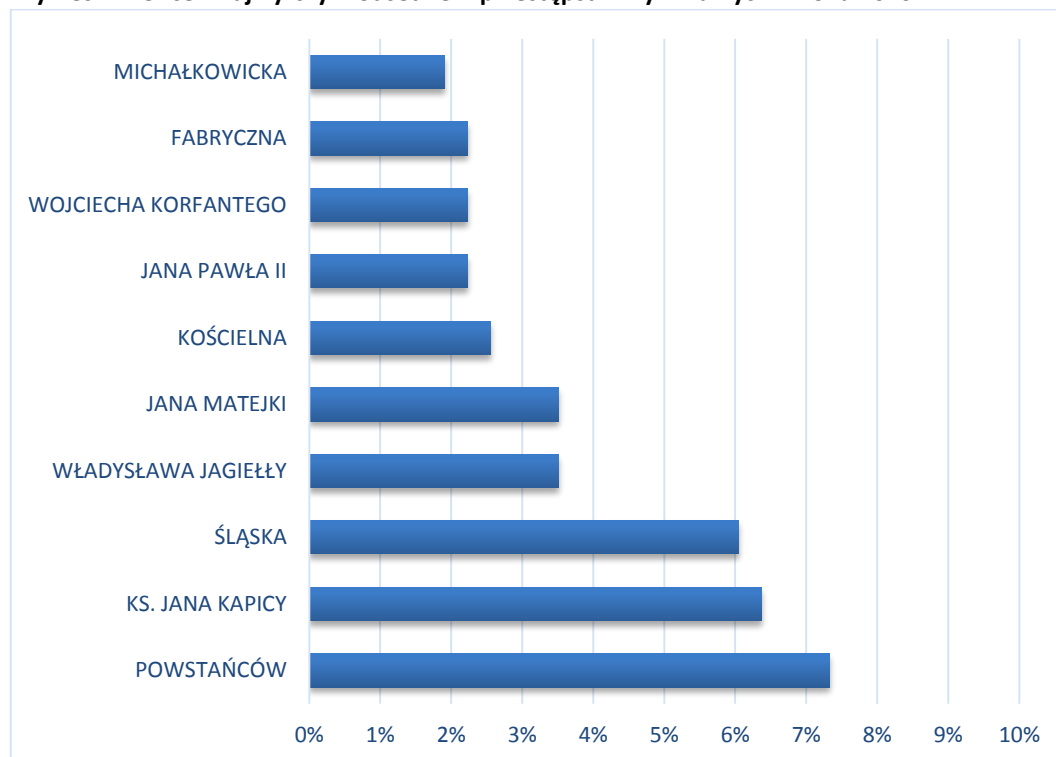

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Na wykresie 47 pokazano ulice gdzie dokonano największej liczby przestępstw kryminalnych w roku 2020. Widoczny jest wzrost liczby przestępstw kryminalnych dokonanych na ulicy Powstańców – 7%. Następnie plasują się ulice: Kapicy i Śląska – po 6% oraz Jagiełły i Matejki – po 4%. W zestawieniu pojawia się też ~~w porównaniu do roku 2019~~ ulica Kościelna – 3% dokonanych przestępstw kryminalnych w odniesieniu do ogółu dokonanych przestępstw tego rodzaju w mieście. Na pozostałych ulicach tj. Jana Pawła II, Korfanteo, Fabrycznej i Michałkowickiej odsetek przestępstw kryminalnych nie przekracza 2%.

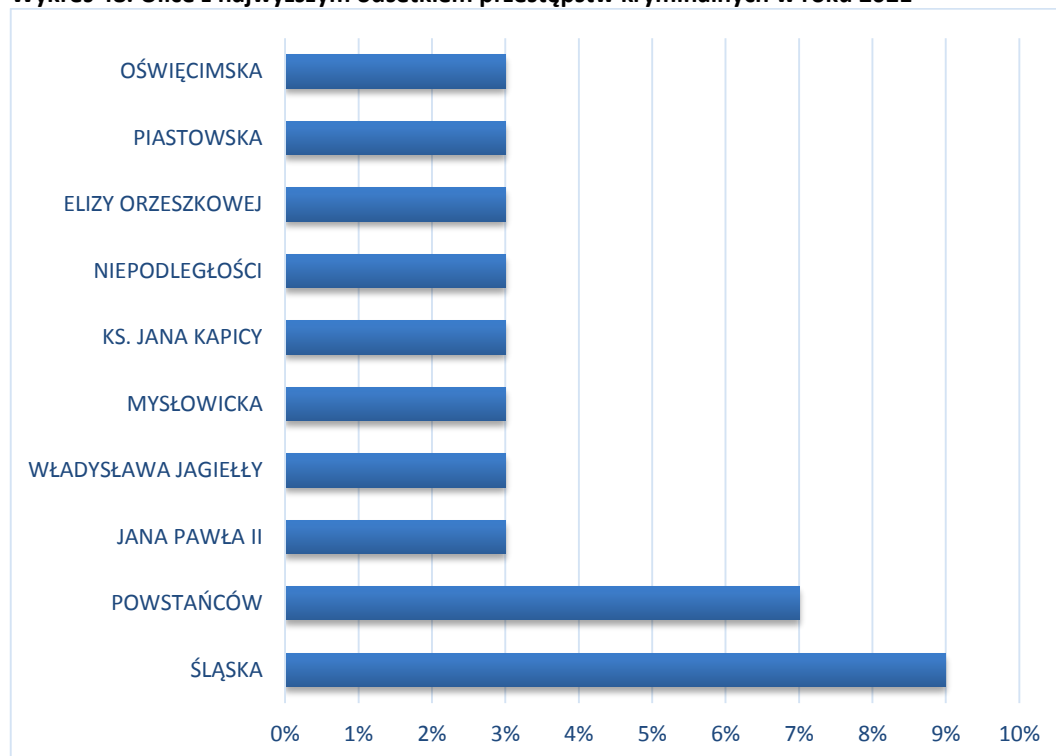
Liczbę dokonanych w roku 2021 przestępstw kryminalnych obrazuje wykres numer 48. Największy procentowy udział przestępstw kryminalnych w ogóle dokonanych przestępstw tego rodzaju w mieście rejestrowano na ulicy Śląskiej – 9%. Dużą wartość rejestrowano również na ulicy Powstańców – 7% ogółu. Na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 3%.

Wykres 47. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2020

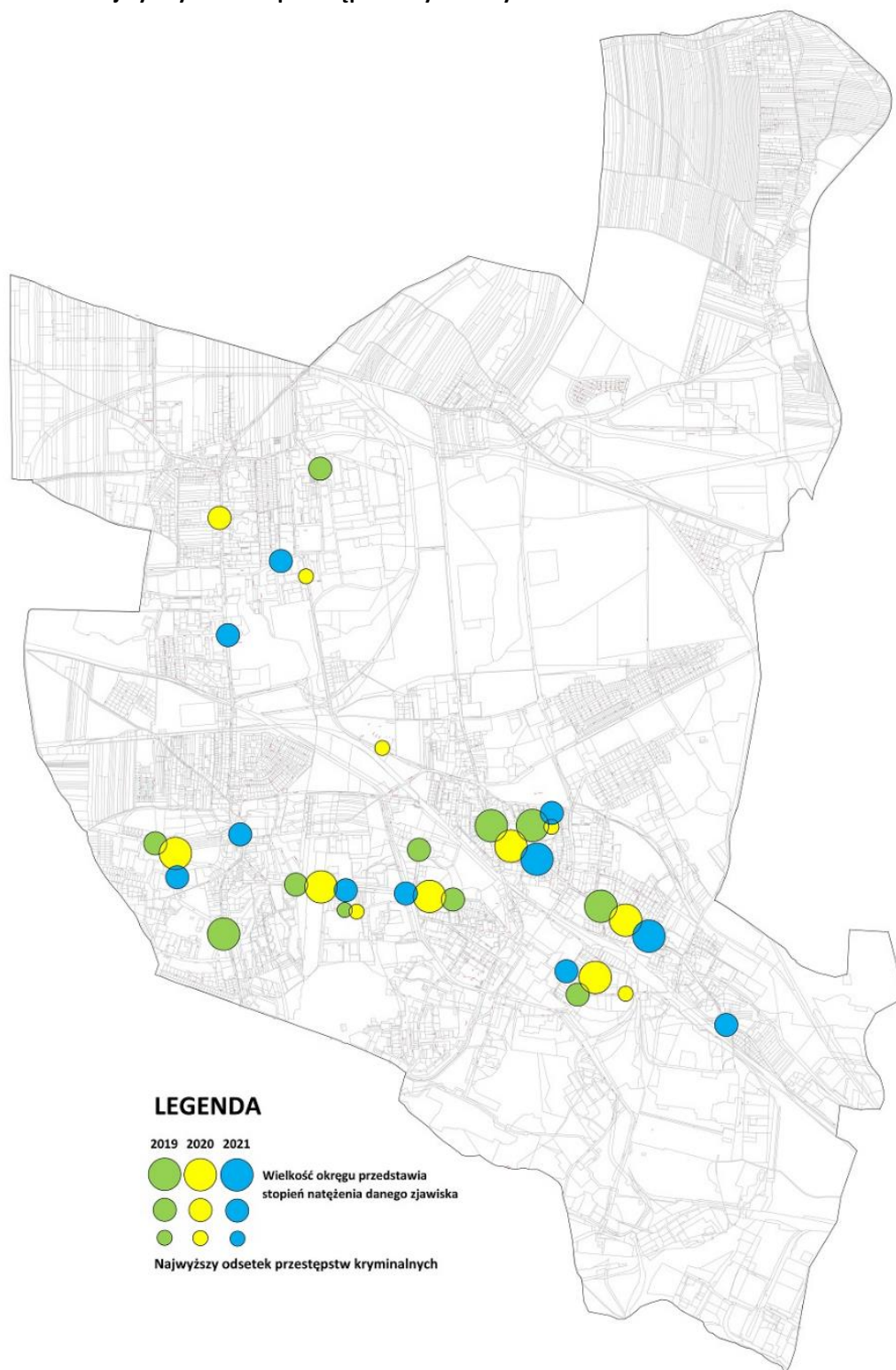
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 48. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 16. Najwyższy odsetek przestępstw kryminalnych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Analizie podlegały również przestępstwa narkotykowe. W ciągu dwóch analizowanych lat spadła również liczba przestępstw narkotykowych w mieście ze 100 w roku 2019 do 61 w roku 2020, żeby spaść w roku 2021 spaść do 45. Wskaźnik liczby tych przestępstw na 1000 mieszkańców wynosił 1,63 w roku 2019 i jedynie tylko 1,01 w roku 2020. W roku 2021 był najniższy i wynosił już tylko 0,74.

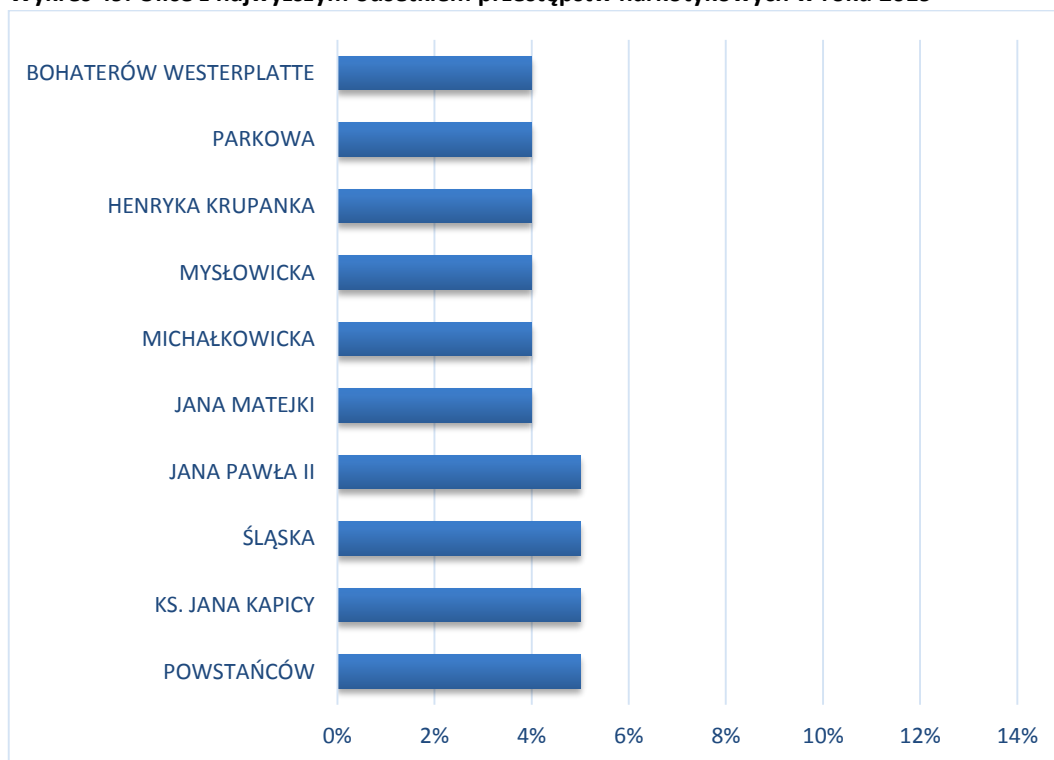
Spadek przestępstw narkotykowych

W roku 2019 w mieście odnotowano największą ~~liczbę~~ ~~ilość~~ przestępstw narkotykowych na ulicach ~~położonych~~ ~~leżących~~ głównie w centrum miasta (Powstańców, Kapicy, Śląska, Jana Pawła II – po 5%, Matejki, Michałkowicka, Mysłowicka, Krupanka, Parkowa, Bohaterów Westerplatte – po 4%). Rozkład odnotowanych w roku 2019 przestępstw narkotykowych widoczny jest na wykresie nr 49.

W roku 2020 wzrósł odsetek przestępstw narkotykowych na ulicach miasta. I tak największy udział przestępstw narkotykowych notowano na ulicach: Kapicy, Jana Pawła II, Michałowickiej i Śmiłowskiego – po 7%. Na kolejnych ulicach odsetek ten wynosił 5% i były to ulice: Mysłowicka, Krupanka, Jagiełły, Sobieskiego, Niepodległości i Skargi. Dane te widoczne są na wykresie 50.

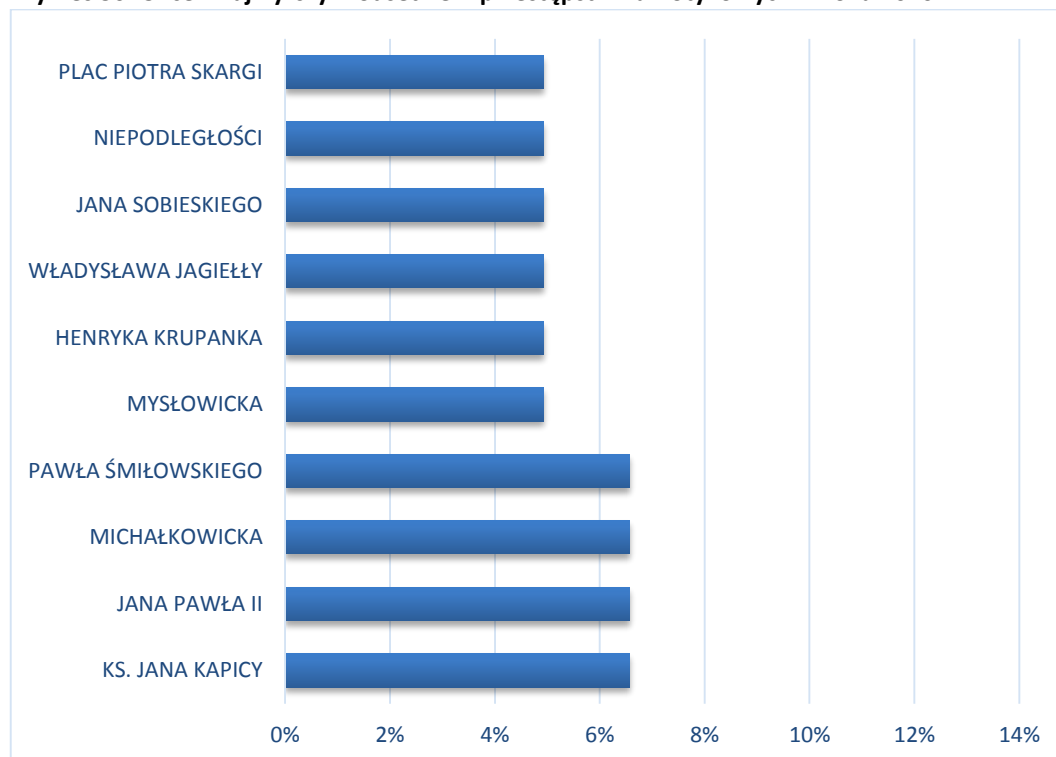
Na wykresie numer 51 pokazano rozkład ~~procentowy przestępstw narkotykowych~~ ~~odsetka~~ dokonanych ~~przestępstw narkotykowych~~ w roku 2021. Najwyższe wartości odnotowano na ulicy Śląskiej – aż 13% wszystkich przestępstw tego rodzaju. Kolejna w zestawieniu była ulica Jana Pawła II – 9%. Na pozostałych ulicach widocznych na wykresie odsetek ten wynosił 4% (Sobieskiego, Okrężna, Matejki, Ligonia, Staszica, Powstańców, Mysłowicka) i 2% na ulicy Kapicy.

Wykres 49. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2019

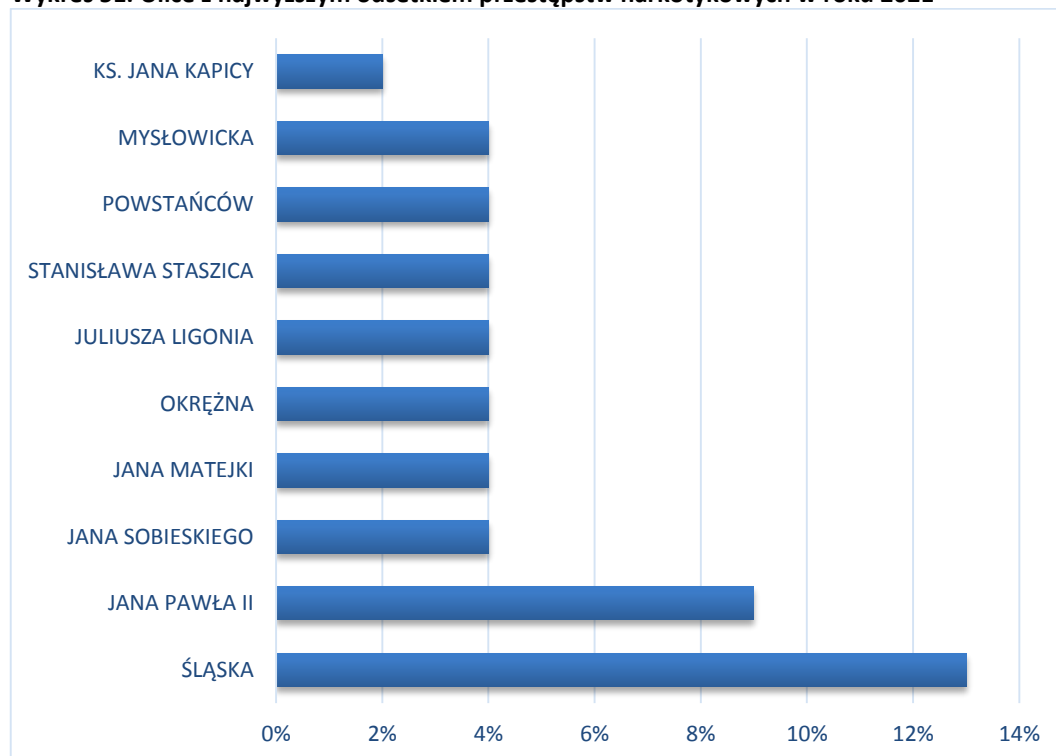
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 50. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2020

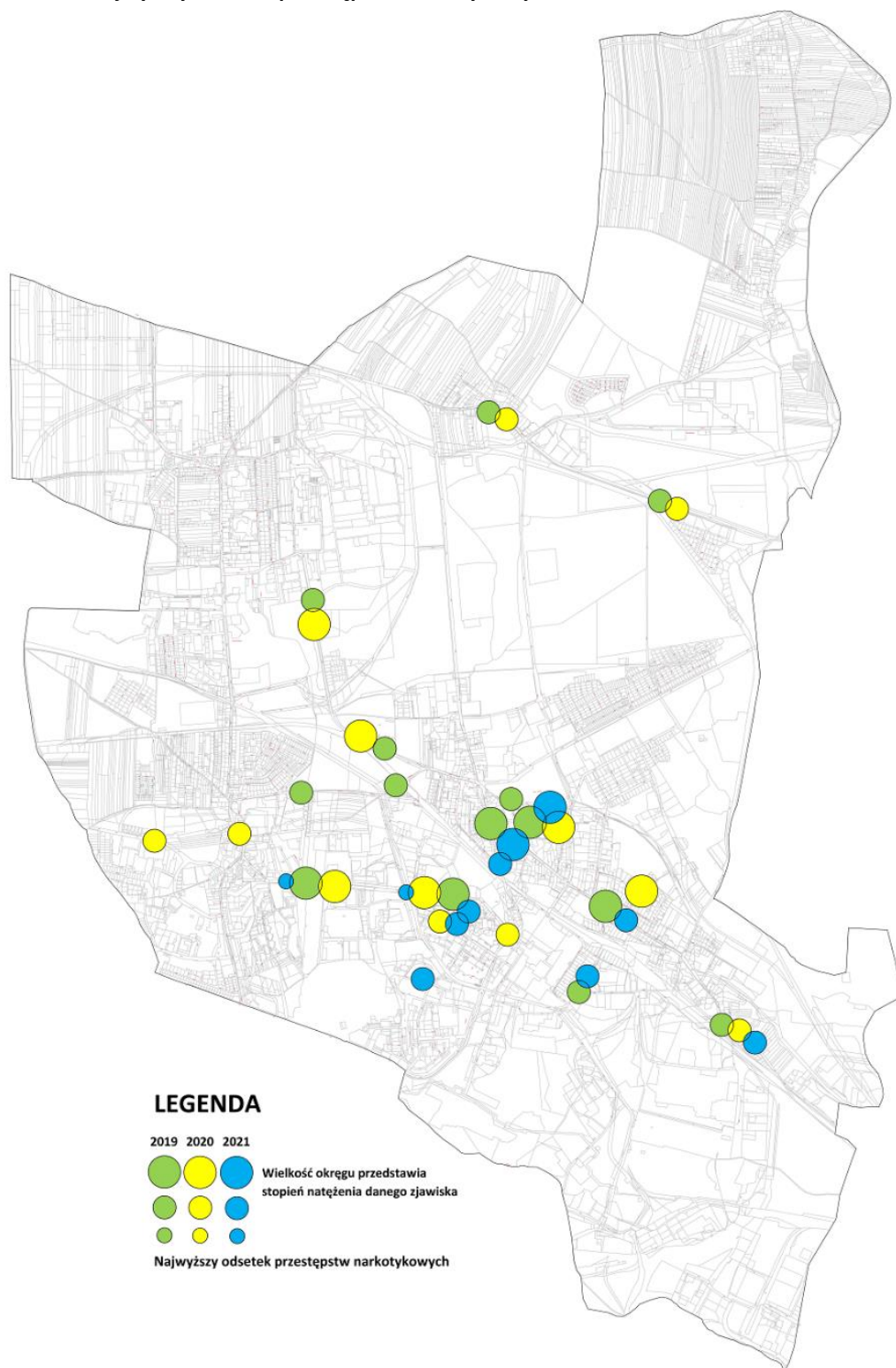
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 51. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 17. Najwyższy odsetek przestępstw narkotykowych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Zarówno w 2019, jak i w 2020 roku w mieście dokonano 2 zabójstw. Wskaźnik liczby zabójstw na 1000 mieszkańców w obu badanych latach wynosił 0,03. Dokonane w roku 2019 zabójstwa miały miejsce na ulicach przyporządkowane zostały do ulic: Śląskiej i Fabrycznej. Również w roku 2020 dokonano w mieście 2 zabójstw – jednego na ulicy Kołłątaja, a drugiego na Alei Młodych. W roku 2021 na terenie miasta dokonano jednego zabójstwa na terenie miasta – na ulicy

Bohaterów Września. Tutaj również zjawiska społecznie negatywne zlokalizowane są w głównej mierze w centrum miasta.

W badanych latach łącznie 26 osób odebrało sobie życie. W obu latach osoby, które popełniły samobójstwo stanowiły 0,02% ogółu mieszkańców miasta, zaś wskaźnik samobójstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił w badanych latach odpowiednio: 0,16, 0,18 i 0,08. W roku 2019 aż 10 mieszkańców miasta popełniło samobójstwo. Osoby te zamieszkiwały następujące ulice: Matejki, Mysłowicką, Boh. Westerplatte, Okrężną, Przyjaźni, Korfantego, Andersa, Lipowa, Plater, Brzozową. Zdecydowanie nasilenie tego zjawiska skumulowane jest przy w ulicach należących do centrum miasta (Matejki, Mysłowicka, Brzozowa, Boh. Westerplatte), jednak aż trzy spośród nich z tych ulic zlokalizowane są w obrębie osiedla Juliana Tuwima, wchodzącego w skład dzielnicy Centrum (Okrężna, Lipowa). Ponadto podobnie jak w analizie innych zjawisk społecznie negatywnych zjawisko to występuje również w Michałkowicach (Przyjaźni, Andersa, Plater) oraz na Bytkowie (Korfantego).

W roku 2020 samobójstw w mieście było 11. Dokonali ich mieszkańcy ulic: Piastowskiej, Barbary, Głowackiego, Mickiewicza, Bytkowskiej, Szkolnej, 1-go Maja, Śląskiej, Jagiellońskiej, Wróblewskiego oraz Stawowej.

W roku 2021 samobójstw dokonali mieszkańcy ulic: PCK, Grunwaldzkiej, Leśnej, Jagiełły oraz Jaworowej.

Jako ostatnie analizie podlegały dane uzyskane ze Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich. Przekazała ona dane dotyczące głównie ilości wszystkich wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską, liczby zgłoszeń związanych z odorami, wykroczeń związanych z paleniem w piecach niestosownymi materiałami oraz wykroczeń związanych z zaśmiecaniem.

W kwestii liczby wykroczeń rejestrowanych przez Straż Miejską w roku 2019 zarejestrowano ich 2 366, za to w roku 2020 już 4 346, a w 2021 – 4 962. Wskaźnik liczby wykroczeń na 1000 mieszkańców wynosił więc 38,51 w roku 2019, 71,76 w roku 2020 i 83,36 w 2021 r.

Dwukrotny wzrost liczby rejestrowanych wykroczeń w stosunku do roku 2019

W roku 2019 najwyższy odsetek wykroczeń rejestrowanych przez Straż Miejską w mieście zlokalizowany był w centrum miasta (wykres 52). Chodzi tutaj głównie o ulice: Śniadeckiego – 8% ogółu wykroczeń, Śląską – 7% ogółu wykroczeń i Jana Pawła II – 6% ogółu wykroczeń. Na pozostałych ulicach odsetek ten wynosił odpowiednio 4% ogółu (Wróblewskiego, Wyspiańskiego) i 3% ogółu (Dąbrowskiego, Powstańców, Wrocławska i Barbary).

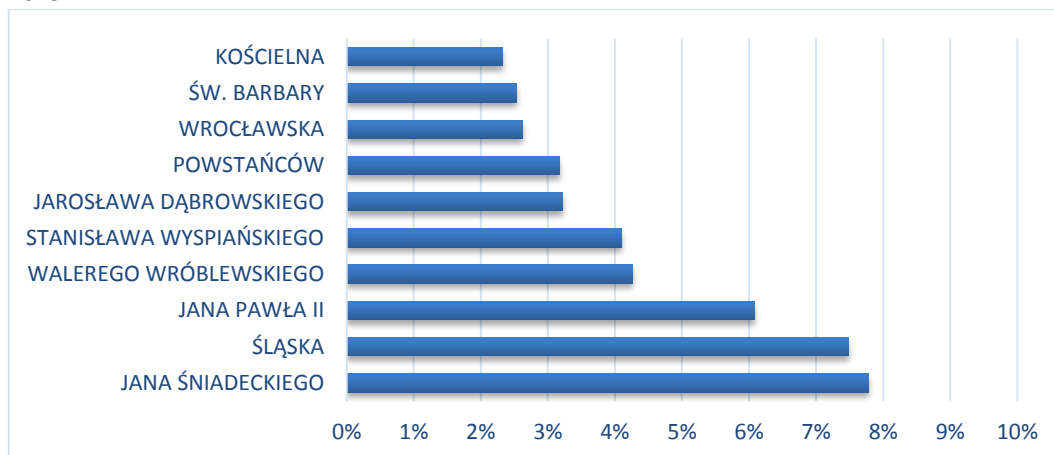
Według stanu na rok 2020 liczba wykroczeń rejestrowanych przez Straż Miejską była częściej w większej mierze rejestrowana na ulicy Śląskiej (8%), w mniejszej zaś w mniejszym stopniu na Jana Pawła II (5%). Po 3% ogółu wykroczeń zarejestrowano w tym roku na ulicach Dąbrowskiego, Wróblewskiego i Powstańców. Na pozostałych ulicach widocznych na wykresie 53 odsetek ogółu wykroczeń nie przekraczał 2%.

Na wykresie 54 pokazano rozkład ulic z najwyższym odsetkiem wykroczeń rejestrowanych przez Straż Miejską w roku 2021. Najwyższe wartości odnotowano na Alei Młodych oraz ulicy Stęślickiego – odpowiednio 9% i 8% ogółu zarejestrowanych przez Straż Miejską wykroczeń. 4% ogółu

odnotowano na ulicy Grabowej, zaś na pozostałych ulicach odsetek ten oscylował w granicach 3% (ulice Pułaskiego i Londyńska) i 2% (Ogrodowa, Fabryczna Jagiellońska, Niepodległości, Miarki).

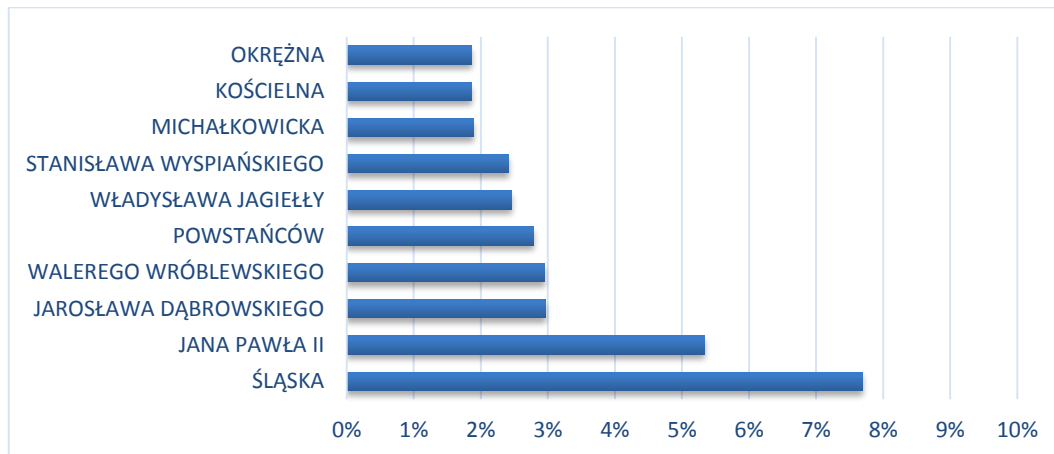
~~Również przy analizie~~ Analiza danych ze Straży Miejskiej wyraźnie ~~widoczny~~ ~~również jest~~ trend związany z usytuowaniem zjawisk społecznie negatywnych na ulicach znajdujących się w centralnej części miasta (Jana Pawła II, Dąbrowskiego, Wyspiańskiego, Śniadeckiego, Powstańców).

Wykres 52. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2019

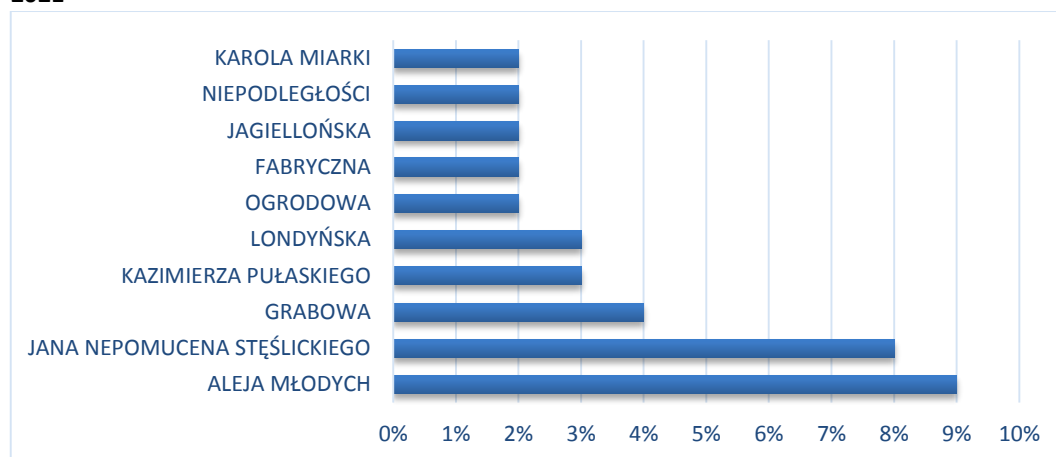
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 53. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2020

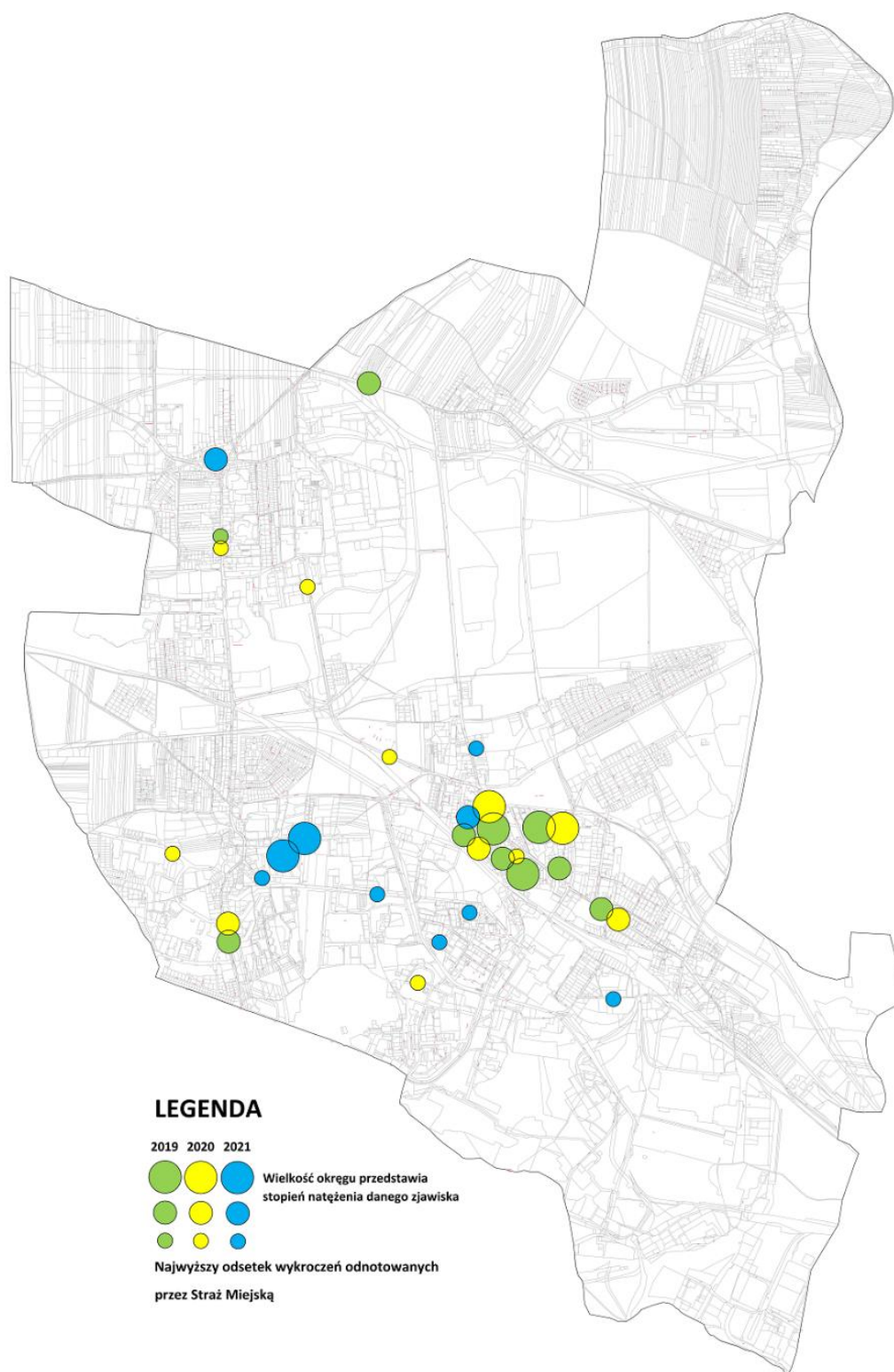
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 54. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 18. Najwyższy odsetek wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMapa FB, 2022 r.

Wykroczenia rejestrowane przez Straż Miejską można podzielić na te dotyczące palenia w piecach nieprzystosowanych do tego materiałami, zaśmiecania przestrzeni oraz te dotyczące odoru.

Straż Miejska zajmuje się interwencjami dotyczącymi palenia w piecach nieprzeznaczonych do tego materiałami. Problem ten występuje głównie w okresie zimowym. W roku 2019 rejestrowano

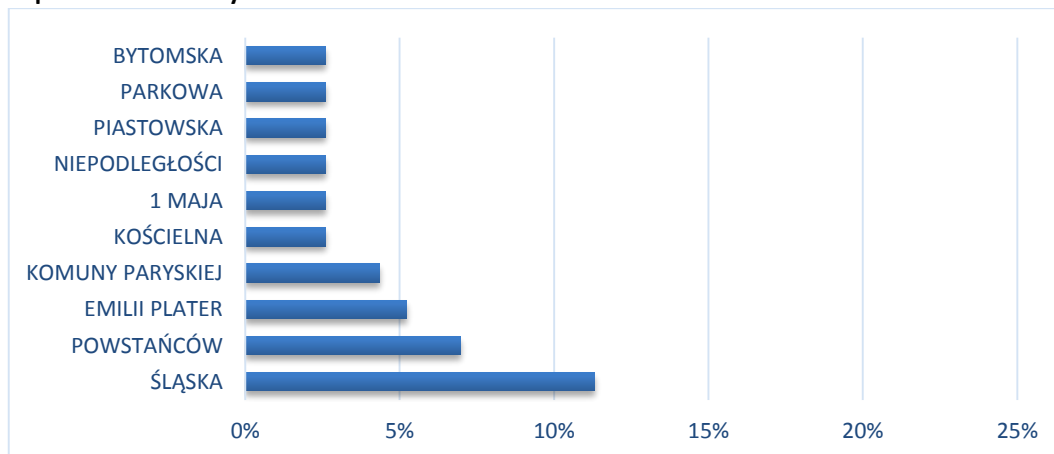
znacznie większą liczbę wykroczeń dotyczących palenia w piecach nieprzystosowanymi do tego materiałami, niż w roku 2020. W roku 2019 zgłoszeń tych było 115 (1,87/1000 mieszkańców), zaś w roku 2020 już tylko 47 (0,78/1000 mieszkańców). W roku 2021 liczba zgłoszeń znacznie wzrosła i wynosiła 217 (3,64/1000 mieszkańców).

Na wykresie 55 widać rozkład ulic, na których odnotowano najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej w tym zakresie w roku 2019. Największy problem ~~związany z paleniem~~ palenia w piecach materiałami do tego nieprzeznaczonymi rejestrowano na ulicy Śląskiej – 11%. Następnie na ulicy Powstańców – 7% i Plater – 5%. Na pozostałych ulicach problem ten występował w mniejszej skali i stanowił 3% - 4% ogółu interwencji w tym zakresie. Były to ulice: Komuny Paryskiej, Kościelna, 1-go Maja, Niepodległości, Piastowska, Parkowa i Bytomska.

Wykres nr 56 obrazuje natomiast interwencje Straży Miejskiej ~~tego typu w tym samym zakresie~~ w roku 2020. Widoczny jest tutaj bardzo duży wzrost ~~takich rejestrowanych w tym zakresie~~ wykroczeń w stosunku do roku 2019. Największy odsetek, bo aż 19% wszystkich zgłoszeń dotyczących palenia w piecach nie przystosowanymi do tego materiałami odnotowano na ulicy Śląskiej. Kolejno – 17% na ulicy Chemicznej i 11% na Dąbrowskiego. Na pozostałych ulicach odsetek rejestrowanych wykroczeń zawierał się w przedziale 2% - 6%. Były to ulice: Staszica i Brandysa – 6%, Piastowska, Wiejska, Barbary, Watoły – 4% i Powstańców – 2%. Tutaj, podobnie jak we wszystkich analizowanych zakresach, znaczna większość zgłoszeń dotyczy obszarów zlokalizowanych w centrum miasta (Śląska, Powstańców, Komuny Paryskiej). Pojedyncze zgłoszenia dotyczą również Michałkowic (Plater). Ze względu na rodzaj przeważającej zabudowy najmniej zgłoszeń w zakresie palenia w piecach materiałami do tego nieprzystosowanymi przyjmowanych jest z Bytkowa.

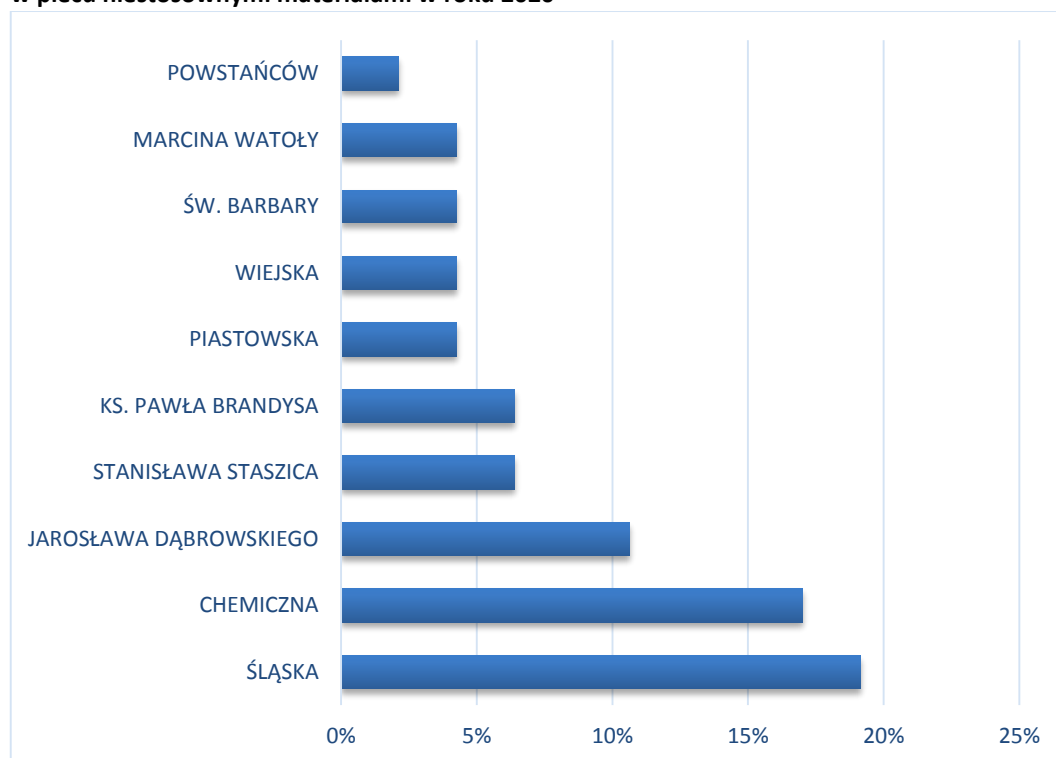
W roku 2021 procentowy rozkład liczby interwencji związanych z paleniem w piecu niestosownymi materiałami pokazuje wykres 57. Najwięcej interwencji tego typu było na ulicach Czyżyków i Jedności (5%). Na ulicach Sobieskiego i Skowronków odnotowano po 4% ogółu interwencji w tym zakresie, zaś na pozostałych ulicach odsetek ten nie przekraczał 3%.

Wykres 55. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu niestosownymi materiałami w roku 2019

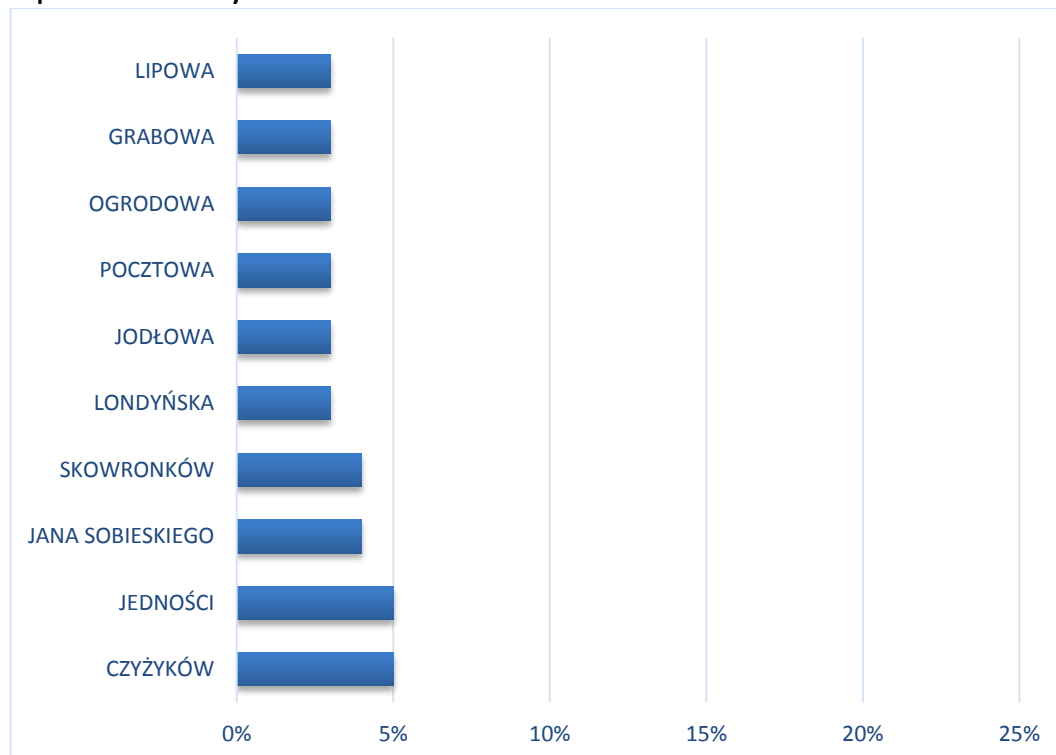
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 56. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w roku 2020

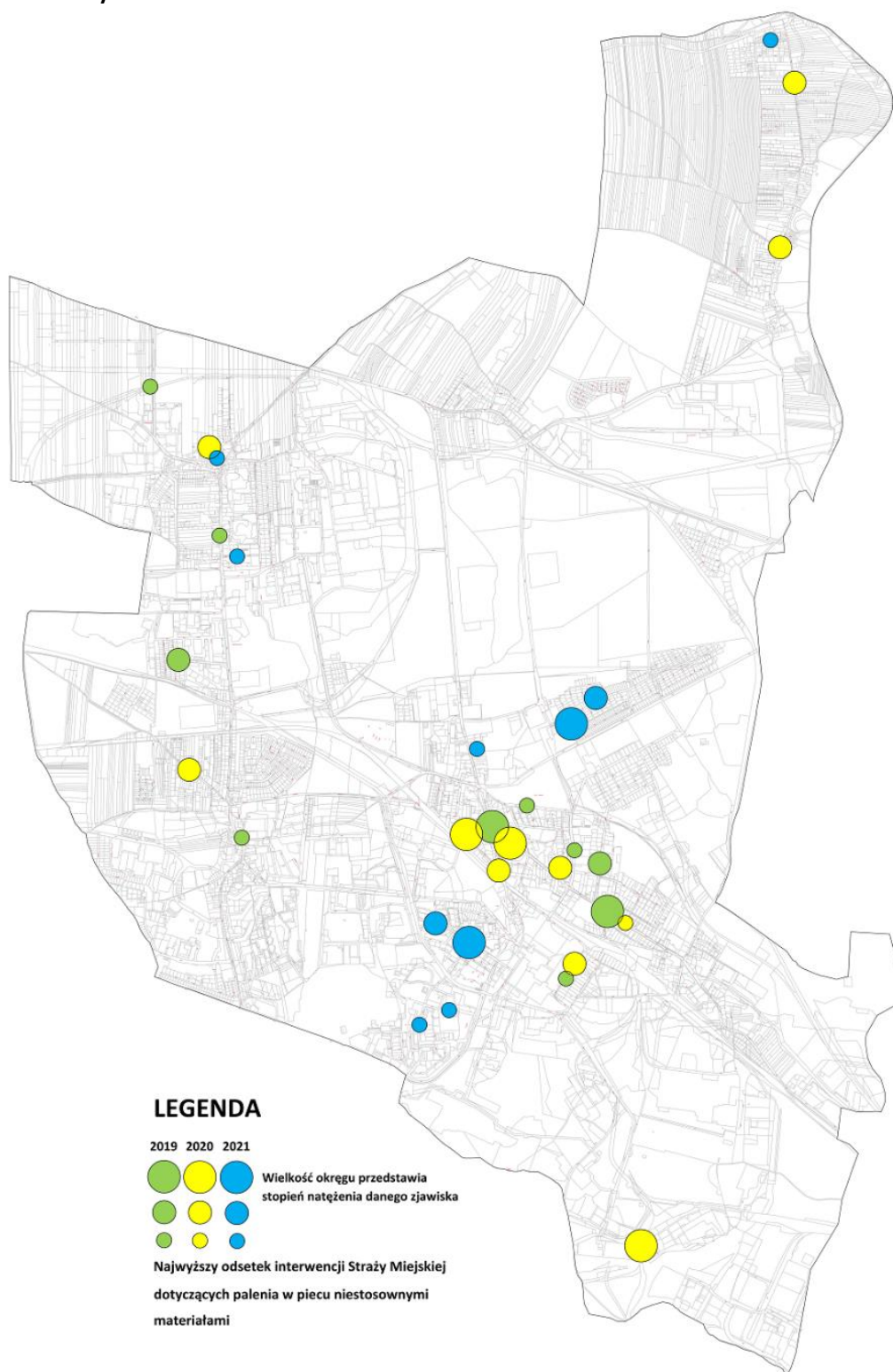
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 57. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 19. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMapa FB, 2022 r.

Tendencję spadkową wykazywała również liczba wykroczeń zarejestrowanych w zakresie zaśmiecania przestrzeni w pierwszych dwóch badanych latach. W roku 2019 wykroczeń tych było 67, a w roku 2020 już tylko 48. Wskaźnik ten na 1000 mieszkańców wynosił więc 1,09 w roku 2019 i 0,79 w roku 2020. W roku 2021 wskaźnik ten gwałtownie wzrósł. Zarejestrowano 385 wykroczeń, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dawało wartość wskaźnika 6,47.

Spadek wykroczeń
w zakresie zaśmiecania
przestrzeni

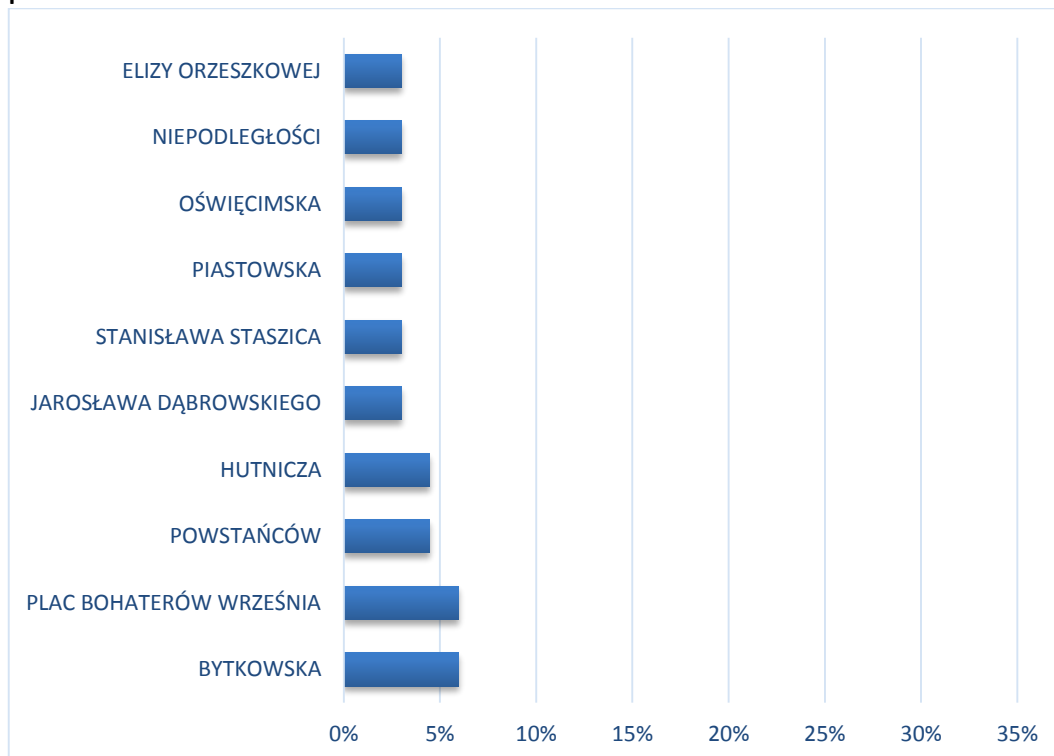
W zakresie wykroczeń dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2019 najwyższy odsetek wykroczeń Straż Miejska odnotowała na ulicach Bytkowskiej i Bohaterów Września – 6% ogółu wykroczeń w tym zakresie (wykres 58). Na ulicach Powstańców i Hutniczej były to odsetek w wysokości 4%, zaś na pozostałych ulicach, tj. Dąbrowskiego, Staszica, Piastowskiej, Oświęcimskiej, Niepodległości i Orzeszkowej było to 3%.

W roku 2020 liczba tych wykroczeń była znacznie wyższa. Najwyższy odsetek wykroczeń dotyczących zaśmiecania przestrzeni odnotowany był na ulicy Parkowej – 31%. Na kolejnych ulicach odsetek był już znacznie mniejszy i tak na Alei Sportowców było to 10%, na ulicy Wróbla było to 8%, a na Kasztanowej 6%. Na pozostałych ulicach ilość wykroczeń w tej kwestii zawierała się w przedziale 2%-4%, co zobrazowane jest na wykresie 59.

Na wykresie 60 ukazano zestawienie ulic, na których zarejestrowano najwięcej wykroczeń w zakresie zaśmiecania przestrzeni. Najwięcej zgłoszeń tego typu odnotowano na ulicy Jagiellońskiej (8%). 5% ogółu zgłoszeń zarejestrowano na ulicy Grabowej, zaś po 4% na ulicach Fabrycznej i Prusa. Na ulicach Pułaskiego i Czeladzkiej odsetek ten wynosił 3% ogółu wykroczeń w zakresie zaśmiecania przestrzeni. Na pozostałych ulicach wynosił on około 2%.

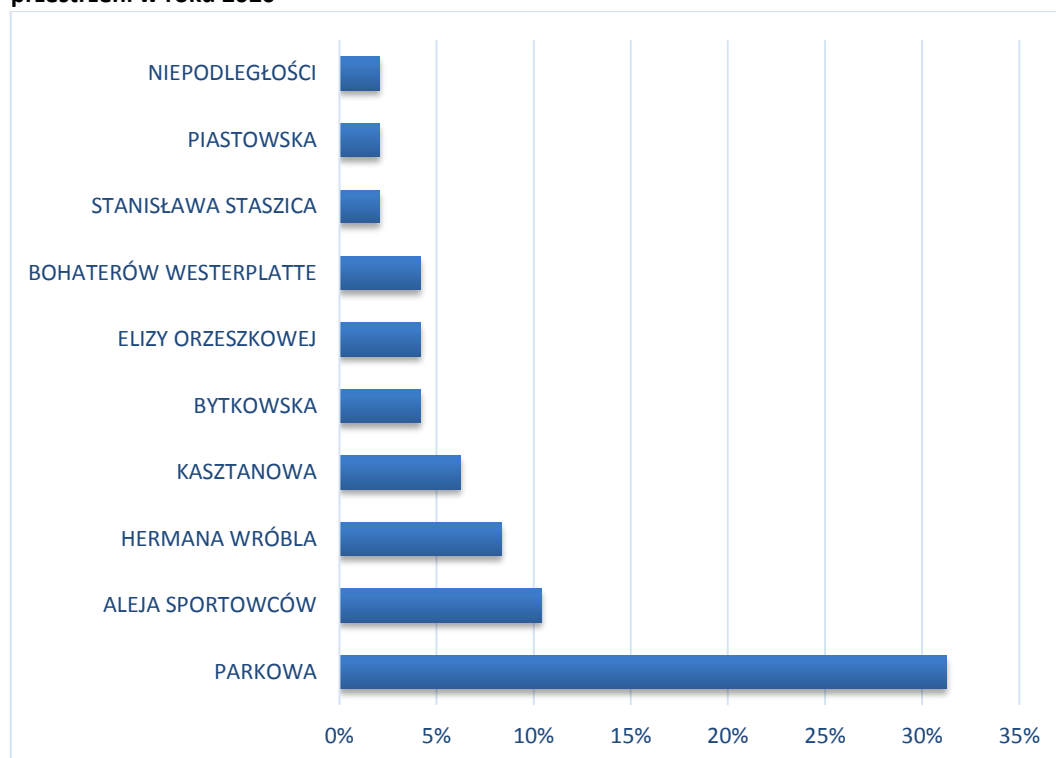
Biorąc pod uwagę liczby tych wykroczeń zaśmiecanie miasta nie stanowi bardzo dużego problemu i nie jest bardzo dokuczliwym zjawiskiem społecznie negatywnym, ale po raz kolejny pokazuje, gdzie analizowane zjawiska społecznie negatywne wymagające interwencji występują nawet w drobnej skali.

Wykres 58. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2019

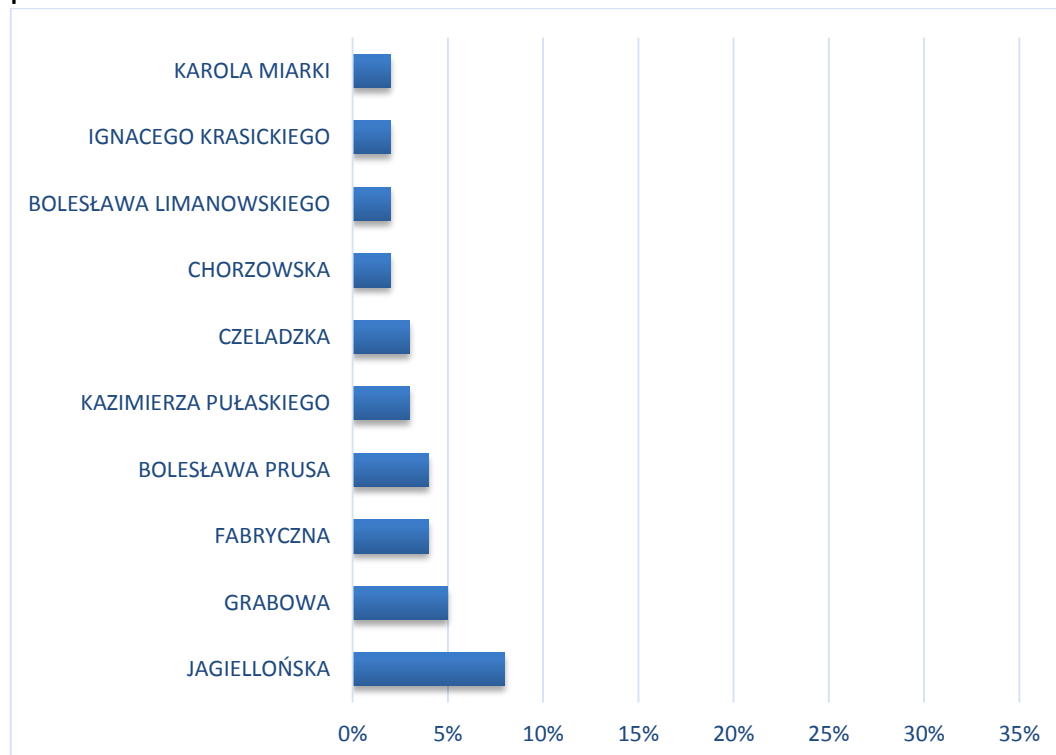
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 59. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2020

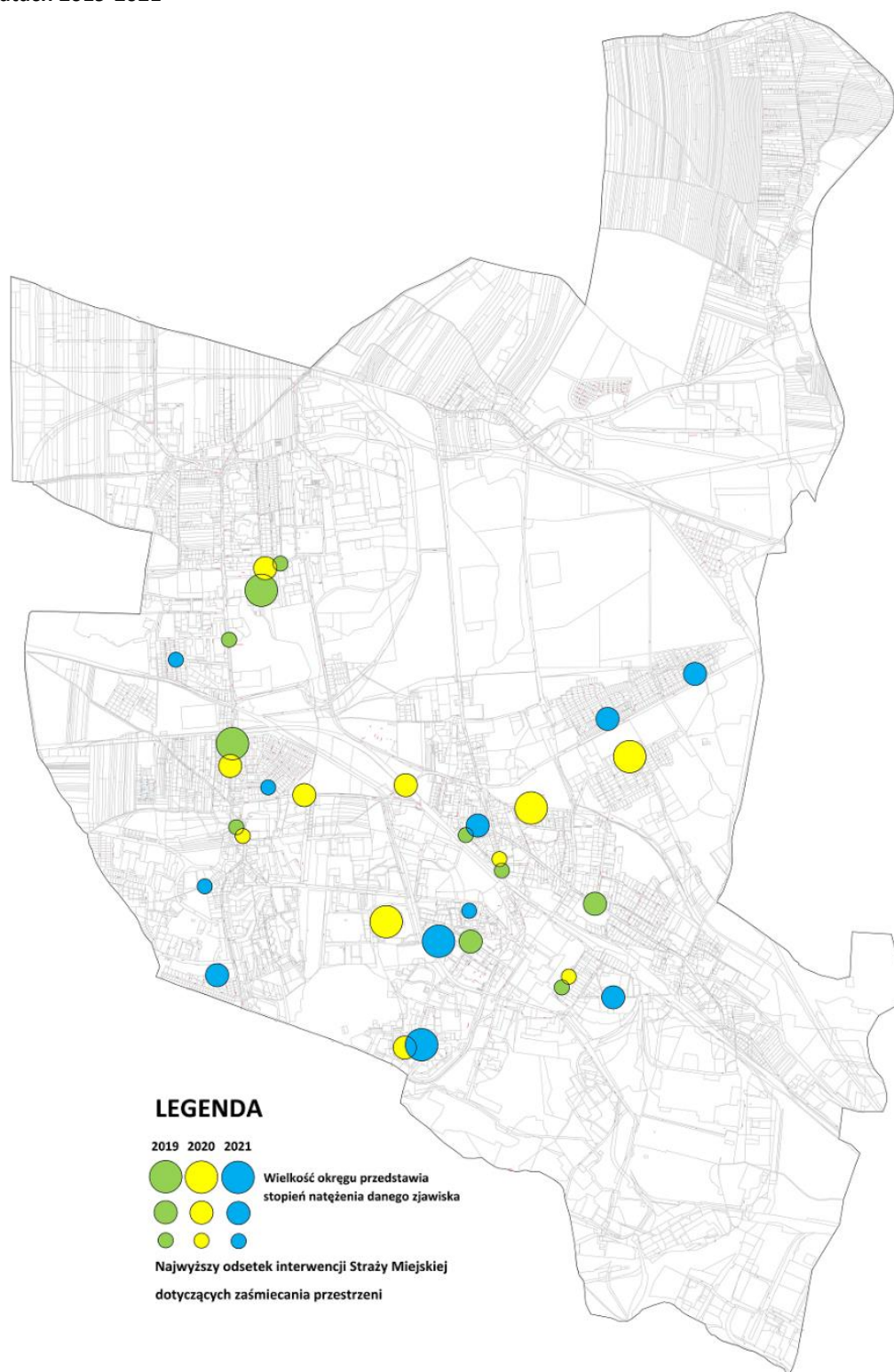
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 60. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 20. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Na zakończenie analizie poddano zgłoszenia do Straży Miejskiej dotyczące odoru w mieście Odnotowano w tym zakresie niewątpliwie największy spadek. W roku 2019 Straż Miejska zarejestrowała aż 123 wykroczenia w tym zakresie, a wskaźnik ten w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił 2,0. W roku 2020 sytuacja uległa znacznej poprawie i zgłoszeń w zakresie odoru zarejestrowano tylko 8 (!). Tym samym wskaźnik ten wyniósł w przeliczeniu na 1000

mieszkańców 0,13. W roku 2021 niestety liczba zgłoszeń w zakresie odoru ponownie wzrosła do 20 zgłoszeń, co dawało wartość wskaźnika na poziomie 0,33 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

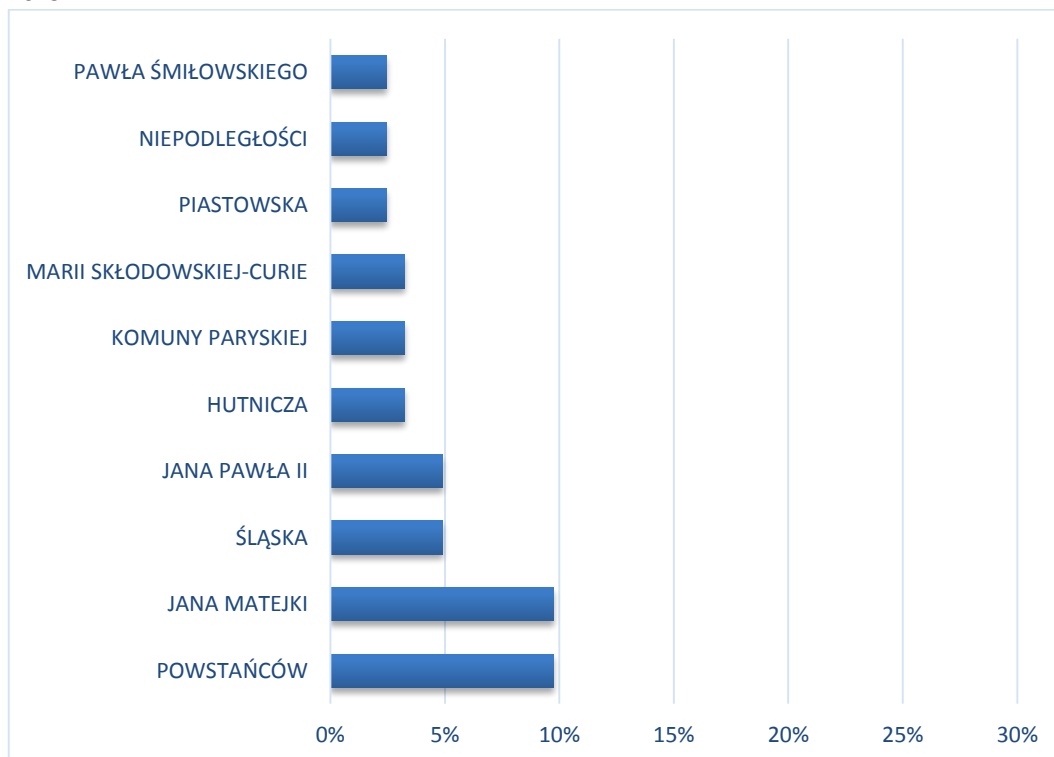
W roku 2019 (wykres 61) Straż Miejska największy odsetek zgłoszeń w zakresie odoru odnotowała na ulicach Powstańców i Matejki – 10%. Na pozostałych ulicach był to odsetek z zakresu 2%-5%. Były to ulice: Śląska, Jana Pawła II, Hutnicza, Komuny Paryskiej, Skłodowskiej – Curie, Piastowska, Niepodległości, Śmiłowskiego.

W roku 2020 ponad 25% zgłoszeń w zakresie odoru zarejestrowano na ulicy PCK. Na kolejnych ulicach tj.: Katowickiej, Krupanka, Lipowej, Krasińskiego, Westerplatte i Stawowej był to odsetek w wysokości 13%. Na pozostałych ulicach miasta nie odnotowano w roku 2020 uciążliwości związanych z odorem. Dane te widoczne są na wykresie 62.

W roku 2021 zgłoszenia dotyczące odoru skoncentrowane były głównie w centrum miasta (wykres 63) i ~~dotyczyły ulic lokalizowały się na ulicach~~: Sobieskiego (15%), Stęślickiego, Sikorskiego, Śniadeckiego, Bocznej, Lawendowej (po 10%) oraz po 5% na Prusa, Astrów, Limanowskiego i Chrobrego.

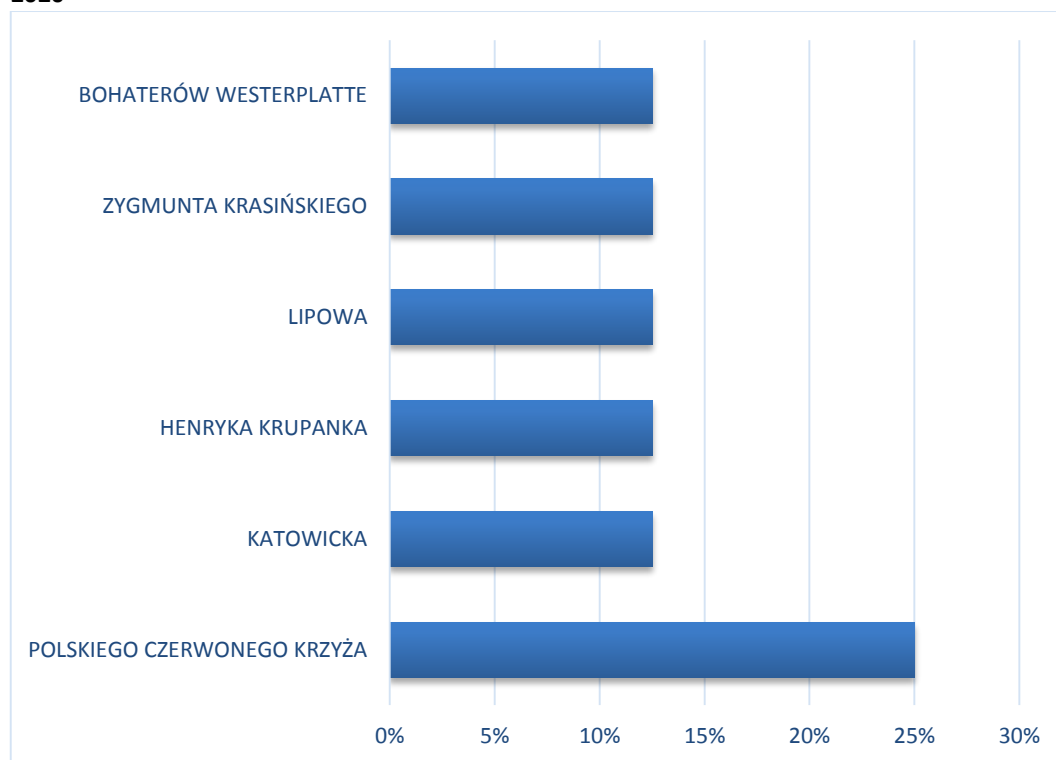
Tak duże zmniejszenie liczby zgłoszeń w zakresie odorów świadczy dobitnie o dobrze prowadzonej polityce miejskiej i usuwaniu uciążliwości odorowych zgłaszanych przez mieszkańców.

Wykres 61. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odoru w roku 2019

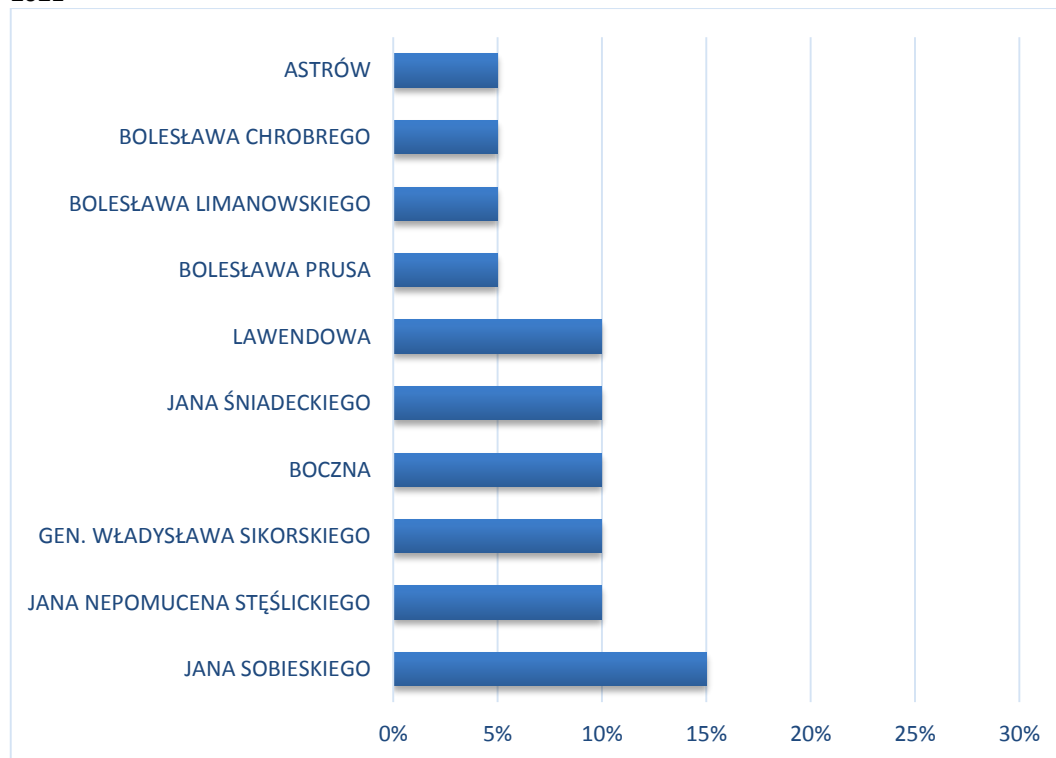
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 62. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odorów w roku 2020

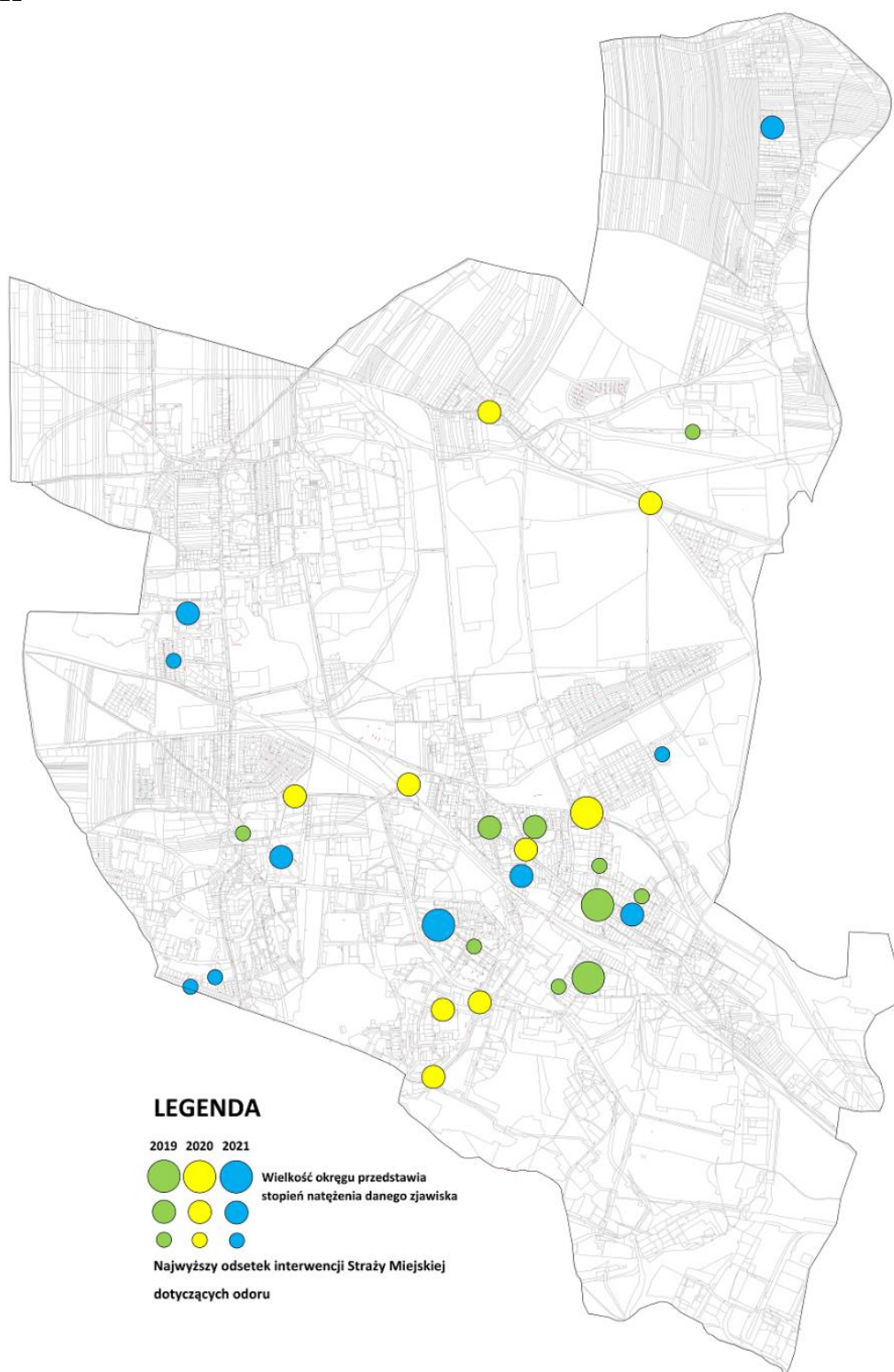
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Wykres 63. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odorów w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Straży Miejskiej w Siemianowicach Śląskich, 2022 r.

Rysunek 21. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących odoru w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Z analizy powyższych informacji jasno wynika, że najwięcej problemów zarówno społecznych, jak i środowiskowych koncentruje się na terenie ścisłego centrum miasta. Głównie zauważalne są one na ulicach: Powstańców, Krótkiej, Bocznej, Moniuszki, Matejki, Śmiłowskiego, Piastowskiej, Śląskiej, Hutniczej.

W ~~trzech~~ ~~dwóch~~ badanych latach pogorszeniu uległa sytuacja ogólna związana z bezrobociem w mieście, które wzrosło głównie ze względu na pandemię. Zwiększyła się również liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Jednocześnie pozytywnym aspektem jest znaczny spadek ilości interwencji Straży Miejskiej w zakresie odoru, co jednoznacznie wskazuje na dobrze prowadzoną politykę antyodorową w mieście.

5.7. Finanse miasta Siemianowice Śląskie

Korzystny wynik można zauważyć przy analizie wskaźnika dotyczącego wpływów z podatku CIT do budżetu miasta. Analizując wpływy na przestrzeni 5 lat, tj. 2016-2020 widać dwa **momenty** wzrostu: pierwszy w roku 2018, drugi w roku 2020. W obu tych latach wpływy z podatku CIT do budżetu wynosiły prawie 5,5 mln złotych. ~~Za~~ wyjątkiem roku 2019 wpływy z podatku CIT oscylowały w okolicach 5 mln złotych. W roku 2019 wynosiły niewiele ponad 4,5 mln. W 2021 roku wpływy z CIT wyniosły ponad 6,3 mln zł.

Mieszkańcy miasta zajmujący mieszkaniowe lokale gminne mają bardzo wysokie zaległości czynszowe. Analizując dane za lata 2012-2021 zauważyć można trend rosnący. W roku 2012 zaległości czynszowe wraz z kosztami egzekucji wynosiły w skali całego miasta 31 491 933,56 zł. W roku 2020 zaległości te wynosiły już 56 719 284,72 zł, z tego koszty egzekucji stanowiły 2 303 147,91 zł.

Rosnące zadłużenie
czynszowe
mieszkańców miasta

W zasobie gminnym Siemianowic Śląskich w roku 2019 znajdowało się 350 lokali usługowych, z czego 246 było wynajętych. W roku 2020 liczba lokali usługowych w zasobie gminnym wynosiła 344, zaś wynajętych lokali było 239. W kolejnym roku liczba lokali usługowych w zasobie gminnym wynosiła 344, z tego wynajętych było 266.

5.8. Aktywność wyborcza

Ostatnim z analizowanych wskaźników obrazujących ogólną sytuację w mieście jest wskaźnik dotyczący aktywności wyborczej mieszkańców w wyborach samorządowych, parlamentarnych i prezydenckich.

W wyborach samorządowych, które miały miejsce w roku 2014 uprawnionych do głosowania było prawie 55 tysięcy osób. Udział w głosowaniu wzięło wówczas 22 tysiące osób, a frekwencja wyniosła niecałe 41%. W roku 2018 osób uprawnionych do głosowania było około 51 tysięcy, jednak oddano więcej głosów niż w 2014, bo aż 26,5 tysiąca. Tym samym frekwencja wyborcza również była wyższa i wyniosła prawie 51% uprawnionych.

W wyborach parlamentarnych w roku 2015 osób uprawnionych do głosowania było prawie 54 tysiące. Głosy oddało 27,6 tysiąca osób, ~~a tym samym~~ frekwencja w wyborach parlamentarnych wyniosła ~~w roku 2015~~ 51%. W roku 2019 sytuacja uległa poprawie i spośród prawie 51 tysięcy uprawnionych do głosowania do urn poszło 32 tysiące osób, co dało frekwencję wyborczą na poziomie 63%.

Jako ostatnie analizowanie były wybory prezydenckie i tak: w roku 2015 uprawnionych do głosowania było prawie 54,5 tysiąca osób, a zagłosowało 26,7 tysiąca osób (frekwencja

wyborcza 49%). W roku 2020 osób uprawnionych do głosowania było 48,8 tysiąca, a swój głos zdecydowało się oddać 32 tysiące osób. W efekcie frekwencja wyborcza w tych wyborach osiągnęła wynik prawie 66%.

5.9. Środowisko

W Siemianowicach Śląskich istnieją obszary chronionego krajobrazu, zajmujące powierzchnię 39,5 ha.

W roku 2019 na terenie miasta zlokalizowanych było 10 dzikich wysypisk śmieci. W efekcie podjętych działań w roku 2020 ~~pozostały były~~ już tylko 4 dzikie wysypiska. Zajmowały one w przeliczeniu na 100 km² powierzchni 8000 m² w roku 2019 i o połowę mniej w roku 2020.

Zmniejszenie o połowę powierzchni dzikich wysypisk w stosunku do roku 2019

Pomimo zmniejszenia liczby ludności ~~Siemianowic Śląskich w mieście Siemianowice Śląskie~~ z roku na rok generowana jest większa liczba odpadów. W roku 2019 ogółem odpadów selektywnych zebrano 5 957,47 ton. W roku 2020 była to już wartość 9 310,47 ton. Tym samym wzrostowi uległa również liczba ~~odpadów~~ komunalnych wytworzonych przez mieszkańca z 359 kg w roku 2019 do 395 kg w roku 2020.

~~Lokalizację terenów zielonych na terenie miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na parki, skwery, lasy i laski, zieleńce, formy ochrony przyrody, tereny o podniesionych wartościach przyrodniczych oraz zbiorniki wodne przedstawia załącznik nr 7.~~

5.10. Gospodarka

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie w roku 2019 zarejestrowanych było 95 firm na 1000 mieszkańców, w tym nowych podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców było 6,74. W roku 2020 firm tych było już 98, natomiast ~~W roku tym~~ nowych podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców było 6,02. W 2021 roku firm zarejestrowanych było 101, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wskaźnik na poziomie 1,7.

Spadek liczby nowych podmiotów na 1000 mieszkańców

W 2019 roku było 948 podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 000 ~~tys. mieszkańców~~. W 2020 roku wartość ta wynosiła 981 podmiotów, natomiast w roku następnym już ~~±~~ 1 013 podmiotów. Biorąc pod uwagę wskaźnik nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 000 ~~tys.~~ mieszkańców wzrost powyższego wskaźnika powiązać należy ze spadkiem liczby mieszkańców.

Podobna tendencja wzrostowa dotyczy podmiotów małych i średnich przedsiębiorstw na 10 000 ~~tys.~~ mieszkańców, gdzie ~~odpowiednio~~ w latach 2019-2021 wskaźnik ten wynosił ~~odpowiednio~~: 947, 980 oraz 1 012 podmiotów.

Wskaźnik podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 000 ~~tys.~~ mieszkańców kształtował się w badanych latach następująco: 7,3 w 2019, 7,1 w 2020 oraz 6,7 w roku 2021.

W badanych latach na terenie miasta wskaźnik liczby stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił odpowiednio w roku 2019: – 2,18, w 2020: – 2,22, a w 2021 – 2,34. Niestety wzrost tego ~~wskaźnika nie wynika z powstawania nowych~~

Niska aktywność społeczna w mieście przekładająca się na małą liczbę nowopowstałych NGO

podmiotów, a jest spowodowany ~~jest~~ spadkiem liczby ludności, ~~nie zaś powstawaniem nowych podmiotów tego typu~~, ponieważ według danych GUS wskaźnik nowo powstałych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił w roku 2019 – 0,09, a w roku 2020 już tylko 0,03. W roku 2021 wskaźnik ten wynosił 0,14, na co wpływ miała zdecydowanie malejąca liczba ludności w mieście.

5.11. Zagospodarowanie przestrzenne

Na stan z dnia 31 grudnia 2021 r. Gmina Siemianowice Śląskie posiada obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siemianowice Śląskie”, uchwalone uchwałą Nr 720/2006 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 22 czerwca 2006 r. z późniejszymi zmianami, wypełniając tym samym postanowienia art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503), który wprowadza obligatoryjność sporządzania studium dla obszaru w granicach administracyjnych gminy oraz pokryta jest w 100% (2 550 ha) miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – obowiązuje 28 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

100% pokrycia
miejscowymi planami
zagospodarowania
przestrzennego

Zgodnie z przyjętymi kierunkami polityki przestrzennej i rozwojowej Gminy sukcesywnie dokonywane są zmiany dokumentów planistycznych, celem ich dostosowania do obecnych przepisów oraz innych zmian niezbędnych do zapewnienia ciągłego rozwoju. Podkreślić należy, że sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają większe jednostki, często związane z granicami historycznych obszarów, np. Przełajka, czy Michałkowice.

Obecne pokrycie aktami planistycznymi sprawia, że Gmina Siemianowice Śląskie plasuje się w czołówce jednostek samorządowych pod względem realizacji polityki przestrzennej. Powyższe przekłada się na przyspieszenie (i ułatwienie) procesów inwestycyjnych w mieście, tak dla inwestorów, jak i jednostek podległych.

Takie działania podejmowane przez Gminę sprawiają, że temat planowania przestrzennego jest traktowany priorytetowo i stanowi jedną z gałęzi, które wraz z pozostałymi dziedzinami przyczyniają się do rozwoju Gminy.

5.12. Dziedzictwo kulturowe⁶

Przedstawiciele Narodowego Instytutu Dziedzictwa podczas wizyty studyjnej w Siemianowicach Śląskich wyodrębnili ~~wydzielili~~ na potrzeby analizy cztery obszary o wysokich walorach kulturowo-historycznych oraz dużym potencjale w tym zakresie ~~o wysokim potencjale historyczno-kulturowym w mieście~~. Są to: osiedle Laurahutte, osiedle Hugo, obszar Centrum i osiedle Nowy Świat. Poniżej przedstawione zostaną szczegółowo wszystkie 4 obszary pod kątem opisu zabytkowego kwartału ulic, wartości dziedzictwa kulturowego na wybranych obszarach oraz potencjałach dla programu GPR, wynikających z dziedzictwa kulturowego.

- 1) **osiedle Laurahutte** – w granicach ulic: Jagiellońskiej, Trafalczyka, Hutniczej, Katowickiej, Kapicy, Waryńskiego. Pozostałe ulice na obszarze: Karola Miarki, Mikołaja Kopernika,

⁶ Opracowanie przygotowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa

Juliusza Ligonia, św. Floriana, Jana III Sobieskiego, Browarowa, Hutnicza, Szkolna, Jedności, Marcina Kasprzaka, Trafalczyka.

Dzielnica mieszkaniowa o zwartej zabudowie i charakterystycznych ceglanych pierzejach. Do dziś zachowująca jednorodną strukturę przestrzenną – układ ulic, podział parceli, wyodrębnione tereny zieleni. Obiekty różnicuje detal architektoniczny od bogato zdobionych ceglanyymi bądź kamiennymi (cementowymi) gzymsami, detalem wokół okien, parapetami, odrzwia, jak również niemal detali pozbawionych, o fasadach artykułowanych wyłącznie ceglanyymi gzymsami. Charakterystyczny dla Laurahutte jest układ zabudowy zwartej, pierzejowej, od dwu do czterokondygnacyjnej (jak przy ulicach Miarki, Ligonia, św. Floriana, Hutniczej, Kopernika, Waryńskiego, Jagiellońskiej). Ale są też obszary, na których zabudowa uzupełniona została w latach 20. XX w. zielenią przeznaczoną do wypoczynku, spotkań mieszkańców, czy po prostu upraw na własne potrzeby, jak zabudowa z lat 80. XIX w. przy ulicy Jagiellońskiej, Trafalczyka, częściowo Hutniczej. Utrudnienia w funkcjonowaniu tych terenów stwarzają zły lub średni stan techniczny niemodernizowanych, ponad stuletnich budynków, braki w infrastrukturze, duża intensywność zabudowy przy wąskich ulicach. Silne więzi między mieszkańcami, przywiązanie do miejsca.

Wartości dziedzictwa kulturowego:

- a) zachowany krajobraz kulturowy, wartość integralności zespołów,
- b) charakterystyczna dla miasta, wyróżniająca je na tle innych miast w Polsce pierzejowa ceglana zabudowa mieszkaniowa,
- c) zachowane rozplanowanie osiedli z wewnętrznymi podwórzami, wysokie walory zachowanego układu urbanistycznego,
- d) kilka wyróżniających się zespołów zabudowy mieszkaniowej o jednorodnych cechach stylowych,
- e) obiekty w średnim stanie technicznym,
- f) zieleń towarzysząca, w tym zieleń wysoka – aleje i szpalery, gatunki historyczne, takie jak kasztanowiec oraz duże zielone podwórka,
- g) towarzysząca mieszkaniówce zabudowa z przeznaczeniem na inne funkcje (browar);
- h) dziedzictwo niematerialne – tradycje integrujące społeczność.

Potencjały dla programu GPR wynikające z dziedzictwa kulturowego:

- a) znaczna koncentracja obiektów zabytkowych (na 180 obiektów mieszkalnych znajdujących się na obszarze, ok. 118 ujętych w GEZ, w tym dawny browar),
- b) zachowany (konieczne jedynie ucytelnienie) historyczny układ przestrzenny o cennej kompozycji, spójny, dający silne poczucie harmonii całości, dokumentujący procesy historyczne ważne dla historii lokalnej,

- c) duża liczba zabytkowych obiektów mieszkaniowych należących w 100% do miasta pozwala na łatwiejsze prowadzenie inwestycji i zdobywanie na nie środków zewnętrznych,
- d) zabytkowe obiekty mieszkaniowe w części należące do miasta – daje to możliwość łatwiejszej ingerencji w substancję budowlaną, poprawy stanu zasobu mieszkaniowego i uzyskania mieszkań o różnym standardzie},
- e) możliwość wprowadzenia różnorodnych funkcji odpowiadających na potrzeby mieszkańców (zasób mieszkaniowy, usługi, funkcje kulturalne, możliwość adaptacji budynków lub pomieszczeń (pustostanów) w celu zaspokojenia potrzeb kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców (browar przy ul. Jana III Sobieskiego), w tym możliwość stworzenia centrum aktywności lokalnej połączonej z izbą pamięci/salą historyczną dokumentującą historię osiedla,
- f) tereny wspólne sprzyjające integracji mieszkańców, prowadzeniu projektów miękkich opartych na dziedzictwie niematerialnym, na przykład związanych z kuchnią śląską, językiem, tradycjami domowymi czy związanych z przemysłem},
- g) osiedla identyfikowalne w mieście,
- h) duma mieszkańców z miejsca zamieszkania, przywiązanie do miejsca zamieszkania, tradycyjna nazwa, tożsamość. Daje to możliwość np. rozwoju projektów edukacyjnych (świadomość znaczenia dzielnicy, osiedla dla rozwoju miasta, świadomość wartości kulturowych) i budowa tożsamości oraz marki miejsca,
- i) konserwacja i remont osiedla pozwala na zatrzymanie mieszkańców w centrum miasta, ograniczając proces rozlewania się miast,
- j) centrum pełniące funkcje usługowo-handlowe, komunikacyjne (możliwość rozwoju funkcji centrotwórczych), możliwość poprawy jakości przestrzeni publicznej – miejsce do spotykania się, spędzania wolnego czasu, atrakcje, gastronomia itp.,
- k) skromna architektura obiektów ceglanych oraz powtarzalność form i detalu umożliwia zaprojektowanie i stosowanie rozwiązań typowych dotyczących remontów i prac konserwatorskich (np. katalog typowej stolarki),
- l) zielone podwórka po uporządkowaniu, wyprowadzaniu/uporządkowaniu parkowania, będą elementem podnoszącym jakość życia mieszkańców – możliwość realizacji działań „podwórkowych” prowadzenia działań włączających wspólnoty sąsiedzkie w modernizację podwórek (np. poprzez konkurs minigrantów),
- m) wartości estetyczne osiedla pozwalają na rozwój w kierunku turystyki, przy zachowaniu priorytetu „miejsca dobrego do życia”. Rekomendowana trasa turystyczna po zabytkowych osiedlach miasta lub regionu,
- n) wprowadzanie przedsiębiorczości opartej na dziedzictwie kulturowym adresowanej do mieszkańców miasta i regionu (produkty lokalne, gastronomia, przemysły czasu wolnego),
- o) charakter osiedla umożliwia stworzenie unikalnego, specyficznego dla osiedla, inspirowanego i nawiązującego do lokalnych wzorców katalogu uporządkowania

elementów zagospodarowania przestrzeni publicznej (mała architektura, meble miejskie, iluminacje świetlne),

- p) przygotowanie miasta do zmian klimatu poprzez odtworzenie i rozwoju zieleni, ogródków (w tym społecznych), ogrodów deszczowych.

- 2) **Osiedle Hugo** – w granicach ulic: Piastowskiej, Matejki, pozostałe ulice: Głowackiego, Fabryczna. Wyróżniające się osiedle zaliczane również do Laurahutte.

Jednorodny architektonicznie, choć o zaburzonej strukturze urbanistycznej, zespół domów trój i czterokondygnacyjnych, o różnej intensywności pierzejowej zabudowy, stanowi świetnie zachowany przykład osiedla patronackiego. Obiekty wyróżniają się jednorodnym detalem architektonicznym, rozwiązaniami wnętrz. Każdy z obiektów posiada też swój dziedziniec do zagospodarowania przez mieszkańców. Jednak większość z ponad stuletnich budynków jest w złym, bądź bardzo złym stanie technicznym. Obiekty wymagają też uzupełniania infrastruktury oraz zmiany systemów ogrzewania.

Do Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Siemianowic Śląskich jest wpisana jest znaczna część zabudowy dzielnicy Hugo. Są to: budynki przy ulicy Piastowskiej 1, 3, 5, 13, 16 i 17, zabudowa ulicy B. Głowackiego 4, 5, 11 i 11a, kamienice przy ul. J. Matejki 4, 12, 14, 19, 19a, 19b, 20, 20b, 22, 23, 24, 26 i 29, kamienice przy ulicy Fabrycznej 8, 8a i 11, a także zespół zabudowy dawnej kopalni przy ulicy M. Konopnickiej. Jest to jednocześnie obszar najbardziej zdegradowany społecznie.

Wartości dziedzictwa kulturowego:

- a) jednorodny zespół zabudowy,
- b) budynki ceglane, trójkondygnacyjne, skromny detal architektoniczny, zachowane elementy wyposażenia części wspólnych,
- c) zachowany układ przestrzenny kamienic z „zieloną” przestrzenią wspólną (wartość integralności zespołu),
- d) tradycja zamieszkiwania na osiedlu,
- e) możliwości inwestycyjne w ramach osiedla, nowa zabudowa pod kontrolą MKZ,
- f) średni stan techniczny zabudowy.

Potencjały dla programu GPR wynikające z dziedzictwa kulturowego:

- a) teren z historyczną zabudową (na 50 obiektów mieszkalnych znajdujących się na obszarze 35 zostało ujętych w GEZ),
- b) komunalny zasób mieszkaniowy, ułatwienie w wykorzystaniu zasobu podczas remontów,
- c) tradycje lokalne, identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania (tradycja rodzinna pracy w hucie i mieszkania na osiedlu),

- d) lokalizacja – osiedle pierwotnie bezpośrednio (dosłownie) sąsiadujące z Hutą Jedność (niektóre budynki dostawione do ogrodzenia zakładu). Huta zlikwidowana w początkach XXI wieku. Huta zlokalizowana była w centrum miasta (rola miastotwórcza zakładu),
- e) wykorzystanie obiektów zabytkowych dla celów sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, promocja oparta o dziedzictwo oraz tradycje techniczne mieszkańców – rzemiosło, wytwórczość lokalna. Tradycje śpiewacze, muzykowanie, gawędziarstwo (w zaniku),
- f) możliwość realizacji inwestycji na terenie osiedla – uzupełnienia zabudowy w sposób nieniszczący charakteru osiedla,
- g) możliwość poprawy jakości przestrzeni publicznej – miejsce do spotykania się, wspólnego spędzania wolnego czasu, atrakcje, gastronomia itp.,
- h) obiekty możliwe do adaptacji na nowe funkcje (np. użyteczności społecznej),
- i) skromna architektura obiektów ceglanych oraz powtarzalność form i detalu umożliwia zaprojektowanie i stosowanie rozwiązań typowych dot. remontów i prac konserwatorskich (np. katalog typowej stolarki),
- j) zielone podwórka będą elementem podnoszącym jakość życia mieszkańców – możliwość realizacji działań „podwórkowych”,
- k) charakter osiedla umożliwia wyprowadzenie pojazdów z podwórek – z zachowaniem zasady dostępności miejsc do parkowania dla mieszkańców,
- l) wartości estetyczne osiedla pozwalają na rozwój w kierunku turystyki, przy zachowaniu priorytetu „miejsca dobrego do życia”. Rekomendowana trasa turystyczna po zabytkowych osiedlach miasta lub regionu.

- 3) **Obszar Centrum** w granicach ulic: Obwodowej, Cmentarnej, Powstańców, Śląskiej, Parkowej, PCK. Pozostałe ulice na obszarze: Śmiłowskiego, Boczna, Mickiewicza, Pszczelnicza, Poprzeczna, Komuny Paryskiej, 1-go Maja, Krasińskiego, Krótka, Barbary, Jana Pawła II, Szpitalna.

Zabudowa dzielnicy Centrum —~~Siemianowice~~, to przykład typowej architektury miejskiej z końca XIX i początku XX w., z towarzyszącą jej zabudową kolonii domów robotniczych np. osiedle (ew. osada) Wanda przy ul. Śmiłowskiego. Wyróżniają ją ceglane elewacje z dobrej cegły licowej, z detalem neostylowym, eklektycznym bądź secesyjnym. W parterach obiektów mieszkalnych znajdują się pomieszczenia, w których prowadzona jest działalność usługowa. Zabudowa jest zachowana w średnim bądź złym stanie technicznym, ze względu na skromne możliwości mieszkańców, jednak stanowiącym zasób mieszkaniowy możliwy do odzyskania, który może stać się oryginalną wizytówką miasta. Kluczowym więc problemem technicznym jest duża liczba zaniedbanych kamienic, które wymagają renowacji, zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz. Większość z konserwacji powinna być prowadzona zgodnie z wytycznymi konserwatorów zabytków.

Na krańcach omawianego terenu znajdują się współczesne osiedla wielorodzinne niezaburzające dawnych układów przestrzennych starszych osiedli.

Wartości dziedzictwa kulturowego:

- a) zachowany krajobraz kulturowy Centrum, z wyróżniającymi się koloniami mieszkalnymi wskazującymi na historię rozwoju przestrzennego tego obszaru dzielnicy Siemianowice,
- b) układ urbanistyczny – zachowany wartościowy układ w szczególności osiedla modernistycznego,
- c) zachowany integralny zespół miejskiej zabudowy wraz z zielonymi terenami wspólnymi,
- d) dziedzictwo kulturowe jako filar pamięci zbiorowej, podstawa do dumy z miejsca zamieszkania,
- e) zabytkowa, wartościowa zielen.

Potencjały dla programu GPR wynikające z dziedzictwa kulturowego:

- a) zachowane dziedzictwo urbanistyczno-architektoniczne – wpływ na jakość życia mieszkańców,
- b) znacząca liczba obiektów zabytkowych – na ok. 300 obiektów na obszarze – ponad 20 jest w rejestrze zabytków oraz ponad 250 w GEZ,
- c) identyfikacja z dziedzictwem kulturowym jako podstawa działań wspólnoto-twórczych,
- d) dobrze wykorzystany i zmodernizowany zasób mieszkaniowy, który może zachęcać do osiedlania się w tym miejscu nowych mieszkańców (zapobieganie suburbanizacji),
- e) możliwość poprawy jakości przestrzeni publicznej – miejsce do spotykania się, spędzania wolnego czasu, atrakcje, gastronomia itp.,
- f) obiekty możliwe do adaptacji na nowe funkcje (np. użyteczności społecznej),
- g) wartości estetyczne osiedla pozwalają na rozwój w kierunku turystyki, przy zachowaniu priorytetu „miejsca dobrego do życia”. Rekomendowana trasa turystyczna po zabytkowych osiedlach miasta lub regionu.

- 4) **osiedle Nowy Świat** – kolonia domów wielorodzinnych w rejonie ulic: Michałkowickiej, H. Kołłątaja, F. Deji oraz F. Żwirki i S. Wigury. Powstała w latach 30. XX w. i jest przykładem zabudowy modernistycznej. Jest to jednorodny zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Charakteryzuje się złym stanem technicznym części zabudowy i zaburzeniami struktury na granicy z innymi terenami wywołanymi współczesnym, odbiegającym od pierwotnego, zagospodarowaniem terenów. Konserwacja obiektów wymaga zachowania ich modernistycznego charakteru. Kolonia częściowo objęta była rewitalizacją w latach 2015-2020.

Wartości dziedzictwa kulturowego:

- a) jednorodny zespół zabudowy o charakterze modernistycznym,
- b) zachowany układ rozplanowania osiedla – wartość integralności zagospodarowania przestrzennego,
- c) tereny wspólne pomiędzy obiektami,
- d) tradycja zamieszkiwania na osiedlu, identyfikacja ze społecznością lokalną.

Potencjały dla programu GPR wynikające z dziedzictwa kulturowego:

- a) teren z historyczną zabudową (na 31 obiektów mieszkalnych, 20 zostało ujętych w GEZ),
- b) atrakcyjny teren mieszkaniowy w pobliżu centrum miasta (przeciwdziałanie procesom suburbanizacji),
- c) zwiększenie liczby mieszkańców o różnym standardzie wykończenia,
- d) identyfikowanie się mieszkańców z wyróżniającym się architektonicznie i urbanistycznie osiedlem, jako podstawa dla działań integrujących społeczność osiedla,
- e) walory architektoniczne osiedla modernistycznego – podkreślenie charakteru architektury i budowanie na tej podstawie „marki” osiedla poprzez projekty informacyjne, podbudowujące dumę z zamieszkiwania na osiedlu, znaczenie tożsamości, integrujące społeczność lokalną i zmianę obrazu osiedla w oczach innych mieszkańców miasta,
- f) możliwość poprawy jakości przestrzeni publicznej – miejsce do spotykani^a się, spędzania wolnego czasu, atrakcje, gastronomia itp.,
- g) obiekty możliwe do adaptacji na nowe funkcje (np. użyteczności społecznej),
- h) skromna architektura obiektów modernistycznych murowanych, powtarzalność form i stosowanie rozwiązań typowych dotyczących remontów i prac konserwatorskich (np. katalog typowej stolarki),
- i) zielona przestrzeń wspólna podwórka, bez wygrodzeń – zielone podwórka po wyprowadzeniu/uporządkowaniu parkowania⁷ będą elementem podnoszącym jakość życia mieszkańców – możliwość realizacji działań „podwórkowych”.

6. Wyniki analizy ilościowej i jakościowej

Z danych zawartych w raporcie wyraźnie widać, że wszystkie społecznie negatywne zjawiska kumulują się w trzech częściach miasta: w Centrum, w Michałowicach oraz na Bytkowie. Te same rejony i ulice pojawiają się podczas analizy bezrobocia, korzystania z pomocy społecznej czy liczby przestępstw. Poniżej wskazano mapy, aby uwidocznic skalę problemów. Mapy powstały jako wypadkowa wszystkich analiz, przeprowadzonych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Obszar zdegradowany obejmuje obszar Centrum z dwoma osiedlami Laurahutte oraz Hugo, a także osiedle Nowy Świat. Na terenie tym znajdują się ulice, przy których problemy społeczne występują w największym natężeniu. Jednocześnie jest to obszar zabudowy najbardziej charakterystycznej dla krajobrazu kulturowego Siemianowic Śląskich. Na terenie osiedli Laurahutte i Hugo powstały najstarsze budynki wielorodzinnej zabudowy śródmieścia. Osiedla patronackie przy ważnych zakładach przemysłowych – dawniej Hucie „Laura” (później hucie stali „Jedność”) oraz Fabryce Kotłów Parowych Fitznera (obecnie spółki Rosomak S.A.) pochodzą z końca XIX w. Jest to najstarsza część miasta o zwartej XIX-wiecznej strukturze przestrzennej. Wyodrębniona już w latach 70. XIX w. kolonia przy hucie „Laura” stanowiła rozwinięty zespół mieszkaniowy wraz ze szkołą, budynkiem straży pożarnej, browarem, dworcem kolejowym, kościołem. Miała brukowane ulice, a w końcu XIX w. została zelektryfikowana. Kiedy wreszcie w 1890 r. obszar stał się gminą, wybudowano tu również ratusz. Z czasem konglomerat osiedli patronackich wokół huty zaczął obrastać kamienicami mieszczańskimi. Powstała dzielnica mieszkaniowa o zwartej zabudowie i charakterystycznych ceglanych pierzejach, do dziś zachowująca jednorodną strukturę przestrzenną. Obiekty różnicuje detal architektoniczny, od bogato zdobionych ceglanymi bądź kamiennymi (cementowymi) gzymsami, detałem wokół okien, parapetami, odrzwia, jak również niemal detali pozbawionych, o fasadach artykułowanych wyłącznie ceglanymi gzymsami. Charakterystyczny dla Laurahutte jest układ zabudowy zwartej, pierzejowej, od dwu do czterokondygnacyjnej (jak przy ulicach Miarki, Ligonii, św. Floriana, Hutniczej, Kopernika, Kapicy). Są też obszary, na których zabudowa uzupełniona została w latach 20. XX w. zielenią przeznaczoną do wypoczynku, spotkań mieszkańców, czy po prostu upraw na własne potrzeby (w myśl idei tworzenia miasta-ogrodów), jak zabudowa z lat 80. XIX w. przy ulicy Jagiellońskiej. Utrudnienia w funkcjonowaniu tych terenów stwarzają zły lub średni stan techniczny niemodernizowanych, ponad stuletnich budynków, braki w infrastrukturze, duża intensywność zabudowy przy wąskich ulicach.

Do rejestru zabytków wpisana jest kamienica przy św. Barbary 12, natomiast do Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Siemianowic Śląskich z samej tylko ul. św. Barbary wpisano: domy o numerach: 2/2a, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17/17a, 18, 19/21, 20/20a, 23, 24, 25, 27, 28 i 30. Podobną liczbę obiektów wpisano do GEZ z ulic Ligonii, św. Floriana, Hutniczej, Kopernika, Jagiellońskiej. Liczba obiektów uwzględnionych w GEZ wskazuje na skalę ochrony konserwatorskiej na obszarze Laurahutte. Obiekty te widoczne są na mapie numer 3 – Budynki zabytkowe.

Do Laurahutte należy również kolonia robotnicza Hugo. Jej początki sięgają lat 50. XIX w., jednak dzisiejsze domy robotnicze i uzupełniające pierzeje kamienice mieszczańskie wzdłuż Fabrycznej, Matejki, Piastowskiej i Głowackiego pochodzą z końca XIX w. Jednorodny architektonicznie, choć o zaburzonej strukturze urbanistycznej, zespół domów trój- i czterokondygnacyjnych, o różnej intensywności, pierzejowej zabudowy, stanowi świetnie zachowany przykład osiedla patronackiego. Obiekty wyróżniają się jednorodnym detalem architektonicznym i rozwiązaniami wnętrz. Każdy z obiektów posiada też swój dziedziniec do zagospodarowania przez mieszkańców. Jednak większość z ponadstuletnich budynków jest w złym, bądź bardzo złym stanie technicznym. Obiekty wymagają też uzupełnienia infrastruktury oraz zmiany systemów ogrzewania.

Do Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Siemianowic Śląskich jest wpisana znaczna część zabudowy dzielnicy Hugo. Są to: budynki przy ulicy Piastowskiej 1, 3, 5, 13, 16 i 17, zabudowa ulicy B. Głowackiego 4, 5, 11 i 11a, kamienice przy ul. J. Matejki 4, 12, 14, 19, 19a, 19b, 20, 20b, 22, 23, 24, 26 i 29, kamienice przy ulicy Fabrycznej 8, 8a i 11, a także zespół zabudowy dawnej kopalni przy ulicy M. Konopnickiej. Jest to jednocześnie obszar najbardziej zdegradowany społecznie.

Zabudowa dzielnicy Centrum w Siemianowicach, wraz ze wspomnianymi osiedlami, to przykład typowej architektury miejskiej z końca XIX i początku XX w. Wyróżniają ją ceglane elewacje z dobrej cegły licowej, z detalem neostylowym, eklektycznym, bądź secesyjnym. W parterach obiektów mieszkalnych znajdują się pomieszczenia, w których prowadzona jest działalność usługowa. Zabudowa jest zachowana w średnim bądź złym stanie technicznym, ze względu na skromne możliwości mieszkańców, jednak stanowiącym zasób mieszkaniowy możliwy do odzyskania, który może stać się oryginalną wizytówką miasta. Kluczowym więc problemem technicznym jest duża liczba zaniedbanych kamienic, które wymagają renowacji, zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz. Większość z konserwacji powinna być prowadzona zgodnie z wytycznymi konserwatorów zabytków. Na mapie numer 4 widoczne są wszystkie budynki wybudowane w Siemianowicach Śląskich, z podziałem na obiekty wybudowane przed 1900 rokiem, w latach 1900-1945, w latach 1946-2000 oraz po 2000 roku.

Na krańcach omawianego terenu znajdują się współczesne osiedla wielorodzinne, niezaburzające dawnych układów przestrzennych starszych osiedli.

Nieco odmiennie ukształtowane zostało osiedle Nowy Świat. Kolonia domów wielorodzinnych w rejonie ulic: Michałkowickiej, H. Kołłątaja, F. Deji oraz Żwirki i Wigury. Powstała w latach 30. XX w. i jest przykładem zabudowy modernistycznej. Jest to jednorodny zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Charakteryzuje się złym stanem technicznym części zabudowy i zaburzeniami struktury na granicy z innymi terenami wywołanymi współczesnym odbiegającym od pierwotnego zagospodarowaniem terenów. Konserwacja obiektów wymaga zachowania ich modernistycznego charakteru. Kolonia częściowo objęta była rewitalizacją w latach 2015-2020.

~~Mapa numer 6 stanowiąca~~ Załącznik nr 8 7 do diagnozy analizy ukazuje tereny zdegradowane i zawiera:

Tereny zdegradowane pogórnice:

- 1) teren składowiska odpadów powęglowych (19,09 ha);

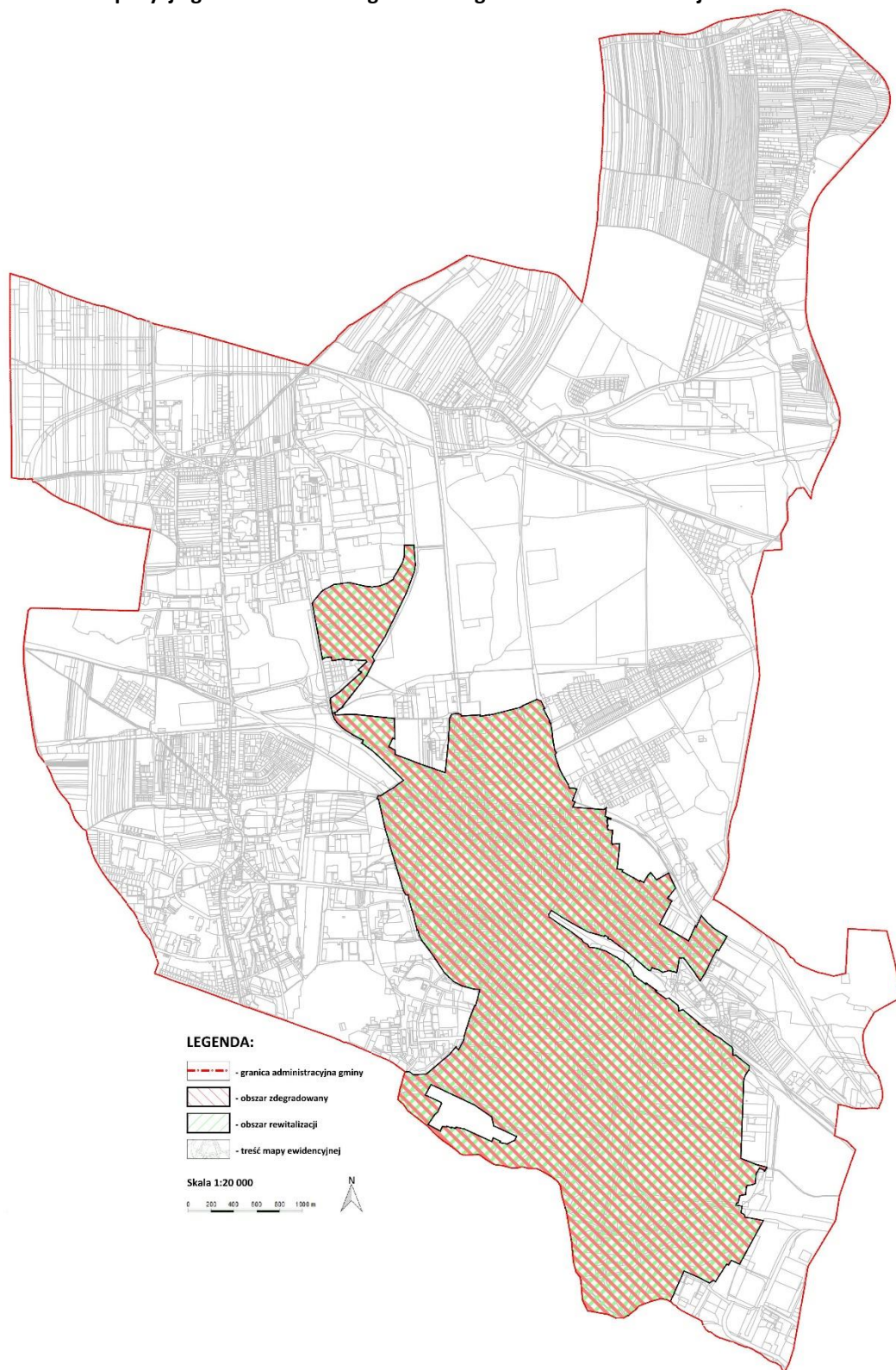
- 2) teren po wyburzonych obiektach przemysłowych (1,05 ha);
- 3) teren po zasypanych osadnikach kopalnianych (2,68 ha);
- 4) teren składowiska odpadów powęglowych (3,86 ha);
- 5) teren dawnego kamieniołomu i wydobycia węgla (2,14 ha);
- 6) teren po zlikwidowanej kopalni (10,82 ha);
- 7) teren po zlikwidowanej kopalni (3,75 ha);
- 8) teren po zlikwidowanej kopalni i oczyszczalni ścieków (5,37 ha).

Tereny zdegradowane poprzemysłowe, pohutnicze lub innej działalności:

- 1) teren przeobrażony działalnością przemysłową (20,53 ha);
- 2) teren zlikwidowanego składowiska odpadów (27,72 ha);
- 3) teren składowiska odpadów ziemi i gruzu (12,98 ha);
- 4) teren po zlikwidowanej hucie (18,62 ha);
- 5) teren składowiska odpadów energetycznych (10,02 ha);
- 6) teren przeobrażony działalnością przemysłową (12,38 ha);
- 7) teren przeobrażony działalnością przemysłową (25,15 ha);
- 8) teren przeobrażony działalnością przemysłową (34,30 ha);
- 9) teren składowiska odpadów hutniczych (3,90 ha);
- 10) teren składowiska odpadów powęglowych i hutniczych (13,40 ha);
- 11) teren składowiska odpadów hutniczych (15,33 ha);
- 12) teren składowiska odpadów niebezpiecznych (1,74 ha);
- 13) teren składowiska odpadów powęglowych i hutniczych (20,44 ha);
- 14) teren nieczynnego osadnika podziemnego (1,58 ha).

7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 22. Propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem oprogramowania GEOBID EWMaPa FB, 2022 r.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz analiz, a także ustaleń dokumentów strategicznych, w tym ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również opierając się na rejestrze zabytków wpisanych do rejestru województwa śląskiego i Gminnej Ewidencji Zabytków przygotowano propozycję granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Proponowane granice obszaru rewitalizacji są tożsame z granicą zaproponowanego zasięgu powierzchniowego obszaru zdegradowanego.

W ramach wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji można wyróżnić trzy jednostki urbanistyczne, ułatwiające zlokalizowanie tych obszarów w przestrzeni: Śródmieście wraz z osiedlem Nowy Świat, Srokowiec oraz Michałkowice. Nie jest to jednak tożsame z wyznaczeniem podobszarów, bowiem przedstawiona powierzchnia stanowi jednolity obszar.

Obszar Śródmieście to przede wszystkim trzy kluczowe osiedla: Nowy Świat, Hugo oraz Laurahutte. Teren obejmuje ulice, które w największym stopniu borykają się z problemami społecznymi i infrastrukturalnymi. Przy wskazanych arteriach usytuowane są najstarsze budynki w mieście. Zarówno centrum miasta, jak i osiedle Hugo powstały przy ważnych zakładach przemysłowych – dawnej Hucie „Laura” (później hucie stali „Jedność”) oraz Fabryce Kotłów Parowych Fitznera (obecnie spółki Rosomak S.A.). Zagospodarowanie przestrzenne tego terenu w przeważającej części to zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa. Centrum miasta charakteryzuje się zwartą i niską zabudową wielorodzinną w postaci przedwojennych kamienic budowanych z czerwonej cegły. ~~Na krańcach omawianego obszaru znajdują się nowoczesne osiedla z wielkiej płyty. Nie mają jednak wpływu na urbanistykę centrum miasta. Widać naleciałości nowego budownictwa opartego na wielkiej płycie choć zostało ono usytuowane na krańcach omawianego obszaru, nie zaburzając ścisłego rdzenia osiedli.~~ Kluczowym problemem infrastrukturalnym jest duża liczba zaniedbanych kamienic, które wymagają renowacji, zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz klatek schodowych. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą partery przeznaczone pod działalność usługową. Charakterystyczny dla osiedla jest układ zabudowy z poprzedniego stulecia, tj. place zieleni (formy zieleni przeznaczone do wypoczynku dla mieszkańców kamienic i miejsca spotkań), usytuowane na tyłach zabudowy.

Wybudowane w połowie XIX wieku zabytkowe kamienice stanowią w części zasób gminny. Zlokalizowane są tam mieszkania socjalne i komunalne, z czego w 551 nadal nie ma wyodrębnionej toalety (w większości pozostałych mieszkań lokatorzy na własny koszt budowali toalety). W przeważającej części budynków stanowiących zasób gminny zadłużenie czynszowe zamieszkiwanych lokali sięga ponad 20% w stosunku do ogółu mieszkań w danej kamienicy. Brak płynności finansowej mieszkańców negatywnie wpływa na kondycję finansową miasta w zakresie utrzymania choćby minimalnego poziomu jakości zasobu komunalnego, przez co niemożliwe jest stałe zagospodarowywanie pustostanów w budynkach i **wykonywanie** bieżących remontów lokali. Na obszarze centrum i osiedla Hugo tylko 67 budynków w całości stanowi zasób gminy. Pozostałe zabudowania to budynki znajdujące się w przymusowym zarządzie lub budynki należące do

wspólnot mieszkaniowych i prywatnych właścicieli. Łącznie to 703 lokale zamieszkiwane przez 1448 osób. W budynkach wciąż jednak znajduje się przestrzeń, którą można zaadaptować na kolejne lokale mieszkalne (117 pustostanów). Na uwagę zasługuje fakt, że spośród gminnego zasobu 67 budynków uwzględnionych w niniejszym opracowaniu, aż 27 stanowią obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) z uwagi na wyjątkową wartość historyczną oraz walory architektoniczne (ozdobne gzymsy, wykusze, ceglane zdobienia ścian szczytowych itp.).

Ogólny stan techniczny większości kamienic komunalnych można określić jako zły. W ostatnich latach w siemianowickich kamienicach należących do gminy oraz będących w przymusowym zarządzie przeprowadzono prace remontowe, lecz tylko w części stanowiły one kompleksowe remonty budynków, a w większości jedynie ograniczały się do pewnych ich części, jak np. remont dachu, remont klatki schodowej, uszczelnienie przewodów kominowych dymowych czy remont instalacji elektrycznej na klatce schodowej. Wiele z nich wciąż wymaga modernizacji, np. w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnej, gazowej i elektrycznej. Większość zasobów komunalnych wyposażonych jest w piece węglowe, przyczyniając się w ten sposób do emisji zanieczyszczeń powietrza.

W tym obszarze widoczne jest też największe nasilenie negatywnych zjawisk społecznych takich jak m.in. bezrobocie i długotrwałe bezrobocie, korzystanie ze wsparcia pomocy społecznej czy wysoka przestępczość.

W skład obszaru Śródmieścia wchodzi następujące ulice:

- 1) 1-go Maja;
- 2) Adama Mickiewicza;
- 3) Antoniego Szefflera;
- 4) Boczna;
- 5) Boh. Westerplatte;
- 6) Brzozowa;
- 7) Dworska;
- 8) Fitznerów;
- 9) Franciszka Deji;
- 10) Fryderyka Chopina;
- 11) Henryka Sienkiewicza;
- 12) Hugo Kołłątaja;
- 13) Piastowska;
- 14) Browarowa;
- 15) Hutnicza;
- 16) Jagiellońska;
- 17) Jana Kilińskiego;
- 18) Jana Matejki;
- 19) Cmentarna;
- 20) Fabryczna;

- 21) Jana Pawła II;
- 22) Bartosza Głowackiego;
- 23) Szkolna;
- 24) Dworcowa;
- 25) Jana Sobieskiego;
- 26) Jana Śniadeckiego;
- 27) Jarosława Dąbrowskiego;
- 28) Jedności;
- 29) Juliusza Ligionia;
- 30) Karola Miarki;
- 31) Ignacego Krasickiego;
- 32) Kazimierza Pułaskiego;
- 33) Komuny Paryskiej;
- 34) Konstantego Damrota;
- 35) Krótka;
- 36) Ks. Jana Kapicy;
- 37) Juliusza Słowackiego;
- 38) Ludwika Waryńskiego;
- 39) Katowicka;
- 40) Ogrodowa;
- 41) Parkowa;
- 42) Pawła Śmiłowskiego;
- 43) Piaskowa;
- 44) Plac Piotra Skargi;
- 45) Marcina Kasprzaka;
- 46) Mikołaja Kopernika;
- 47) Poprzeczna;
- 48) Olimpijska;
- 49) Powstańców;
- 50) Stanisława Moniuszki;
- 51) Śląska;
- 52) Plac Wolności;
- 53) Św. Barbary;
- 54) Tadeusza Kościuszki;
- 55) Stanisława Staszica;
- 56) Stanisława Wyspiańskiego;
- 57) Św. Floriana;
- 58) Tomasza Trafczyka;
- 59) Żwirki i Wigury.

Część składową przyszłego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wyznaczono na podstawie przyjętej metodologii wyliczenia procentowego udziału danego negatywnego zjawiska odnotowanego na danej ulicy, do ogólnej liczby mieszkańców tej ulicy. Wspierano się też danymi ilościowymi dot. negatywnych zjawisk społecznych, jak np. liczba rodzin dysfunkcyjnych, liczba przestępstw kryminalnych czy liczba interwencji Straży Miejskiej. Na tej podstawie powstał obszar obejmujący swym zasięgiem osiedla Hugo, Nowy Świat i Laurahutte wraz z Centrum.

Łączna liczba mieszkańców obszaru Śródmieścia – 16 676 osób – 25,16% ogółu mieszkańców
Powierzchnia obszaru Śródmieścia wynosi około 237 ha – 9,29% powierzchni miasta.

Obszar Srokowiec z terenami przemysłowymi oraz kilkanaście hektarów zdegradowanej hałdy po KWK Siemianowice stanowi w większości niezamieszkały teren (wyjątek stanowi ulica Chemiczna, gdzie znajduje się jeden niewielki budynek mieszkalny). Srokowiec to w głównej mierze niezagospodarowane tereny poprzemysłowe i **pohutnicze**. Wzdłuż ulicy Konopnickiej i Plebiscytowej ulokowane są obecnie firmy zajmujące się przetwarzaniem odpadów, które generują znaczne uciążliwości zapachowe w pozostałych częściach miasta. Ze względu na niewielką liczbę mieszkańców na tym obszarze nie można mówić o wysokim nasileniu negatywnych zjawisk społecznych.

Należy jednak podkreślić, iż rewitalizacja obszaru Srokowca przyczyni się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym występującym w obszarze Śródmieścia – w szczególności do zmniejszenia bezrobocia i wzrostu przedsiębiorczości.

W skład obszaru Srokowca wchodzi następujące ulice:

- 1) Chemiczna;
- 2) Marii Konopnickiej;
- 3) Plebiscytowa;
- 4) Pawła Stalmacha;
- 5) Srokowiecka;
- 6) Lucjana Rydla;
- 7) Fabryczna;
- 8) Stara Katowicka.

Łączna liczba mieszkańców obszaru Srokowiec – 87 osób – 0,13% ogółu mieszkańców.

Powierzchnia obszaru Srokowiec wynosi około 231 ha – 9,06% powierzchni miasta.

Obszar Michałkowice obejmuje teren dawnej działalności przemysłowej związanej z okołógórnym charakterem prowadzonej działalności (wykorzystanie odpadów pogórnich). Obszar jest niezamieszkały i w całości stanowi teren dawnych hałd i osadników poprzemysłowych. Sąsiedztwo obszaru stanowią warsztaty w zakresie obsługi pojazdów (wulkanizacja, mechanika itp.).

Z uwagi na brak mieszkańców na tym obszarze, nie występują tutaj negatywne zjawiska społeczne, natomiast występują negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne

oraz środowiskowe. **niemniej** Rewitalizacja tego obszaru przyczyni się do zagospodarowania nieużytków poprzemysłowych i **pohutniczych, co** pozwoli na wzrost przedsiębiorczości i znaczenia tej części obszaru Michałkowic. Rezultatem tego będzie przywrócenie tej części miasta do życia i włączenie do tkanki miejskiej.

W skład obszaru Michałkowice wchodzi następujące ulice:

- 1) Michałkowicka;
- 2) Przedsiębiorców.

Łączna liczba mieszkańców obszaru Michałkowice – 0 osób – 0% ogółu mieszkańców.

Powierzchnia obszaru Michałkowice wynosi około 22,40 ha – 0,88% powierzchni miasta.

Łącznie Przedstawiona propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji obejmuje **łącznie** powierzchnię 19,96%, co stanowi około 509 ha powierzchni miasta, na której mieszka 25,29% mieszkańców Siemianowic Śląskich.

Dokonując analizy występowania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych nie można nie zauważyć negatywnego wpływu sytuacji epidemicznej kraju również na mieszkańców naszego miasta. Świadczy o tym głównie wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Można jednak zauważyć **także również** aspekty pozytywne, polegające na zmniejszeniu liczby rodzin dysfunkcyjnych i liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Zmniejszenie to w ciągu roku prawdopodobnie wynika z przeprowadzonych do tej pory działań rewitalizacyjnych w mieście, które jak widać dają wymierne efekty. Pokazują również jak duże znaczenie ma odpowiednio wyznaczony obszar zdegradowany oraz że sam proces jest niezbędny.

8. Załączniki

Załącznik nr 1. Analiza ilościowa do diagnozy.

Załącznik nr 2. Analiza jakościowa diagnozy.

~~**Załącznik nr 3.** Wartości wskaźników w latach 2019-2020.~~

Załącznik nr 3. Mapa – lokalizacja żłobków na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Załącznik nr 4. Mapa – lokalizacja przedszkoli na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

Załącznik nr 5. Mapa – lokalizacja obiektów zabytkowych na terenie miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na budynki wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz budynki wpisane lub planowane do wpisania do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Siemianowice Śląskie.

Załącznik nr 6. Mapa – okres wybudowania obiektów budowlanych na terenie miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na obiekty wybudowane przed 1900 rokiem, w latach 1900-1945, w latach 1946-2000 oraz po 2000 roku.

Załącznik nr 7. Mapa – lokalizacja terenów zielonych na terenie miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na parki, skwery, lasy i laski, zieleńce, formy ochrony przyrody, tereny o podniesionych wartościach przyrodniczych oraz zbiorniki wodne.

Załącznik nr 8. Mapa – lokalizacja terenów zdegradowanych na terenie miasta Siemianowice Śląskie z podziałem na tereny zdegradowane działalnością pogórnictwem oraz przemysłową, hutniczą lub inną działalnością.

Załącznik nr 9. Mapa – proponowane granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Siemianowice Śląskie.

9. Spis wykresów

Wykres 1. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2019	13
Wykres 2. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2020	14
Wykres 3. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych w roku 2021	14
Wykres 4. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2019	17
Wykres 5. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2020	17
Wykres 6. Ulice z najwyższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych w roku 2021	17
Wykres 7. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2019	19
Wykres 8. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2020	20
Wykres 9. Ulice z najwyższym odsetkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia w roku 2021	20
Wykres 10. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2019	27
Wykres 11. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2020	27
Wykres 12. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2021	28
Wykres 13. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2019	30
Wykres 14. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2020	31
Wykres 15. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2021	31
Wykres 16. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2019	33
Wykres 17. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2020	34
Wykres 18. Ulice z najwyższym odsetkiem osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w roku 2021	34
Wykres 19. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2019	37
Wykres 20. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2020	37
Wykres 21. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w roku 2021	38
Wykres 22. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2019	40

Wykres 23. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2020	41
Wykres 24. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2021	41
Wykres 25. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2019.....	43
Wykres 26. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2020.....	44
Wykres 27. Ulice z najwyższym odsetkiem osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w roku 2021.....	44
Wykres 28. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2019.....	46
Wykres 29. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2020.....	47
Wykres 30. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w roku 2021.....	47
Wykres 31. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w roku 2019	49
Wykres 32. Ulice z najwyższym odsetkiem osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w roku 2020	49
Wykres 33. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2019	50
Wykres 34. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2020	51
Wykres 35. Ulice z najwyższym odsetkiem przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w roku 2021	51
Wykres 36. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2019	53
Wykres 37. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2020	54
Wykres 38. Ulice z najwyższą liczbą dzieci, które otrzymują dożywianie w roku 2021	54
Wykres 39. Ulice z największą liczbą uczniów korzystających ze stypendium szkolnego w roku szkolnym 2019/2020	56
Wykres 40. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2019...	57
Wykres 41. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2020...	58
Wykres 42. Ulice z najwyższym odsetkiem rodzin posiadających Niebieską Kartę w roku 2021...	58
Wykres 43. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2019	60
Wykres 44. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2020	61
Wykres 45. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw w roku 2021	61

Wykres 46. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2019	63
Wykres 47. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2020	64
Wykres 48. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw kryminalnych w roku 2021	64
Wykres 49. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2019	66
Wykres 50. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2020	67
Wykres 51. Ulice z najwyższym odsetkiem przestępstw narkotykowych w roku 2021	67
Wykres 52. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2019	70
Wykres 53. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2020	70
Wykres 54. Ulice z najwyższym odsetkiem wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w roku 2021	71
Wykres 55. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w roku 2019.....	73
Wykres 56. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w roku 2020.....	74
Wykres 57. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu nie stosownymi materiałami w roku 2021.....	74
Wykres 58. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2019	76
Wykres 59. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2020	77
Wykres 60. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w roku 2021	77
Wykres 61. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odoru w roku 2019	79
Wykres 62. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odoru w roku 2020	80
Wykres 63. Ulice z najwyższym odsetkiem interwencji Straży Miejskiej dotyczących odoru w roku 2021	80

10. Spis tabel

Tabela 1. Wskaźniki, na podstawie których wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	10
Tabela 2. Procentowa zmiana liczby ludności w mieście Siemianowice Śląskie w latach 2010-2021	11

Tabela 3. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w mieście Siemianowice Śląskie w roku szkolnym 2020/2021	24

11. Spis rysunków

Rysunek 1. Obszar zdegradowany a obszar rewitalizacji	9
Rysunek 2. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych w latach 2019-2021	15
Rysunek 3. Najwyższy odsetek osób długotrwale bezrobotnych w latach 2019-2021	18
Rysunek 4. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019-2021	21
Rysunek 5. Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-2021 ...	29
Rysunek 6. Najwyższy odsetek osób w wieku 60-74 lata potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w latach 2019-2021	32
Rysunek 7. Najwyższy odsetek osób w wieku 75+ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w latach 2019-2021	35
Rysunek 8. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności w latach 2019-2021	39
Rysunek 9. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2021	42
Rysunek 10. Najwyższy odsetek osób, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu w latach 2019-2021	45
Rysunek 11. Najwyższy odsetek osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2019-2021	48
Rysunek 12. Najwyższy odsetek przyznanych mieszkańcom dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2021	52
Rysunek 13. Najwyższa liczba dzieci, które otrzymują dożywianie w latach 2019-2021	55
Rysunek 14. Najwyższy odsetek rodzin posiadających Niebieską Kartę w latach 2019-2021	59
Rysunek 15. Najwyższy odsetek przestępstw w latach 2019-2021	62
Rysunek 16. Najwyższy odsetek przestępstw kryminalnych w latach 2019-2021	65
Rysunek 17. Najwyższy odsetek przestępstw narkotykowych w latach 2019-2021	68
Rysunek 18. Najwyższy odsetek wykroczeń odnotowanych przez Straż Miejską w latach 2019-2021	72

Rysunek 19. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących palenia w piecu niestosownymi materiałami w latach 2019-2021	75
Rysunek 20. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących zaśmiecania przestrzeni w latach 2019-2021.....	78
Rysunek 21. Najwyższy odsetek interwencji Straży Miejskiej dotyczących odorów w latach 2019-2021	81
Rysunek 22. Propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	94